

3.3.2 สภาพทางสังคมในระดับจังหวัด

3.3.2.1 สภาพชุมชน

ชุมชนสำคัญในจังหวัดระยองมี 2 ชุมชนคือ เทศบาลเมืองระยอง และเทศบาลตำบลทางเกวียนอำเภอแกลง ทั้งสองชุมชนมีระยะห่างประมาณ 37 กม. เทศบาลเมืองเป็นชุมชนเก่า เป็นเมืองศูนย์กลางการบริหารและบริการของจังหวัด จึงทำให้ประชาชนอาศัยกันหนาแน่น ส่วนเทศบาลตำบลทางเกวียนเป็นชุมชนสำคัญด้านตะวันออกของจังหวัด เพื่อให้บริการพื้นฐานทางสังคมแก่ประชาชนโคกขจร นอกจากนั้นอำเภอแกลงยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง เป็นสภาพป่าที่มีความสวยงามตามธรรมชาติ และยังเป็นแหล่งประวัติศาสตร์ของกวีเอกของไทย จึงเป็นแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยวที่สำคัญ ดังนั้นทางชุมชนจึงเกิดขึ้นเนื่องจากการให้บริการกับนักท่องเที่ยว เช่น ชุมชนสุนทรภู่

สภาพของชุมชน ชุมชนทางเหนือ เช่น ชุมชนบ้านค่าย ปลวกแดง จอมพล เจ้าพระजा มายชา เป็นชุมชนดั้งเดิม และชุมชนใหญ่ที่มีฐานทางเกษตรและแปรรูปผลผลิตเกษตรสามารถพัฒนาให้เป็นฐานรองรับการพัฒนาทางเกษตรได้ด้วย จะเห็นว่าชุมชนสำคัญโดยทั่วไปจะ เกาะอยู่ตามถนนสุขุมวิททางตอนใต้ของจังหวัด และเป็นเมืองที่มีความสมบูรณ์ทางด้านเกษตร มีอุตสาหกรรมเกษตรต่อเนื่อง และเมืองท่องเที่ยว นอกจากนี้โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมหลักของประเทศ ทำให้ชุมชนมายตาฟุก และชุมชนบ้านฉางซึ่งมีฐานความเจริญอยู่แล้วได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ซึ่งเกิดจากนโยบายของรัฐบาลทำให้บริเวณดังกล่าวเป็นศูนย์กลางความเจริญเท่ากับชุมชนเมืองระยอง และจากโครงข่ายของเส้นทางคมนาคมที่เพิ่มขึ้นจะมีส่วนช่วยให้ชุมชนตอนเหนือของจังหวัดมีความสำคัญเพิ่มมากยิ่งขึ้นในอนาคต เพื่อชุมชนเหล่านี้จะได้แบ่งเบาภาระในการให้บริการจากชุมชนหลัก

3.3.2.2 การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดระยองมีพื้นที่ทั้งหมด 3,307.4 ตารางกิโลเมตร แบ่งส่วนปกครองออกเป็น 5 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง แกลง บ้านค่าย ปลวกแดง บ้านฉาง และกิ่งอำเภอวังจันทร์ ซึ่งแต่ละอำเภอแบ่งเขตเป็นตำบลดังปรากฏตามแผนที่ และยังมี การปกครองท้องถิ่น คือ เทศบาลเมืองระยอง และเทศบาลตำบลทางเกวียน (อำเภอแกลง) องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง และสุขาภิบาล 9 แห่ง คือ มายตาฟุก บ้านเพ บ้านค่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มายชา ปลวกแดง บ้านแดง หุงควายกิน ปากน้ำประแสร์ และจอมพลเจ้าพระยา

3.3.2.3 อัตราค่าจ้างแรงงาน

กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศให้เขตจังหวัดระยองอยู่ในบังคับของกฎหมายอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ตั้งแต่ 2517 เป็นต้นมา ซึ่งมีกิจการที่เข้าข่ายต้องปฏิบัติตามกฎหมายนี้คือ กิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 10 คนขึ้นไปในภาคอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และบริการ ห้าง ลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว

จังหวัดระยองถูกจัดอยู่ในเขตภาคกลางในการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ การกำหนดครั้งแรกประกาศเมื่อเดือนตุลาคม 2517 ในอัตรา 18 บาทต่อวัน และต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงเรื่อยมาตามภาวะเศรษฐกิจ (ตาราง) การประกาศครั้งล่าสุดเมื่อเดือนธันวาคม 2527 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำในจังหวัดระยองเป็น 50 บาทต่อวัน

เมื่อเปรียบเทียบระดับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของจังหวัดที่มีผู้ประกอบการมักจะนิยมตั้งโรงงานอุตสาหกรรม ใกล้เคียงจังหวัดที่เป็นเมืองหลัก คือ กรุงเทพมหานคร ชลบุรี สงขลา เชียงใหม่ ขอนแก่น และนครราชสีมา รวมทั้งจังหวัดสมุทรปราการ จะพบว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของจังหวัดระยองต่ำสุดและเท่ากับจังหวัดสงขลา ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าถ้าผู้ประกอบการคิดจะเลือกจังหวัดระยองเป็นสถานที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรม จะทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำกว่าในจังหวัดอื่น ๆ ที่กล่าวมานี้ นับว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของระยองไม่เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนประกอบการอุตสาหกรรมเมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ

3.3.3 การให้บริการสังคม

3.3.3.1 การคมนาคม ทางถนน

ก. โครงข่ายถนน

ทางหลวงสายประธานที่มีความสำคัญอย่างมากต่อจังหวัดระยองคือ ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 3 (สุขุมวิท) เริ่มจาก กรุงเทพมหานคร เลียบชายฝั่งทะเลด้านอ่าวไทยผ่านชุมชนสำคัญของภาคตะวันออกตอนใต้จนถึงตราด และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 34 (บางนา-บางปะกง) ลักษณะเป็นทางคู่ขนานตลอด เป็นทางหลวงที่ช่วยย่นระยะทางการติดต่อระหว่างภาคตะวันออกกับกรุงเทพฯ โดยไม่ต้องผ่านจังหวัดสมุทรปราการ ทางหลวงแผ่นดินทั้ง

เอกสารนี้เป็นเส้นทางการส่งผลผลิตการเกษตร อุตสาหกรรม สินค้าอุปโภค และคมนาคมติดต่ออื่นๆ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดระยองเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ

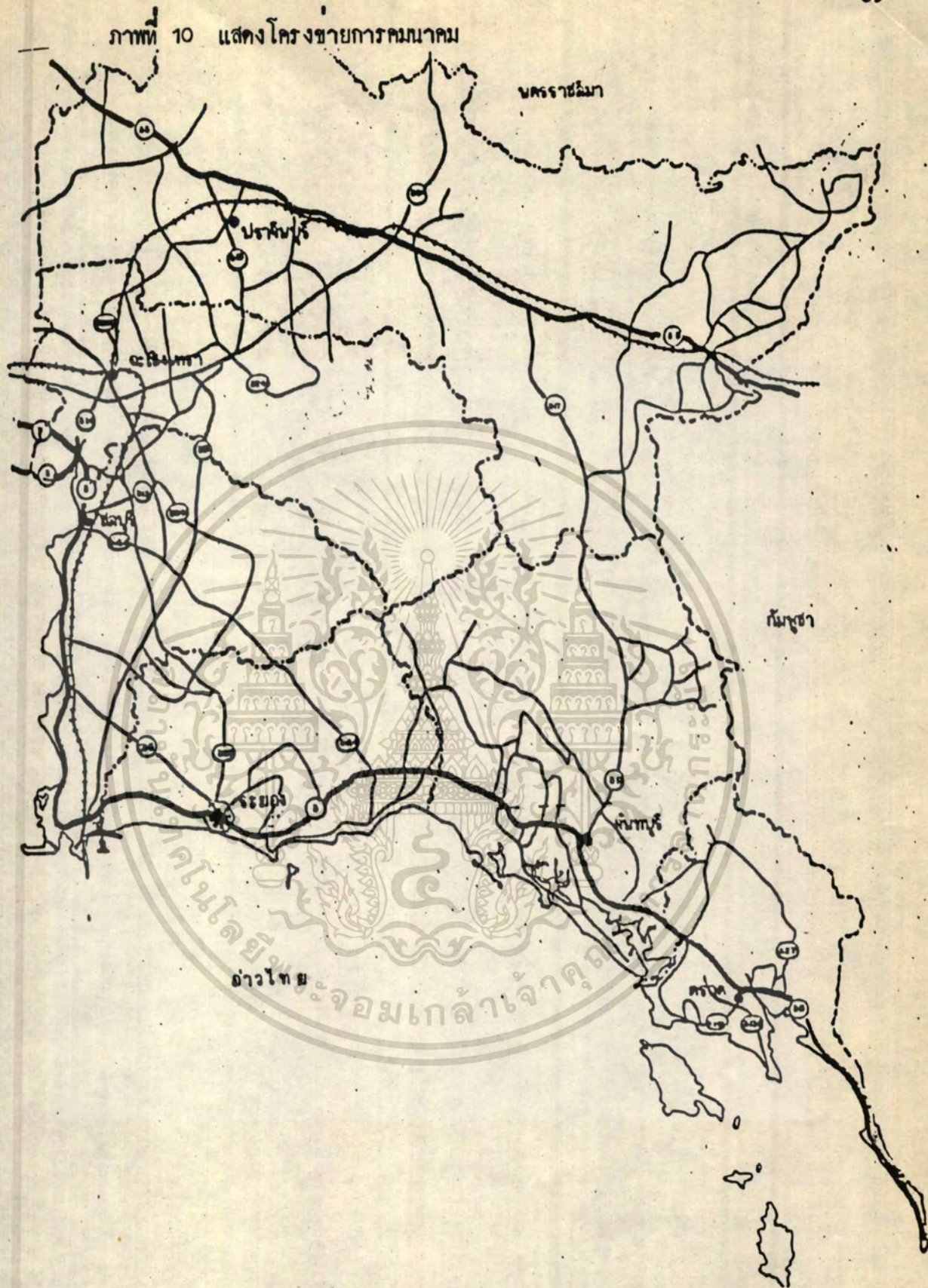
มีผลบังคับใช้	ระยอง	ชลบุรี	สมุทรปราการ	กทม.	สงขลา	เชียงใหม่	ขอนแก่น	นครราชสีมา
กุมภาพันธ์ 2516	-	-	12	12	-	-	-	-
มกราคม 2517	-	-	16	16	-	-	-	-
มิถุนายน 2517	-	-	20	20	-	-	-	-
ตุลาคม 2517	18	18	20	20	18	16	18	18
มกราคม 2518	18	18	25	25	18	16	18	18
ตุลาคม 2520	21	21	28	28	21	19	19	19
ตุลาคม 2521	28	28	35	35	28	25	25	25
ตุลาคม 2522	38	38	45	45	38	35	35	35
ตุลาคม 2523	47	47	54	54	47	44	44	44
ตุลาคม 2524	52	61	61	61	52	61	52	61
ตุลาคม 2525	52	61	64	64	52	61	52	61
ตุลาคม 2526	56	63	66	66	56	63	56	63
มกราคม 2528	56	65	70	70	56	65	59	65

หมายเหตุ : ประกาศครั้งสุดท้ายเมื่อ ธันวาคม 2527

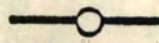
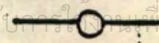
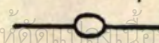
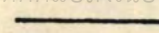

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการค่าจ้าง กรมแรงงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 10 แสดงโครงข่ายการคมนาคม

แผนที่แสดง : โครงข่ายการคมนาคม

- ทางหลวงแผ่นดินสายประธาน
- ทางหลวงจังหวัด
- ทางหลวงท้องถิ่น
- ทางรถไฟ
- อากาศยาน
- ทางเรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปใช้ในเชิงพาณิชย์
 ไม่วารณี่ใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา เพื่อที่จะส่งไปถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางหลวงสายรองที่เชื่อมจังหวัดระยองกับจังหวัดอื่น และเชื่อมกับทางหลวงสายประธานที่สำคัญคือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 36 (บางละมุง-ระยอง) ช่วยย่นระยะทางจากบางละมุงถึงระยองโดยไม่ต้องผ่านสัตหีบ ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 331 (อุตะเภ-พนมสารคาม) เชื่อมโยงภาคตะวันออกตอนล่างกับตอนบนทางกลางจังหวัดหมายเลข 334 (บ้านมิ่ง-แกลง) เชื่อมระหว่างจังหวัดชลบุรีกับอำเภอกาญจนบุรี สามารถย่นระยะทางจากชลบุรี-แกลง-จันทบุรี-ตราด ได้อย่างมาก และทางหลวงจังหวัดหมายเลข 3138 (ชลบุรี-ระยอง) เชื่อมชุมชนสำคัญคือ ชลบุรี-บ้านมิ่ง-บ้านค่ายและระยอง

ส่วนในเขตจังหวัด ระยองมีถนนตัดผ่านทุก ๆ หมู่บ้าน ถนนระหว่างตำบล ระหว่างอำเภอ และระหว่างจังหวัด สามารถติดต่อกันได้โดยสะดวก และทั่วถึงโดยเฉพาะมีรถยนต์โดยสารประจำทางที่วิ่งรับส่งระหว่างทางที่วิ่งรับส่งระหว่างจังหวัดและระหว่างชุมชนภายในจังหวัดที่ทั่วถึง โดยมีสถานีต้นทางอยู่ในเขตเทศบาลเมืองระยอง ดังตาราง 3.3. และแผนที่ นอกจากนี้มีรถยนต์โดยสารประจำทางปรับอากาศวิ่งในเส้นทางระยอง-กทม. อีก 3 สาย และยังมีรถยนต์รับจ้างวิ่งระหว่างระยอง-กทม. ระยอง-ชลบุรี และระยอง-จันทบุรี อีกด้วย ส่วนภายในจังหวัดยังมีรถยนต์โดยสารขนาดเล็กวิ่งรับ-ส่งผู้โดยสารระหว่างตำบล หมู่บ้าน ตำบล ๆ และอำเภอเมืองตลอดเวลา

ข. ความสามารถรับปริมาณการจราจรของถนน

ความสามารถรับปริมาณการจราจรที่ถือเป็นมาตรฐาน คือกำหนดให้ถนนที่มี 4 ช่องทางจราจร สามารถรับปริมาณการจราจรได้ไม่เกิน 21,500 คันต่อวัน และถนนที่มี 2 ช่องทางจราจรกำหนดให้สามารถรับปริมาณการจราจรได้ไม่เกินวันละ 8,000 คัน ทั้งนี้ไม่รวมรถจักรยานยนต์ (COOPERS AND LYBRAND ASSOCIATES AND OTHERS. (SECTOR STUDIES : TRANSPORT WATER AND UTILITES) 1982 : 24)

เมื่อพิจารณาปริมาณการจราจรบนเส้นทางหลายสายประธาน สายรองและทางหลวงจังหวัดที่เชื่อมโยงจังหวัดระยองกับจังหวัดและภาคอื่นปี 2526 เทียบกับเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวพบว่า ปริมาณการจราจรปัจจุบันยังไม่เกินเกณฑ์มาตรฐาน เว้นแต่ช่วงตอนเดียวเท่านั้น คือบนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 ตอน ชลบุรี-ศรีราชา ที่มีปริมาณการจราจรเฉลี่ยต่อวัน 26,258 คัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 17..... เส้นทางและระยะทางการเดินรถยนต์โดยสารประจำทางจังหวัดระยอง

หมายเลขเส้นทาง	เส้นทาง	ระยะทาง(กม.)	ค่าโดยสาร(บาท)
เส้นทางระหว่างจังหวัด			
สาย 35 (ข)	กทม.-ระยอง	182	38.00
สาย 43	กทม.-แกลง	254	50.50
สาย 45	กทม.-บ้านค่าย	217	40.00
สาย 46 (ก)	กทม.-ระยอง	206	42.00
สาย 75 (ค)	กทม.-ระยอง	236	47.50
สาย 267	นครราชสีมา-ระยอง	382	47.00
สาย 302	จันทบุรี-ระยอง	103	23.50
สาย 3003	ชลบุรี-ระยอง	120	27.50
สาย 218	ชลบุรี-ศรีราชา-ระยอง	102	23.50
เส้นทางภายในจังหวัด			
สาย 1641	อำเภอเมือง-ปากน้ำประแสร์	68	15.50
สาย 6125	อำเภอเมือง-อำเภอบลุกแดง	49	13.00
สาย 6146	อำเภอเมือง-บ้านท่าลิ้น	50	13.00
สาย 6161	อำเภอเมือง-บ้านนา	51	14.50

หมายเหตุ 1 อัตราค่าโดยสาร คือนักเรียน 2527-

ที่มา : ที่ทำการขนส่งจังหวัดระยอง

ตารางที่ 18 ปริมาณการจราจรแยกประเภทยานพาหนะ

ปี	ประเภท	จำนวน	พื้นที่ (กม. 2)	ปริมาณการจราจรแยกประเภทยานพาหนะ						รวม	ร้อยละของปริมาณจราจรทั้งหมด	จำนวนรถจักรยานยนต์
				รถบรรทุก	รถบัส	รถแท็กซี่	รถจักรยานยนต์	รถจักรยาน	รถจักรยานยนต์			
3	ทางฝั่ง - รถบรรทุก	4	91.7	7,585	1,320	2,177	4,439	1,195	3,628	20,344	34.4	219
	รถบรรทุก - กรังกร	4	97.2	7,214	4,693	1,151	8,209	1,482	3,509	26,258	23.4	131
	กรังกร - รถบรรทุก	4	130.0	4,525	1,120	672	1,195	1,026	51	2,539	20.4	75
	รถบรรทุก - รถบรรทุก	2	158.5	1,239	772	347	770	238	116	3,302	20.6	377
	รถบรรทุก - รถบรรทุก	2	219.0	1,463	1,050	344	2,100	430	407	5,834	20.2	172
	รถบรรทุก - รถบรรทุก	2	246.0	559	356	195	1,442	162	298	2,817	23.3	36
	รถบรรทุก - รถบรรทุก	2	272.5	2,295	528	293	513	434	730	4,793	30.4	233
	รถบรรทุก - รถบรรทุก	2	295.0	812	329	183	1,243	393	422	3,482	22.7	19
34	ทางฝั่ง - ทางฝั่ง	4	20.9	7,650	1,629	1,706	3,116	4,084	2,408	20,298	38.9	78
36	ทางฝั่ง - รถบรรทุก 331	2	2.0	1,272	257	120	256	413	44	2,662	93.0	635
	รถบรรทุก 331 - รถบรรทุก	2	38.1	708	178	87	283	281	271	2,083	29.7	14
304	รถบรรทุก - รถบรรทุก	2	47.1	1,701	265	381	774	445	442	4,102	30.9	19
	รถบรรทุก - รถบรรทุก	2	37.2	1,603	290	413	434	378	992	5,176	34.4	146
314	ทางฝั่ง - รถบรรทุก	2	58.0	478	127	217	505	250	573	2,150	48.3	138
315	รถบรรทุก - รถบรรทุก	2	55.0	1,279	534	308	1,312	314	1,279	5,226	40.2	76
	รถบรรทุก - รถบรรทุก	2	36.4	1,514	470	240	1,243	471	424	4,662	24.3	0
331	รถบรรทุก - รถบรรทุก	2	15.0	281	129	150	327	261	13	1,761	24.1	162
344	รถบรรทุก - รถบรรทุก	2	37.5	179	52	41	208	108	110	498	37.1	21
	รถบรรทุก - รถบรรทุก	2	17.0	416	83	105	172	106	339	1,227	44.9	77
	รถบรรทุก - รถบรรทุก	4	3.0	4,036	967	671	2,697	657	2,125	11,153	30.9	82
	รถบรรทุก - รถบรรทุก	4	2.7	1,737	324	986	1,126	352	869	4,594	32.1	131
3138	รถบรรทุก - รถบรรทุก	2	50.0	1,177	203	209	640	390	144	2,763	28.9	161
	รถบรรทุก - รถบรรทุก	2	0.7	407	114	44	774	355	325	2,019	35.9	151
	รถบรรทุก - รถบรรทุก	2	68.0	238	85	68	651	170	166	1,379	29.3	238
3139	รถบรรทุก - รถบรรทุก	2	2.0	510	381	131	1,644	308	196	3,170	20.0	279
3140	รถบรรทุก 3 - รถบรรทุก	-	0.3	966	323	3	645	159	74	1,568	14.9	226
3143	รถบรรทุก - รถบรรทุก	-	0.3	396	905	141	668	296	112	2,119	23.9	102
3145	รถบรรทุก - รถบรรทุก	-	0.2	102	99	57	449	107	79	893	22.2	187
3161	รถบรรทุก 3 - รถบรรทุก	-	0.3	42	112	28	256	34	2	474	13.5	549
3162	รถบรรทุก 3 - รถบรรทุก	-	8.5	454	256	38	178	180	252	1,358	34.6	244
3191	รถบรรทุก 3 - รถบรรทุก	-	3.4	217	269	40	460	148	56	1,190	20.5	215
3320	รถบรรทุก 3 - รถบรรทุก	-	0.05	351	33	8	270	116	185	963	32.1	50
	รถบรรทุก 3 - รถบรรทุก	-	0.5	1,128	325	8	411	331	236	2,439	23.6	798

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
 ไม่ควรนำเอกสารนี้ไปตีพิมพ์หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนปริมาณการจราจรบนทางหลวงที่เชื่อมอำเภอและชุมชนต่างๆ ในเขตจังหวัดระยอง ส่วนใหญ่ยังมีปริมาณการจราจรน้อย เฉลี่ยไม่เกินวันละ 1,000 คัน มีบางสายบางช่วงตอนเท่านั้นที่มีปริมาณการจราจรเกินวันละ 1,000 คัน และทั้งหมดมีปริมาณการจราจรไม่เกินมาตรฐาน ทางหลวงที่มีปริมาณการจราจรหนาแน่นเมื่อเปรียบเทียบกับเส้นทางอื่น ๆ ในเขตเดียวกัน คือ ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 3239 ตอนระยอง-บ้านแหลง หมายเลข 3140 ตอน สู้ชุมวิท-ท่าเรือ 14 หมายเลข 3361 ตอนสู้ชุมวิท-แหลมแม่พิมพ์ และหมายเลข 3320 ตอน สู้ชุมวิท-บ้านหากใหญ่ ซึ่งมีปริมาณการจราจรเฉลี่ยวันละ 1,568 2,119 1,358 และ 2,439 คัน ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะติดต่อกับพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว (ตาราง 18)

18

ค. ทางรถไฟ

มีทางรถไฟสายตะวันออก (ฉะเชิงเทรา-สัตหีบ) สร้างขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งตะวันออก เสร็จเรียบร้อยเมื่อต้นปี 2527 ระยะทางประมาณ 143 กิโลเมตร จากฉะเชิงเทราถึงสัตหีบ มีสถานีหยุดรถไฟ 10 สถานี คือ สถานีวัดทอง สันถ์พานทอง ชลบุรี บางพระ ศรีราชา บางละมุง พัทธยา บ้านพลู ตาหลวง และสัตหีบ เป็นสถานีปลายทาง (แผนที่ 10) เส้นทางรถไฟสายตะวันออกนี้ สามารถติดต่อกับกรุงเทพฯ ได้ที่ชุมทาง ฉะเชิงเทรา ระยะทางกรุงเทพฯ - ฉะเชิงเทรา ประมาณ 60 กิโลเมตร

ปัจจุบันทางรถไฟสายนี้เป็นทางสายเดี่ยว เพื่อใช้ขนส่งสินค้าในระยะเริ่มต้นของการพัฒนาในอนาคตที่มีสินค้ามากขึ้น ทางรถไฟสายนี้ก็สามารถให้บริการได้โดยไม่มีปัญหา เพราะได้ออกแบบไว้สำหรับสร้างเป็นทางสายคู่ อัตราความเร็วสูงสุด 100 กม./ชม. ขณะนี้ได้มีการเวนคืนที่ดินเตรียมการสร้างทางคู่แล้ว

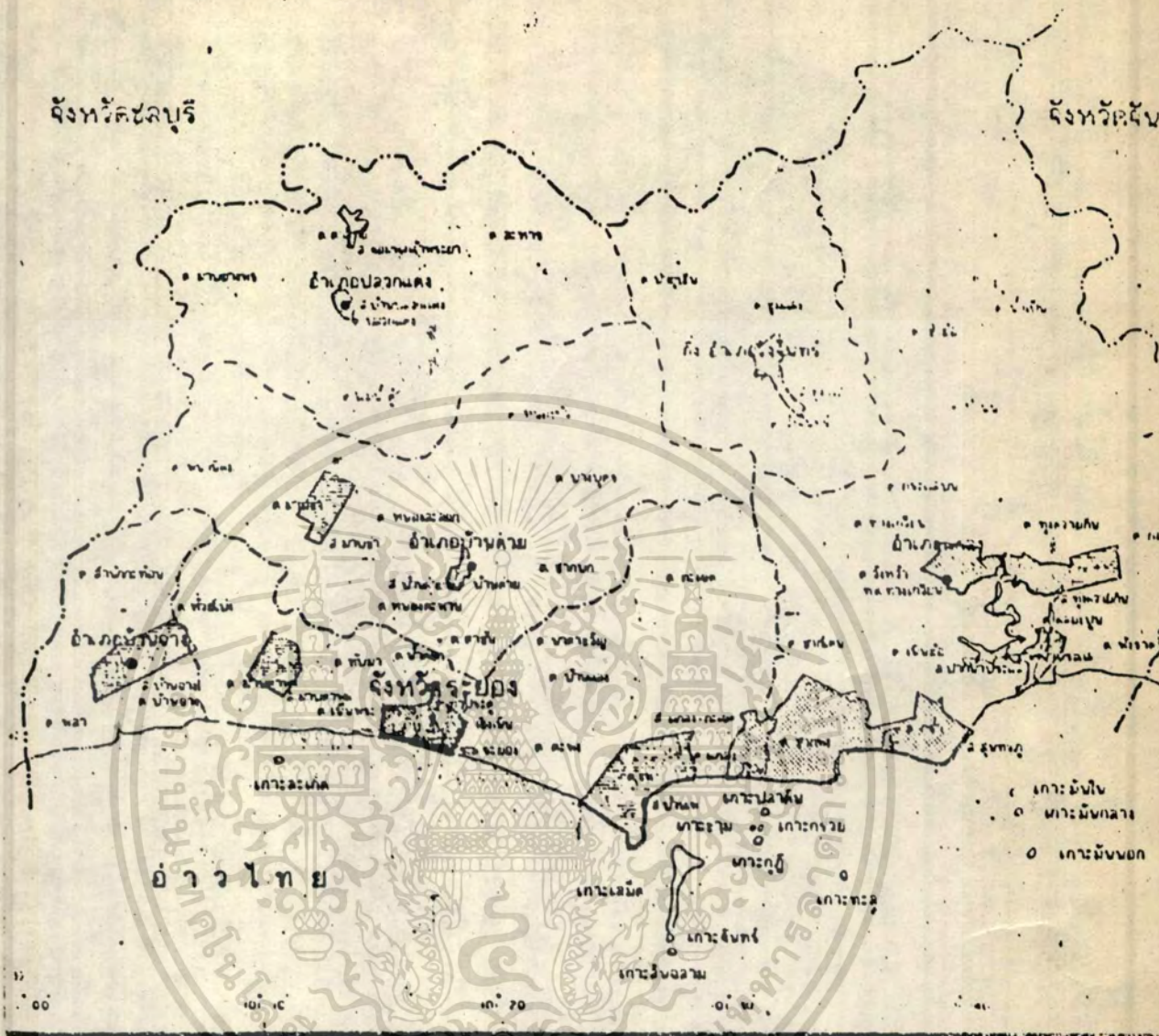
ง. ทางอากาศ

ปัจจุบันยังไม่มีสนามบินพาณิชย์ของจังหวัดระยอง แต่มีสนามบินที่ไกลที่สุด คือ สนามบินอู่ตะเภา ห่างจากระยองเพียงประมาณ 30 กิโลเมตร ซึ่งปัจจุบันใช้ในกิจการทหารเรือ และใช้เพื่อการพาณิชย์บ้างในรูปของเครื่องบินเช่าเหมาลำมาลง นอกจากนี้ยังมีโครงการสร้างสนามบินระหว่างประเทศแห่งที่สองที่หนองงูเห่า ห่างจากสี่แยกตัดกันของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 และ 34 ประมาณ 15 กิโลเมตร ปัจจุบันได้มีการเวนคืนที่ดินแล้ว 20,000 ไร่ และตามโครงการจะมีการสร้างทางด่วนต่อเชื่อมมาถึงสนามบินด้วย ซึ่งถ้าโครงการนี้สามารถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 12 แสดงเขตการปกครอง

แสดงเขตการปกครองปี 2527

- เขตเทศบาลเมือง
- เขตเทศบาลตำบล
- เขตสุขาภิบาล
- เขตสุขาภิบาลที่ยังไม่มีเขต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานในท้องถิ่นเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการศึกษา

ไม่ว่าจะอย่างไรก็ตาม สิ่งนี้ห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไปยังศูนย์วิจัย... กรุงเทพมหานคร

จังหวัดระยอง

ดำเนินการไต่จริงจะมีผลให้เกิดความคล่องตัวของระบบการคมนาคมขนส่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
จังหวัดระยองเป็นอย่างมาก

จ. ทางน้ำ

ปัจจุบันในเขตจังหวัดระยองมีท่าเรือประมงและท่าเรือขนส่งสินค้า ตั้งอยู่บริเวณปากน้ำในเขตอำเภอเมือง บันตันทะ และปากน้ำประแสร์ในเขตอำเภอแกลง ส่วน
ท่าเรือขนส่งสินค้าที่เรือขนาดใหญ่สามารถเข้าจอดเทียบท่าใหม่เพียงแห่งเดียว คือท่าเรือโรงงาน
-อุตสาหกรรมปิโตรเคมีคล

นอกจากนี้ในขณะนี้รัฐบาลได้ตัดสินใจสร้างท่าเรืออุตสาหกรรม
ที่มายาคพุด เขตจังหวัดระยอง และท่าเรือน้ำลึกที่แหลมฉิม ชะเขตจังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง
ของแผนงานพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งตะวันออก แล้วท่าเรืออุตสาหกรรมมายาคพุดตั้งอยู่ระหว่างเกาะสะ-
เกิด และแนวทอสงกาชเพื่อสร้างเสร็จสมบูรณ์ตามแผนระยะยาวจะสามารถรับเรือขนาด 120,000
ตัน

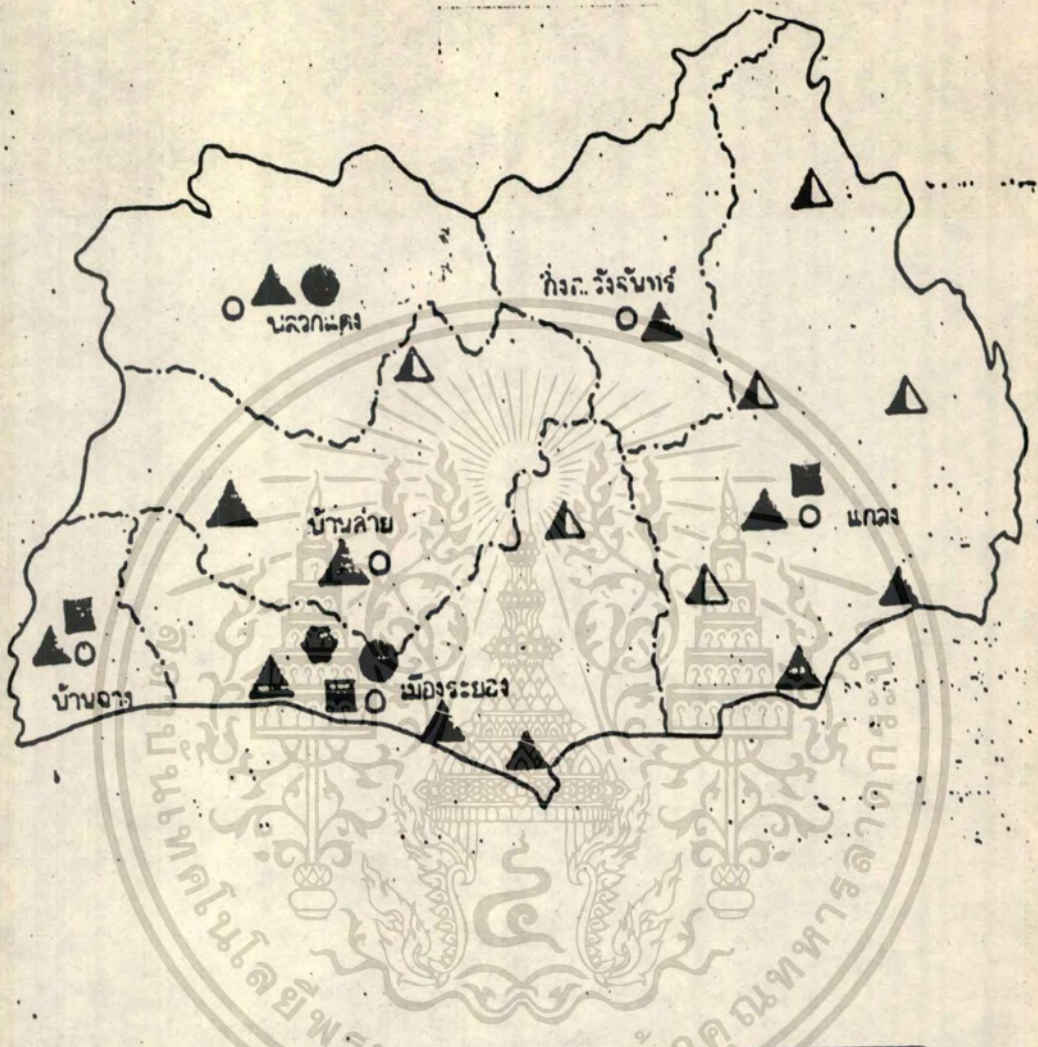
3.3.3.2 การสื่อสารและโทรคมนาคม

ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง (เดือนกันยายน 2528) มีบริการด้านการ
สื่อสารและโทรคมนาคม แบ่งเป็นประเภทที่สำคัญได้ดังนี้

ก. ไปรษณีย์และโทรเลข จังหวัดระยองมีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข
(ปทจ.) ทั้งหมด 11 แห่ง ในเขตอำเภอเมือง 3 แห่ง คือ ปทจ.ระยอง ปทจ.มายาคพุด
ปทจ. 14 ในเขตอำเภอแกลง 2 แห่งคือ ปทจ. ปากน้ำประแสร์ ปทจ.กรำในเขตอำเภอบ้านค่าย
มี 2 แห่งคือ ปทจ.บ้านค่าย และ ปทจ.มายาชา นอกนั้นคือในเขตอำเภอบ้านฉาง ปลวกแดง และ
กิ่งอำเภอจันทร์มีอำเภอละ 1 แห่ง และทุกแห่งจะมีบริการทั้งไปรษณีย์ โทรเลขและการเงิน นอก
จากนี้ การสื่อสารแห่งประเทศไทยได้อนุญาตให้เอกชนจัดตั้งที่ทำการไปรษณีย์เอกชน (ปณข.)
อีก 6 แห่ง อยู่ในเขตอำเภอเมือง 1 แห่ง คือที่ตำบลกะเจต อยู่ในเขตอำเภอแกลง 4 แห่ง คือ
ที่ตำบลชากโค่น หุ้งควายกิน บ้านนวม และเสร์บัน และอยู่ที่อำเภอบ้านค่าย 1 แห่ง คือ ที่ตำบล
หนองบัว (แผนที่ 1:3) ไปรษณีย์เอกชนนั้นเปิดบริการทุกประเภทเหมือนกัน ปทจ.ยกเว้นเฉพาะ
บริการด้านการเงินหรือธนาคารเท่านั้น จะเห็นได้ว่า บริการด้านไปรษณีย์โทรเลขจังหวัดระยอง

เอกสารนี้ มีอย่างทั่วถึงทุกอำเภอ และมีปริมาณอย่างเพียงพอ ดังนั้น จึงไม่มีปัญหาสำหรับผู้ให้บริการ โดย
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 13 แสดงที่ตั้งหน่วยบริการสื่อสาร

แผนที่แสดง : ที่ตั้งหน่วยบริการสื่อสาร

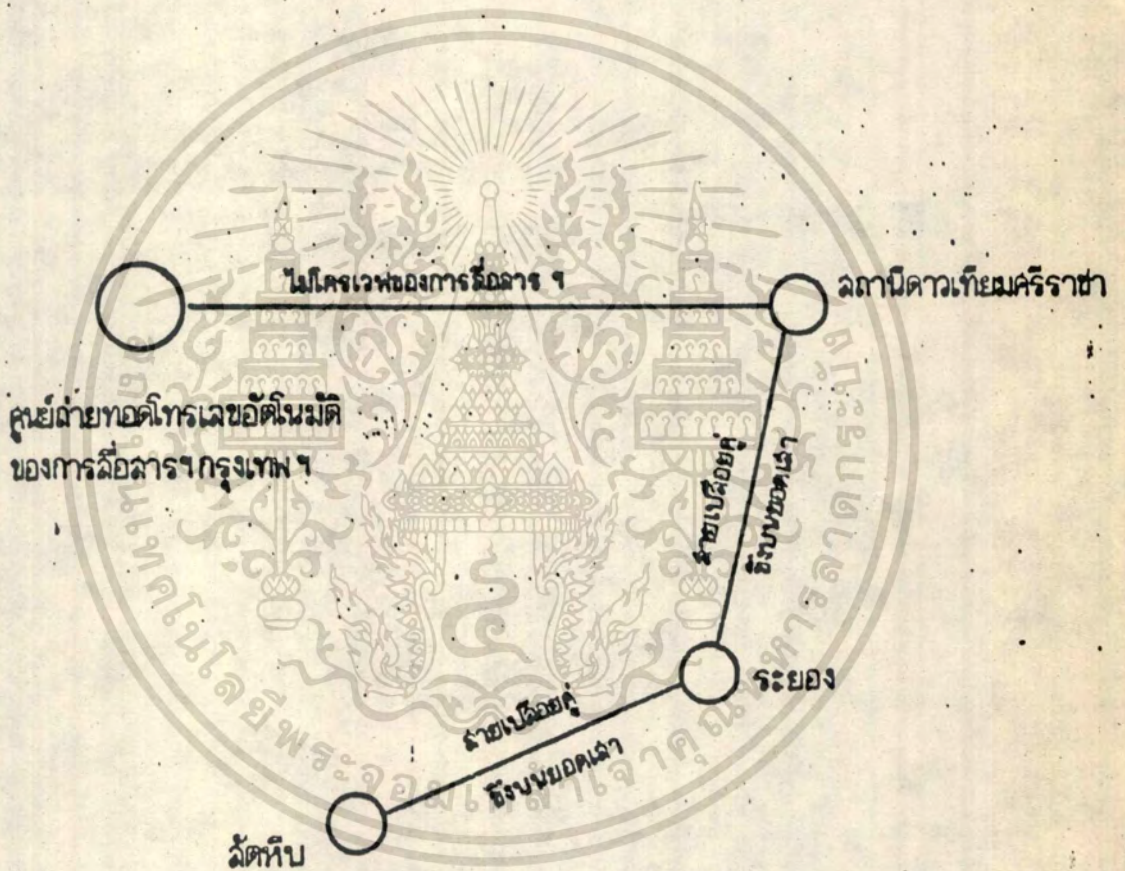
- ที่ตั้งอำเภอ
- ▲ ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข (ปทล.)
- ▲ ที่ทำการไปรษณีย์เอกชน (ปฉช)
- ที่ประชุมสายโทรศัพท์
- ศูนย์สายเทเลกซ์
- สถานีวิทยุบริการ

ที่มา : กสท. และ ทศท.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 14

แผนภูมิ ข่ายสายโทรเลขในปัจจุบันของจ. ระยอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฉพาะผู้ที่ประกอบการค้าอุตสาหกรรมในพื้นที่ต่าง ๆ

ข. เทเล็กซ์ จังหวัดระยองมีพุ่มสายเทเล็กซ์ 1 แห่ง ตั้งอยู่ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขระยองมีขนาด 16 เลขหมาย มีผู้เช่าอยู่ 9 เลขหมาย คงเหลือหมายเลขว่างอยู่ 7 เลขหมาย

พุ่มสายเทเล็กซ์ระยองสามารถติดต่อกับส่วนอื่น ๆ ของประเทศและต่างประเทศ ไทยผ่านพุ่มสายเทเล็กซ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่พิทยา (ภาพ 15) ซึ่งเป็นพุ่มสายระบบ SPC (Stored Program Control) ขนาด 250 เลขหมายให้บริการเทเล็กซ์แก่ทุกจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและพุ่มชนสำคัญ (ภาพ 16)

การสื่อสารแห่งประเทศไทย มีแผนขยายงานที่จะตั้งพุ่มสายเทเล็กซ์สำหรับเขตอุตสาหกรรมมาบตาพุด 32 เลขหมาย แต่ในระยะสั้นคือ ปี 2529 จะจัดตั้งพุ่มสายชนิด 10 เลขหมายก่อน ถ้ามีความต้องการใช้มากขึ้นก็จะสามารถที่จะให้บริการได้(แผนภูมิ กังนั้น เขตจังหวัดระยองจึงมีความพร้อมที่จะให้บริการด้านเทเล็กซ์อยู่มาก โดยเฉพาะเพื่อการอุตสาหกรรมและธุรกิจการค้า

ค. วิทยุสื่อสารและบริการสื่อสารข้อมูล ข้าราชการท่านนี้ ปัจจุบันมีเฉพาะวิทยุระบบธรรมดาที่ต้องติดต่อผ่านศูนย์ที่สถานีวิทยุบริการระยอง (อยู่ในที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขระยอง) มีขีดความสามารถให้บริการได้ประมาณ 34 ความถี่ ถ้าหากมีผู้ขอใช้บริการเพิ่มเกินความสามารถ การสื่อสารสามารถขยายให้บริการได้โดยสะดวก เพราะมีแผนงานเตรียมรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมและธุรกิจการค้าในเขตพัฒนาชายฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือแล้ว

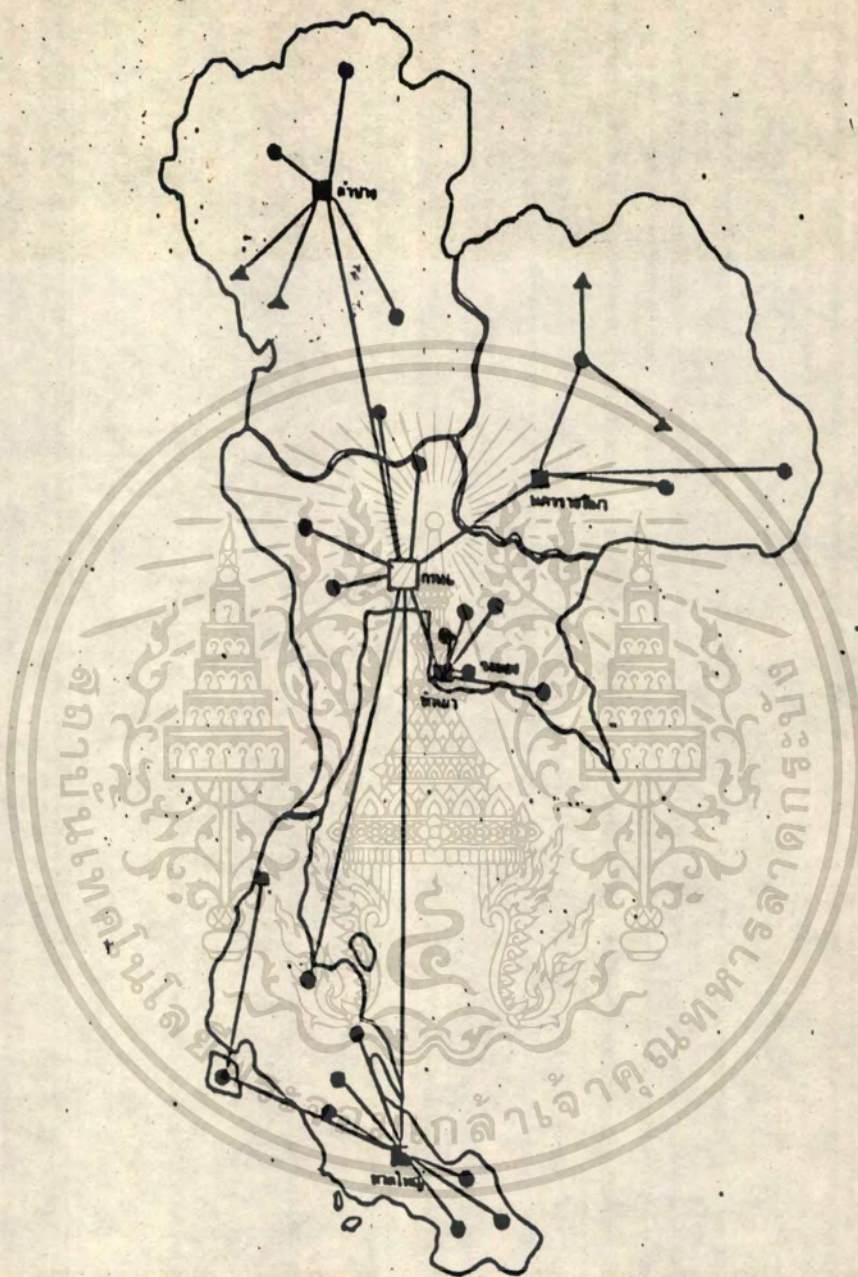
ง. พุ่มสายโทรศัพท์

ปัจจุบันนี้ระยองมีพุ่มสายโทรศัพท์ 3 แห่ง คือ พุ่มสายระยองระบบ XB ขนาด 1,000 เลขหมาย พุ่มสายบ้านฉางระบบ XB ขนาด 400 เลขหมาย และพุ่มสายเกล่ง ระบบ XB ขนาด 800 เลขหมาย พุ่มสายระยองและพุ่มสายบ้านฉาง ในปัจจุบันยังมีโทรศัพท์ไม่พอกับความต้องการ จากตารางที่ 3.3.

ส่วนโทรศัพท์ระหว่างประเทศนั้น เป็นบริการของการสื่อสาร

เอกสารนี้เป็นแห่งประเทศไทย โดยปัจจุบันผู้ใช้บริการได้ 2 ทาง คือ ต่อจากเครื่องโทรศัพท์ของลูกค้ายกการไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

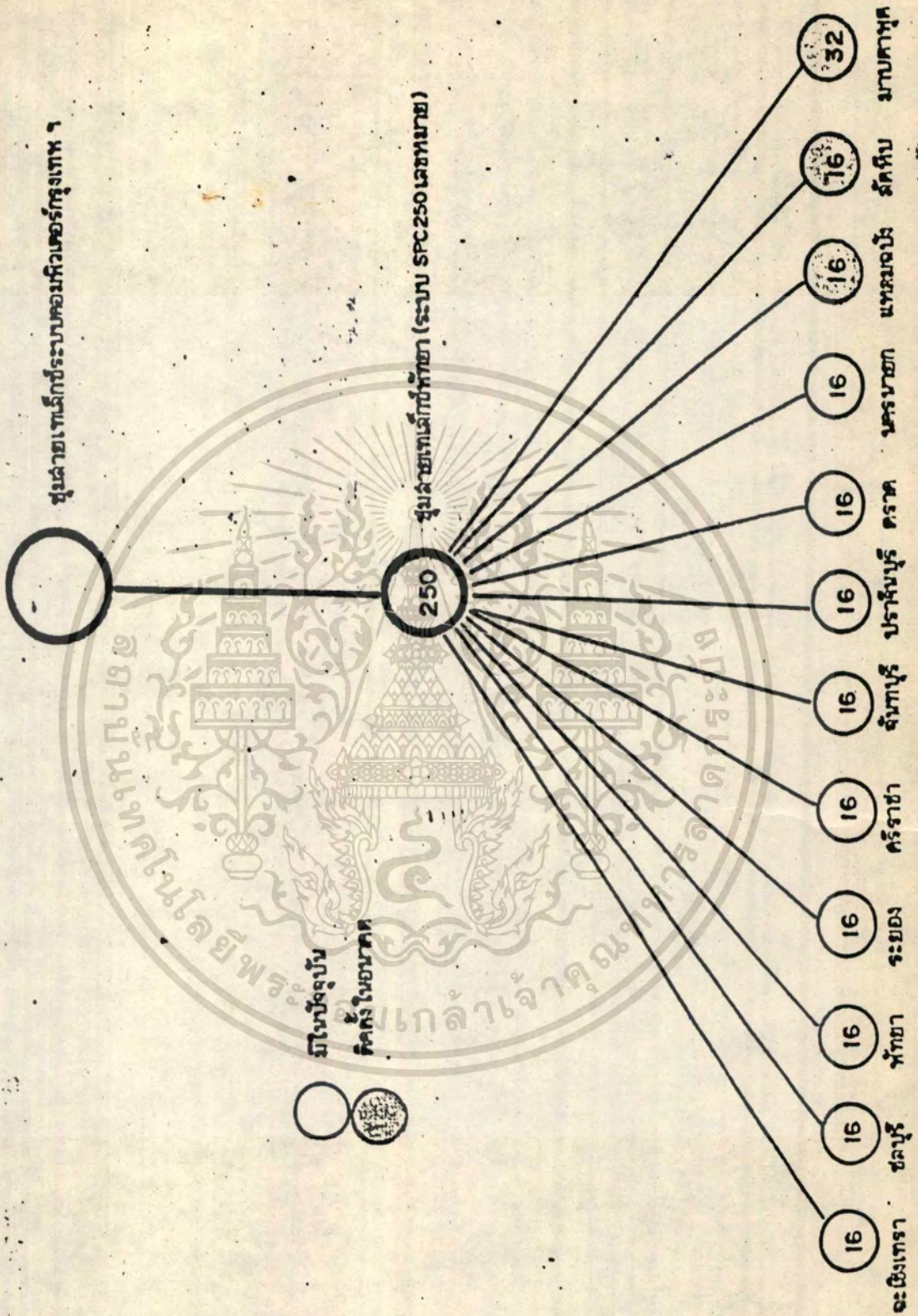
ภาพที่ 15

แผนที่แสดง : โครงข่ายเทเล็กซ์ในประเทศไทย

- computer telex exchange
- line concentrator
- zone exchange
- ▲ long distance subscriber
- on service

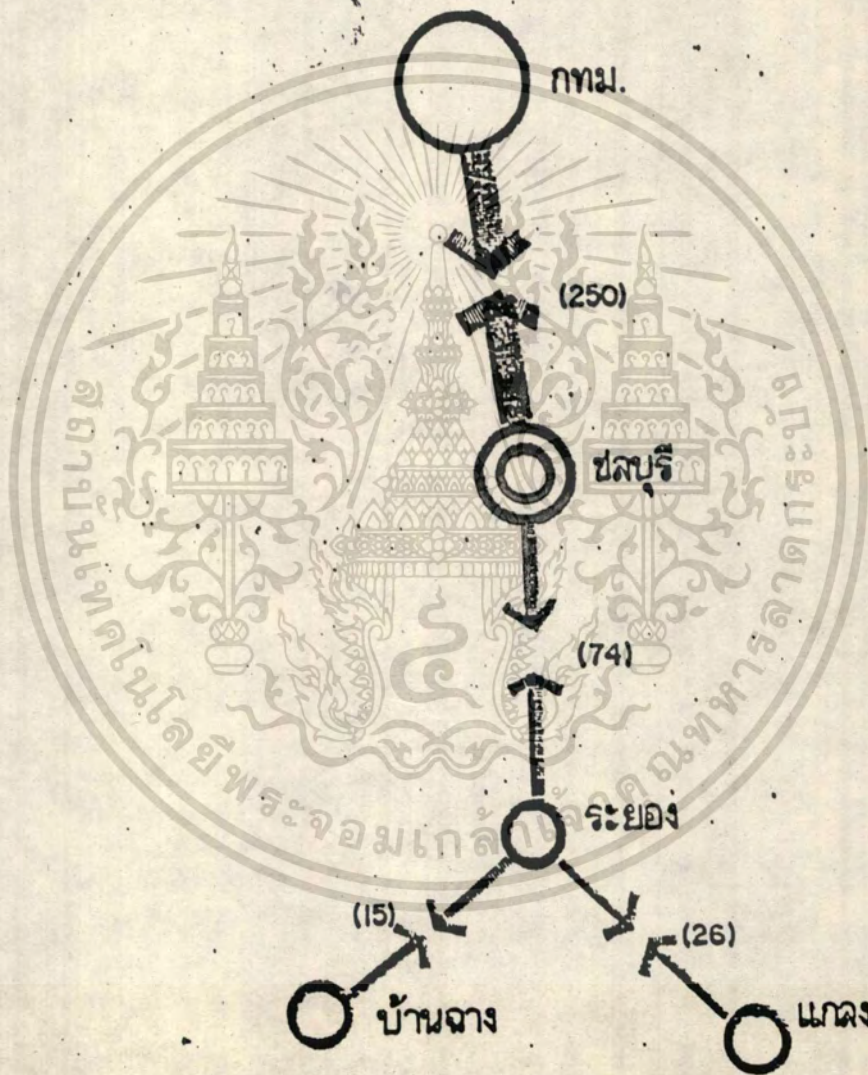
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในหน่วยงานที่รับผิดชอบเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ที่มา : กสท.
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่มา : กสท.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 17 โครงข่ายวงจรต่อผ่านทางไกลโทรศัพท์ของ จ.ระยอง

ที่มา: องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทรศัพท์แห่งประเทศไทย และที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขที่เปิดบริการไปรษณีย์โทรเลข

ตารางที่ 19 จำนวนวงจรแต่ละเส้นทางของวงจรต่อผ่านทางไกลโทรศัพท์ จังหวัดระยอง

เส้นทาง	จำนวนวงจร	ระบบส่งสัญญาณ
บ้านฉาง - ระยอง	15	เคเบิล
แกลง - ระยอง	26	เคเบิล
ระยอง - ชลบุรี	74	เคเบิล
ชลบุรี - กรุงเทพ	250	ไมโครเวฟ

ที่มา : องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

3.3.3.3 บริการสาธารณสุข

กองสัทธิสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข ใ้รายงานว่าในปี 2526

จังหวัดระยองมีสถานพยาบาลแผนปัจจุบันที่มีเตียงรับผู้ป่วยค้างคืน จำนวน 10 แห่ง จำนวน 623 เตียง แบ่งเป็นโรงพยาบาลของรัฐ 6 แห่ง จำนวน 496 เตียง เป็นโรงพยาบาลเอกชน 4 แห่ง จำนวน 125 เตียง และยังมีสถานพยาบาลแผนปัจจุบัน ที่ไม่มีเตียงรับผู้ป่วยค้างคืนอีก 89 แห่ง แบ่งเป็นสถานพยาบาลทั่วไป 2 แห่ง สถานพยาบาลเฉพาะทาง (ทันตกรรม ผดุงครรภ์) 43 แห่ง หน่วยเคลื่อนที่ 4 แห่ง และรักษาพยาบาลทางวิทยุ 21 แห่ง นอกจากนั้นยังมีสถานบริการทางการแพทย์อื่น ๆ อีก เช่น สถานบริการทางการแพทย์อื่น ๆ อีก เช่น สถานพยาบาลแผนโบราณ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน ในปี 2526 จังหวัดระยองมีแพทย์รวมกันทั้งหมด 67 คน พยาบาล 166 คน และบุคคลากรทางสาธารณสุขอื่นรวมกัน 394 คน คิดเป็นมาตรฐานสูงกว่ามาตรฐานของจังหวัดชลบุรีซึ่งถือเป็นเมืองหลักของภาคตะวันออก กล่าวคือ จังหวัดระยองมีมาตรฐานประชากรต่อแพทย์ 1 คน เท่ากับ 5,859 : 1 ในขณะที่จังหวัดชลบุรีมีมาตรฐาน 7,724 : 1 และในส่วนของบุคคลากรทางการแพทย์อื่น คือ พยาบาลจังหวัดระยองมีมาตรฐานสูงกว่าจังหวัดชลบุรี คือ 2,365 : 1 เทียบกับ 2,891 : 1

ตาราง 20 มาตรฐานการบริการทางสาธารณสุข จังหวัดระยองเทียบกับชลบุรี กทม. และ
ประเทศ ปี 2526

รายการ	ระยอง	ชลบุรี	กทม.	ประเทศ (ไม่รวม กทม.)
ประชากรต่อเตียงพยาบาล	1 คน 630	841	271	885
ประชากรต่อแพทย์	1 คน 5,859	7,724	1,020	10,365
ประชากรต่อพยาบาล	1 คน 2,365	2,891	452	3,568

- หมายเหตุ :
1. ประชากรจังหวัดระยองปี 2526 จำนวน 392,554 คน
  2. ประชากรกรุงเทพมหานครปี 2526 จำนวน 5,018,327 คน
  3. ประชากรรวมทั้งประเทศปี 2526 จำนวน 49,515,074 คน
  4. ประชากรรวมทั้งประเทศไม่รวม กทม. ปี 2526 จำนวน 44,496,747 คน
  5. มาตรฐานประเทศไทยอัตราปกติแพทย์ 1 คนต่อประชากร 5,000 คน

โดยสรุปกล่าวได้ว่า มาตรฐานทางสาธารณสุขของจังหวัดระยอง สูงกว่ามาตรฐานจังหวัดชลบุรีซึ่งถือเป็นเมืองหลักของภาค ทั้งนี้ จึงเป็นที่ไว้วางใจได้ว่าผู้ประกอบการอุตสาหกรรม หรือผู้ทำงานในอุตสาหกรรมที่จังหวัดระยองจะมีบริการทางสาธารณสุขที่เพียงพอ หรือถ้าต้องการเชี่ยวชาญในระดับสูงขึ้นไป ก็สามารถติดต่อกับชลบุรี หรือ กทม. ได้โดยรวดเร็วอีกด้วย

3.3.3.5 การรักษาความสงบเรียบร้อย

จะพิจารณาอัตราการจับกุมตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษเป็นหลัก กล่าวคือ ถ้าหากตำรวจสามารถติดตามจับกุมผู้กระทำความผิดมาใช้ในอัตราสูง ก็แสดงว่า ตำรวจมีประสิทธิภาพสูงในการรักษาความสงบเรียบร้อย ตรงกันข้ามถ้าจับกุมได้ในอัตราต่ำก็หมายถึงประสิทธิภาพในการรักษาความสงบเรียบร้อยต่ำ อันนำมาซึ่งความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมีสูง

ปี 2526 มีคดีอาญาเกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดระยอง 956 ราย เทียบกับคดีอาญาที่เกิดขึ้นในปี 2520 จำนวน 1,091 คดี จำนวนคดีอาญาลดลงร้อยละ 12.3 โดยเฉพาะคดีอุกฉกรรจ์เกิดขึ้นในปี 2526 เพียง 118 ราย ลดลงจากปี 2520 ซึ่งมี 194 คดีถึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร้อยละ 39 และนอกจากนี้จะมีวัฏประสิทธิภาพของค่าตรวจระยองไม่ต่างมากนักกับระดับประเทศ และระดับภูมิภาคอื่น แต่ยังคงต่ำกว่าเขต กทม. อยู่พอสมควร คืออัตราการจับกุมโคของจังหวัดระยองเป็นร้อยละ 39 เทียบกับร้อยละ 57 ใน กทม.

โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่าคดีที่เกิดขึ้นในเขตระยองมีแนวโน้มลดลง และประสิทธิภาพการจับกุมของตำรวจระยองพอ ๆ กับพื้นที่ทั้งประเทศ ทั้งนี้ถ้าผู้ลงทุนในพื้นที่อื่นใดก็สามารถมาลงทุนในพื้นที่ระยองได้โดยมีระดับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินใกล้เคียงกัน

3.3.3.6 สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ

ก. ระบบประปา

สภาพทั่วไปในปัจจุบัน

การบริหารน้ำประปาบริเวณชุมชนในเมืองของจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จะดำเนินการโดยการประปาส่วนภูมิภาค ดังนั้น แหล่งท่องเที่ยวหรือสถานบริการนักท่องเที่ยวที่อยู่ในบริเวณชุมชน ซึ่งได้รับบริการจากการประปาส่วนภูมิภาค จึงมักจะได้เปรียบกว่าแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ห่างไกลในเรื่องของการจัดหา น้ำสะอาด เพื่อบริการนักท่องเที่ยว

สำหรับแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ห่างไกล และกระจัดกระจายกันออกไปของจังหวัด ระยอง จันทบุรี ตราด การจัดหาเพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยว เจ้าของสถานที่หรือเจ้าของกิจการต่าง ๆ ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวจะเป็นผู้ดำเนินการ ส่วนใหญ่จะได้น้ำจากบ่อน้ำตื้น ซึ่งมีความลึกไม่เกิน 20 เมตร หรือจากสระน้ำที่มีอยู่ตามธรรมชาติ แล้วจึงสูบน้ำขึ้นไปไว้ในห้องสูง จากนั้นจึงปล่อยให้ไหลไปตามระบบแจกจ่ายน้ำเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

แหล่งน้ำ

น้ำเป็นปัจจัยสำคัญมากในการดำรงอยู่ และการประกอบอาชีพของมนุษย์ จึงเป็นปัจจัยหลักที่จะจำกัดการพัฒนาการท่องเที่ยวได้ ดังนั้นในการศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวจึงจำเป็นต้องศึกษาสภาพปัจจุบัน และข้อจำกัดที่มีอยู่ ซึ่งอาจแยกออกได้เป็น 3 ส่วน คือ

- แหล่งน้ำผิวดิน

หมายถึง แหล่งน้ำจืดที่อยู่ตามแม่น้ำลำคลองต่าง ๆ รวมทั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษารองรับในขั้นต่อไปโดยปราศจากการค้า
 ที่อยู่ตามห้วย หนอง และอ่างเก็บน้ำต่าง ๆ ด้วย ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงตอนล่าง โดยเฉพาะ
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อย่างยิ่งในจังหวัดระยอง จันทบุรี และจังหวัดตราด มีแหล่งน้ำผิวดินซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นลุ่มน้ำใหญ่ ๆ 4 ลุ่มน้ำ คือ

1. ลุ่มน้ำระยอง มีแม่น้ำระยองเป็นแม่น้ำสำคัญมีความยาวประมาณ 50 กิโลเมตร โดยมีคลองต่าง ๆ เป็นสาขา เช่น คลองคอกกราย คลองหนองปลาไหล คลองใหญ่ และคลองหับมา พื้นที่ลุ่มน้ำระยองมีพื้นที่ประมาณ 2,250 ตร.กม. ในลุ่มน้ำนี้ได้มีการพัฒนาคลองสาขาให้เป็นอ่างเก็บน้ำหลายแห่ง อ่างเก็บน้ำคอกกราย และยังมีโครงการขนาดเล็ก และฝายน้ำต่าง ๆ อีกมากมาย (ดูภาพที่ 18)

2. ลุ่มน้ำประแสร์ มีแม่น้ำประแสร์ซึ่งมีความยาวประมาณ 36 กิโลเมตร เป็นหลักและมีคลองสาขาต่าง ๆ เช่น คลองพังกวาง คลองจำกา คลองชุมแสง และคลองโพลี เป็นต้น ลุ่มน้ำประแสร์มีพื้นที่ถึง 2,900 ตร.กม. ซึ่งส่วนใหญ่เป็นป่าและเขาสูง จึงทำให้การใช้ประโยชน์จากลุ่มน้ำนี้ยังมีไม่มาก

3. ลุ่มน้ำจันทบุรี มีแม่น้ำจันทบุรีซึ่งมีความยาวประมาณ 140 กิโลเมตร เป็นแม่น้ำหลัก ประกอบด้วยคลองสาขาต่าง ๆ เช่น คลองพญาธิ คลองทาร์อง คลองพลวง คลองแพรงโอน เป็นต้น ลุ่มน้ำนี้มีพื้นที่ประมาณ 3,400 ตร.กม. โดยมีต้นน้ำอยู่ที่เทือกเขาสอยดาว อำเภอโป่งน้ำร้อน ลุ่มน้ำนี้ได้รับการพัฒนาไม่มากนัก แต่เนื่องจากการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งเป็นประจำ จึงทำให้มีการเริ่มวางแผนพัฒนาลุ่มน้ำนี้อย่างมาก

4. ลุ่มน้ำตราด เป็นลุ่มน้ำที่ประกอบด้วยแม่น้ำสายสำคัญ 2 สาย คือ แม่น้ำเวฬุ และแม่น้ำตราด รวมพื้นที่ลุ่มน้ำนี้ประมาณ 3,340 ตร.กม. แม่น้ำตราดมีต้นกำเนิดอยู่ที่เทือกเขาบรรทัด และไหลออกสู่ทะเลที่อำเภอเมืองตราด มีความยาวประมาณ 150 กม. มีคลองสาขาต่าง ๆ เช่น คลองเขาส้ม คลองน้ำเขียว คลองท่าเลื้อน และคลองใหญ่ เป็นต้น

แม่น้ำเวฬุมีต้นกำเนิดอยู่ที่เขาสระบาบในอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี และเป็นแม่น้ำที่แบ่งแยกเขตจังหวัดจันทบุรี และตราด ประกอบด้วยคลองสาขาต่าง ๆ เช่น คลองพลิว คลองขลุ้ง และคลองมะละ เป็นต้น การพัฒนาลุ่มน้ำตราดส่วนใหญ่เป็นโครงการพัฒนาขนาดเล็ก เช่น ฝายต่าง ๆ มีอ่างเก็บน้ำเพียงแห่งเดียวที่เขาระกำ แต่ในอนาคตสามารถที่จะพัฒนาเพื่อใช้ประโยชน์ได้อีกมาก (ดูแผนที่ 18)

น้ำฝน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานภายในเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปเผยแพร่ภายนอก กรุณาแจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องก่อนการนำออกไปใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 19 ปริมาณฝนตก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งทำให้เกิดฝนตกในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึงตุลาคม และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ

ปริมาณฝนที่ตกในเขตจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด มีความแตกต่างกัน ทั้งแสดงในแผนที่ 19 ฝนที่ตกในภาคตะวันออกเฉียงตอนบนมีค่าเฉลี่ยประมาณ 1,400 มม. ต่อปี อย่างไรก็ตามปริมาณน้ำฝนที่ตกในภาคตะวันออกเฉียงกลางมีความแตกต่างกันมาก คือ สูงสุดประมาณ 44,500 มม. ต่อปี บริเวณอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด และต่ำสุดประมาณ 1,200 มม. ต่อปี บริเวณเขาตฤณ จังหวัดระยอง

- แหล่งน้ำใต้ดิน

เนื่องจากบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก มีลักษณะทางธรณีวิทยาที่ไม่เอื้ออำนวยให้มีการเก็บกักน้ำใต้ดิน ปริมาณน้ำใต้ดินจึงมีจำกัด โดยทั่วไปอัตราสูบน้ำจากบ่อจะได้เพียงประมาณ 2-5-7 ลบ.ม/ชม. เท่านั้น ส่วนใหญ่จะได้น้ำจากบ่อตื้น ซึ่งมีความลึกไม่เกิน 20 เมตร ปริมาณน้ำที่ได้นี้พอเพียงสำหรับอุปโภคบริโภคของประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้น แต่ไม่พอเพียงสำหรับใช้ในกิจการอุตสาหกรรม

แหล่งน้ำที่ใช้น้ำสำหรับระบบประปาในปัจจุบัน

จังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด มีลักษณะทางธรณีวิทยาที่ไม่เอื้ออำนวยให้มีการเก็บกักน้ำใต้ดิน ประกอบกับในบางพื้นที่ได้รับอิทธิพลจากน้ำทะเล จึงทำให้คุณภาพของน้ำไม่เหมาะที่จะนำมาใช้ในการอุปโภคบริโภค ดังนั้นแหล่งน้ำที่ใช้น้ำในการผลิตน้ำประปาสำหรับชุมชนในเมืองของจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จึงเป็นแหล่งน้ำผิวดินทั้งสิ้น

แหล่งน้ำผิวดินเพื่อใช้ในการผลิตประปา

การประปา	เขตจำหน่ายน้ำ	แหล่งน้ำ
จังหวัดระยอง	เทศบาลระยอง อำเภอเมือง	บึงศรีเพชรและแม่น้ำระยอง เหนือฝายบ้านค่าย
ปากน้ำประแสร์	สุขาภิบาลปากน้ำประแสร์ กิ่งอำเภอแกลง	คลองโพล
จังหวัดจันทบุรี	เทศบาลจันทบุรี อำเภอเมือง	แม่น้ำจันทบุรี
ชลุง	เทศบาลตำบลชลุง อำเภอชลุง	คลองซังและคลองครอกทอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ใช้ในเชิงพาณิชย์
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การประปา	เขตจำหน่ายน้ำ	แหล่งน้ำ
จังหวัดตราด	เทศบาลตราด อำเภอเมือง	คลองบางพระ
คลองใหญ่	สุขาภิบาลคลองใหญ่ อำเภอคลองใหญ่	อ่างเก็บน้ำเขาวง-อ่าง เก็บน้ำขางอิม
แหลมงอบ	เทศบาลตำบลแหลมงอบ อำเภอแหลมงอบ	อ่างเก็บน้ำเขาระกำ

สำหรับแหล่งน้ำตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่นำมาให้บริการแก่นักท่องเที่ยวก็จะจะเป็นน้ำผิวดินเช่น
กัน ดังแสดงในตาราง

แหล่งน้ำปัจจุบันตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ

สถานที่ท่องเที่ยว	แหล่งน้ำ
บ้านเพ, หาดสวนสน, หาดแม่พิมพ์ สินสมุทร-วังแก้ว, อนุสาวรีย์สุนทรภู่ เขาแหลมหญ้า, หาดแม่รำพึง เกาะเสม็ด คู้งวิมาน, แหลมเสด็จ, หาดเจ้าหลาว หาดเขาวัง, หาดบ้านขี้ หาดทรายแก้ว, หาดทับทิม, หาดสุขสำราญ อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิ้ว อุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง อุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว อุทยานแห่งชาติเกาะช้าง	บ่อน้ำตื้น หรือสระน้ำ สระอโนดาช, บ่อน้ำตื้น บ่อน้ำตื้น อ่างเก็บน้ำคลองเขาวัง บ่อน้ำตื้น น้ำตกพลิ้ว น้ำตกเขาชะเมา น้ำตกเขากระทิง น้ำตกเขาสอยดาว น้ำตกธารมะยม

เมื่อพิจารณาแหล่งน้ำตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ จะพบว่าสถานที่ท่องเที่ยวประเภทอุทยานและมี
น้ำตกธรรมชาติเป็นแหล่งน้ำนั้น มักจะไม่มีปัญหาเรื่องการขาดแคลนน้ำ เพราะน้ำตกแต่ละแห่งจะมี
น้ำอยู่ตลอดทั้งปี ส่วนสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดระยอง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสถานที่ท่องเที่ยวประเภท

เอกสารนี้เป็น **ชายหาดที่** มักจะประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำอยู่เสมอ โดยเฉพาะในฤดูแล้ง ทั้งนี้เนื่องจากไม่มี
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แหล่งน้ำจืดขนาดใหญ่อยู่ใกล้เคียง อีกทั้งระดับน้ำในบ่อ หรือ สระที่มีอยู่ล้นต่ำลงจนไม่พอเพียงแก่ความต้องการ ซึ่งในบางกรณีสถานที่ห้องเดี่ยวบางแห่งต้องขนน้ำมาจากแหล่งน้ำที่อยู่ห่างไกลออกไปเพื่อนำมาให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

ข. พลังงานไฟฟ้า

พลังงานไฟฟ้า มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการประกอบกิจการอุตสาหกรรมทุกประเภท ซึ่งในการศึกษาพลังงานไฟฟ้าของจังหวัดระยองจะเน้นให้เห็นถึงความเพียงพอต่อการใช้ หรือความต้องการทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยจะศึกษาถึงระบบไฟฟ้า การใช้การผลิต และการขยายงาน ดังรายละเอียด คือ

1. ระบบไฟฟ้า

ปัจจุบัน กฟผ. ได้ทำการเชื่อมระบบสายส่งโยงกันทั่วประเทศ เพื่อเสริมความมั่นคงของระบบไฟฟ้า โดยแหล่งผลิตไฟฟ้าแต่ละแห่งจะผลิตไฟฟ้าในลักษณะเสริมกำลังกัน และถ้าความสามารถของสายส่งเอื้ออำนวยก็จะสามารถถ่ายเทพลังงานไฟฟ้าซึ่งกันและกันได้ โดยมีศูนย์ควบคุมระบบไฟฟ้าคอยควบคุม (ศูนย์ควบคุมระบบไฟฟ้าของภาคกลางและภาคเหนือ ตั้งอยู่บริเวณโรงจักรพระนครเหนือ) จังหวัดระยอง และภาคตะวันออก ได้รับพลังงานไฟฟ้าจากสายส่งไฟฟ้าแรงสูง 2 ทาง ทางแรกได้รับจากสายส่งขนาด 230 KV. จำนวน 2 วงจร เข้าทางอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ส่งกระแสไฟฟ้าให้สถานีไฟฟ้าย่อยผ่านไ้ ระยอง 2 ระยอง 3 และแกลง อีกทางหนึ่งเป็นสายส่งขนาด 115 KV. จำนวน 1 วงจร จากเขตบางกะปิเข้าทางจังหวัดฉะเชิงเทรา ส่งกระแสไฟฟ้าให้สถานีไฟฟ้าย่อยสัตหีบ 2 ระยอง 1 และจันทบุรี (แผนที่ 20) / ดังนั้นจะเห็นได้ว่าในเขตจังหวัดระยองที่มีระบบไฟฟ้าที่มีความมั่นคงสูงมาก เพราะมีสถานีไฟฟ้าย่อยถึง 4 สถานี 2 เส้นทาง 3 วงจร ถ้าสายส่งเส้นทางใดเส้นทางหนึ่งมีปัญหาส่งไฟฟ้าไม่ได้ ก็ขอใช้เส้นทางอื่นได้ และในเส้นทางที่มี 2 วงจร ถ้าวงจรใดวงจรหนึ่งมีปัญหาที่สลับไปใช้อีกวงจรหนึ่งได้ ดังนั้น จึงเป็นหลักประกันต่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรมได้ว่าจะไม่เกิดปัญหาค้านระบบไฟฟ้าอย่างแน่นอน

2. การใช้ราคากระแสไฟฟ้า และการผลิตไฟฟ้า

เขตจังหวัดระยองมีผู้ใช้ไฟฟ้าจำนวน 26,393 ราย มีอัตราการเพิ่มประมาณร้อยละ 18 ต่อปี ส่วนอัตราการเพิ่มปริมาณการใช้ไฟฟ้าประมาณร้อยละ 12 ต่อปี

มีความต้องการใช้ไฟฟ้าสูงสุดเกิดขึ้นที่สถานีไฟฟ้าย่อยระยอง 1 ประมาณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

20 มิ.ย. (ปี 2526)

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น ยกเว้นให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดระยองตั้งอยู่ในเขตการผลิตไฟฟ้าภาคกลาง (เขต 1) ซึ่งแหล่งผลิตกระแสไฟฟ้าในเขตนี้ทั้งหมดจะมีผลต่อจังหวัดระยองโดยตรง ในปัจจุบันเขตการผลิตไฟฟ้าเขต 1 มีกำลังการผลิตทั้งหมด 4,099.5 MW. เทียบกับกำลังการผลิตทั้งประเทศ 6,155 MW. จะเห็นได้ว่ากำลังการผลิตไฟฟ้าในเขต 1 มีมากกว่าภาคอื่น ๆ มาก คิดเป็นร้อยละ 66.6 ของกำลังการผลิตทั้งประเทศ และยังมีโรงไฟฟ้าในเขตนี้ที่กำลังก่อสร้างอีก 2 แห่ง คือ โรงจักรเครื่องที่ 4 เชื้อนสรีนครินทร์ และห้วยสะพานหิน จังหวัดจันทบุรี รวมกำลังผลิต 192.2 MW. จะแล้วเสร็จปี 2528 และ 2529 ตามลำดับ (โดยเฉพาะที่ห้วยสะพานหินนั้น ก่อสร้างขึ้นเพื่อเสริมพลังงานไฟฟ้าให้กับจังหวัดระยองโดยเฉพาะ) ทั้งนี้ การผลิตไฟฟ้าในเขตภาคกลาง (เขต 1) จึงมีเท่ากับ 4,291.7 MW. จึงจะเห็นว่าพลังงานไฟฟ้าที่สามารถใช้ได้ ในเขตระยองมีปริมาณที่มากพอต่อความต้องการ

นอกจากนี้ ในอนาคต กพผ. มีโครงการที่จะขยายกำลังการผลิตไฟฟ้า ณ แหล่งผลิตต่าง ๆ ในเขตการผลิตไฟฟ้าภาคกลาง (เขต 1) อีกหลายแห่ง เช่น ที่เชื้อนสรีนครินทร์ เชื้อนน้ำชล บางปะกง และอ่าวไข่ ซึ่งรวมกำลังผลิตได้ถึง 4,360 MW. ประมาณอีก 1 เท่าตัว ของกำลังผลิตปัจจุบัน ซึ่งจะส่งผลให้ระยองมีพลังงานไฟฟ้าใช้อย่างไม่ขาดแคลนด้วย

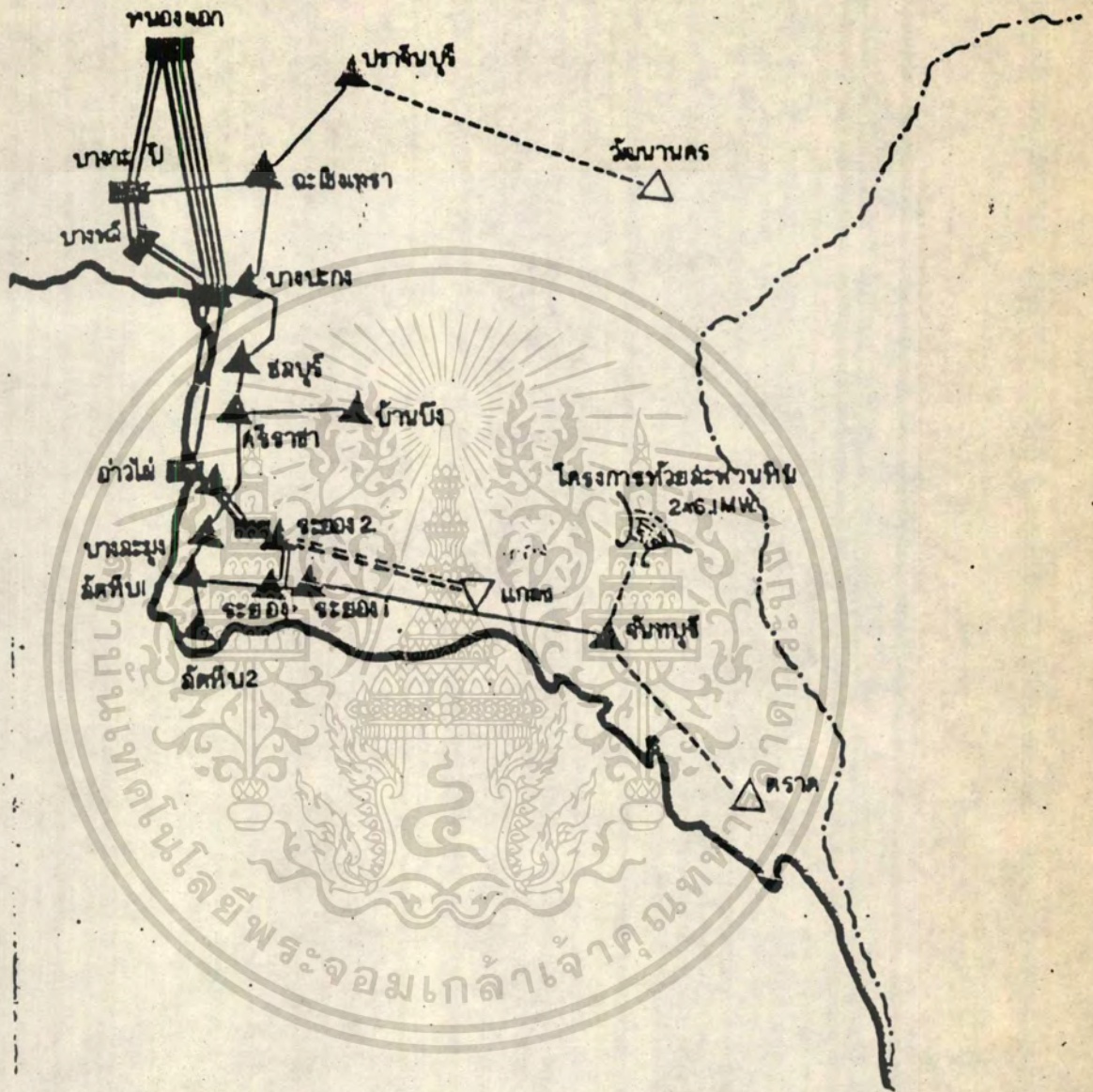
ในส่วนของระบบสายส่ง กพผ. จะดำเนินการติดตั้งสายส่งไฟฟ้าแรงสูง ระบบ 115 KW. จำนวน 2 วงจร ระหว่างสถานีไฟฟ้าย่อยระยอง 2 และแกลง และระหว่างสถานีไฟฟ้าย่อยจันทบุรี และเชื้อนห้วยสะพานหิน จำนวน 1 วงจร

นอกจากที่กำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้แล้ว การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยยังมีโครงการอื่น ๆ อีกที่จะดำเนินการในภูมิภาคนี้ เพื่อให้ระบบส่งจ่ายพลังงานไฟฟ้าในภูมิภาคนี้ มีเสถียรภาพสูงขึ้น และเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการที่จะเพิ่มมากขึ้น โครงการที่สำคัญได้แก่

- โครงการก่อสร้างสถานีไฟฟ้าย่อย 500 KW. 1 แห่งบริเวณนาเกลือ
  - โครงการก่อสร้างสายส่งแรงสูง 500 KW. จำนวน 2 วงจร
- ระหว่างสถานีไฟฟ้าย่อยที่นาเกลือกับมื่นบุรี
- โครงการก่อสร้างสายส่งแรงสูงระบบ 230 KW. 2 วงจร ระหว่าง

สถานีไฟฟ้าย่อยบางปะกงและอ่าวไข่

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 20 แผนที่แสดง : ระบบสายส่งไฟฟ้า ๑-ระยอง

สัญลักษณ์ :

- ▲ สถานีไฟฟ้าย่อยระบบ 115 กิโลโวลต์
- สถานีไฟฟ้าย่อยระบบ 230 กิโลโวลต์
- สายส่งแรงดันระบบ 115 กิโลโวลต์
- - - - - สายส่งแรงดันระบบ 115 กิโลโวลต์กำลังก่อสร้าง
- สายส่งแรงดันระบบ 230 กิโลโวลต์
- ~ ~ ~ ~ ~ เส้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับ : กองวางแผนระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.4 ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว

จังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ละแหล่งท่องเที่ยวมีคุณสมบัติและข้อจำกัดที่แตกต่างกัน เพื่อคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยว โดยวิธีการให้เหมาะสมในการพัฒนามากที่สุด จึงได้ทำการประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวโดยวิธีการให้คะแนน ซึ่งมีประเด็นที่น่าพิจารณา ดังนี้คือ

1. ปัจจัยที่ดึงดูดให้มีการท่องเที่ยวประกอบด้วย
  - ความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว
  - ความจุใจการรองรับนักท่องเที่ยว
  - ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
  - ความปลอดภัยจากภัยอันตรายและอุปสรรคทางธรรมชาติ
2. ปัจจัยที่สนับสนุนให้มีการท่องเที่ยว ประกอบด้วย
  - ความพร้อมทางด้านที่พัก
  - ความพร้อมทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
  - ความพร้อมทางด้านการรักษาความปลอดภัย
3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนา ประกอบด้วย
  - แนวโน้มในการจัดให้มีกิจกรรมท่องเที่ยว
  - ภูมิสิทธิ์ที่ดิน
  - สภาพและแนวโน้มการใช้ที่ดิน
  - สภาวะแวดล้อม

การให้ค่าศักยภาพ แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ มาก ปานกลาง และน้อย เมื่อได้ค่าทั้ง 3 ปัจจัยกับแหล่งท่องเที่ยวจึงจำแนกออกเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญสูง 5 แห่ง ปานกลาง 17 แห่ง และต่ำ 31 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดระยอง และเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทชายฝั่งทั้งหมด

3.3.5 สภาพสังคมของแหล่งท่องเที่ยว

ก. สภาพสังคมทั่วไปของหาดแม่รำพึง และอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไป
 ใ้ผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตั้งถิ่นฐานอาศัยอยู่ แต่ชุมชนที่อาศัยอยู่ปัจจุบันได้ตั้งหลักแหล่งก่อนที่จะประกาศเป็นอุทยานและไม่ยอมโยกย้ายออก และมีจำนวนมากที่อพยพเข้าไปช่วงหลัง โดยยึดอาชีพบริการนักท่องเที่ยวโดยตรง

เขาแหลมหญ้าเป็นเขตบ้านพักเจ้าหน้าที่ จึงไม่มีการตั้งถิ่นฐานของประชาชน ทั้งยังเป็นเขตภูเขา ป่ารก

หากแม่รำพึง เป็นบริเวณที่มีการใช้ที่ดินของเอกชนอยู่แล้ว แต่ยังไม่หนาแน่นมาก มีการจัดสร้างที่พักแรมในรูปขงกาโล แต่ยังไม่ได้มาตรฐาน

ข. สภาพสังคมทั่วไปของบ้านเพ

ปัจจุบันเขตสุขาภิบาลบ้านเพเป็นหมู่บ้านประมง มีความสำคัญในด้านการใช้ประโยชน์ของท่าเรือซึ่งเทียบเรือประมง มีสะพานยาวทอดลงไปทะเล 5 แห่ง นักท่องเที่ยวค่อนข้างใช้ท่าเรือนี้ เพื่อลงเรือไปเกาะเสม็ด ชาวบ้านเริ่มบริการนักท่องเที่ยวด้วยการจัดสร้างที่พักขนาดเล็ก และปรับปรุงเรือประมงให้อยู่ในสภาพที่รับนักท่องเที่ยวได้ โดยเฉพาะวันหยุด และเสาร์-อาทิตย์ ทำให้การใช้ท่าเรือไม่ค่อยสะดวก

ค. สภาพสังคมทั่วไปของเกาะเสม็ด

จากสภาพเดิมที่มีชุมชนอาศัยอยู่แล้ว ปัจจุบันมีชาวบ้านอพยพเข้าไปมากมายเพื่อบริการนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว สภาพร้านค้าการตั้งถิ่นฐานใช้วัสดุก่อสร้างง่าย ๆ ไม่มีระเบียบ แม้แต่อาคารที่สร้างเพื่อบริการ เช่น ห้องอาบน้ำจืด และบริการยังไม่ได้มาตรฐาน

ง. สภาพสังคมทั่วไปของหาดสันสมุทร-วังแก้ว

ในปัจจุบันบริเวณพื้นที่หลังชายหาด ก่อนถึงถนนเรียบหาด ซึ่งในบางช่วงห่างจากชายหาดมาก ได้เริ่มมีการพัฒนาในลักษณะของที่พักแรม บังกะโล โดยเอกชนบ้างแล้วในบางช่วง และเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวมาก แต่ลักษณะของการใช้ประโยชน์ที่ดินและชายหาดในปัจจุบันเป็นไปอย่างไม่เต็มที่ เพราะจากทางหลวงเรียบหาดไม่มีทางหรือถนนสาธารณะเข้าสู่หาดที่มีอยู่ในปัจจุบันเป็นสิทธิการครอบครองของเอกชน ซึ่งผู้ประกอบการได้สร้างขึ้นเองสำหรับนักท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จ. สภาพสังคมทั่วไปของชายหาดแม่พิมพ์

จากการพัฒนาชายหาดเท่าที่เป็นอยู่ ทำให้มีแหล่งลอย ร้านค้าบริการ นักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก รวมทั้งร้านอาหารขนาดย่อม มีบังกะโลขนาดกลางตั้งอยู่เป็นเวลานานแล้ว ได้รับความนิยมในการไปพักผ่อน จากนักท่องเที่ยวพอสมควร

3.3.6 การประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวจังหวัดระยอง

จำนวนนักท่องเที่ยวจังหวัดระยอง จากการสำรวจและประมาณการนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและชาวไทยของจังหวัดระยอง ที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ทำการรวบรวมและพยากรณ์ไว้ พบว่ามีสถิติดังนี้

ตาราง 21 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และชาวไทยของจังหวัดระยอง หน่วย-คน

นักท่องเที่ยว/ปี	2526	2529	2534	2539	2544
ต่างประเทศ	52,474	57,674	75,736	99,454	130,599
ไทย	668,464	747,601	900,859	1,064,779	1,270,745
รวม	720,938	805,275	976,595	1,164,233	1,401,344

ที่มา : กองสถิติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การกระจายตัวของนักท่องเที่ยวของจังหวัดระยอง

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ มีลักษณะการท่องเที่ยว เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวชาวไทย คือส่วนใหญ่นิยมท่องเที่ยวบริเวณชายหาด (บ้านเพ วังแก้ว ส่วนสน แม่พิมพ์ และเกาะเสม็ด) และยังคงรวมกลุ่มอยู่ในบริเวณนี้เท่านั้น ยังไม่ค่อยมีการกระจายไปท่องเที่ยวที่เขาสะเมามหรือสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ โดยเฉพาะชาวต่างประเทศ

ระยองเป็นจังหวัดที่มีที่พักในตัวเมืองและตามสถานที่ท่องเที่ยว ปัจจุบันมีที่พักในตัวเมือง (อ.เมือง จ.ระยอง) 507 ห้อง (คูตารางที่ 22) ส่วนที่พักตามสถานท่องเที่ยว มีลักษณะเป็นบังกะโลตั้งแต่ชายหาดแม่พิมพ์ ถึงแหลมแม่พิมพ์ มีที่พักรวม 863 ห้อง (คูตารางที่ 22) ที่พักบริเวณหาดแม่รำพึง-แหลมแม่พิมพ์นี้ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่มีมาตรฐานที่ต่ำกว่าเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กันมาก และส่วนใหญ่ยังไม่ได้มาตรฐาน จึงมีความน่าจะเป็นในการลงทุนในโครงการโรงแรมตากอากาศ ที่มาตรฐาน ความพร้อมในด้านการบริการการท่องเที่ยวในขณะที่ยังมีราคาห้องพักค่อนข้างต่ำต่างกันมากนัก

3.3.7 ฤดูกาลท่องเที่ยว

การเข้าสู่จังหวัดระยองของนักท่องเที่ยว

ระยองแดนแห่งหาดทรายงาม อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ตามทางหลวงหมายเลข 3 ประมาณ 222 กม. และ 185 กม. ตามแนวทางหลวงหมายเลข 36 ซึ่งเป็นเส้นทางตัดใหม่ แยกซ้ายจากถนนสุขุมวิท ตรงกิโลเมตรที่ 136.5 เส้นทางนี้จะช่วยย่นระยะทางได้ประมาณ 35 กม. ธรรมชาติสองข้างทางของถนนนี้สวยงามร่มรื่น มีส่วนอย่างเป็นระยะ ทำให้แลดูร่มรื่นตลอดทาง สลับกับเนินเขาเตี้ย ๆ ตลอดทาง

จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าสู่ ระยอง จะแตกต่างกันไปตามช่วงเวลา คือนักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมมาท่องเที่ยวในช่วงเดือนเมษายน-กรกฎาคม เนื่องจากเป็นช่วงที่ผลไม้ ซึ่งเป็นผลผลิตที่มีชื่อเสียงของจังหวัด ซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจในการท่องเที่ยว และเป็นช่วงปิดภาคเรียน เพราะจะเดินทางมาในลักษณะครอบครัว ซึ่งในช่วงนี้มีจำนวนมากกว่าในช่วงอื่นหลายเท่าตัว ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมมาท่องเที่ยวในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม ช่วงฤดูหนาว และต้นปีในเดือนกุมภาพันธ์ และเมษายน

อิทธิพลของฤดูกาลท่องเที่ยวในภาคต่าง ๆ ในปี 2528

ภาค	เดือนที่คึกคักที่สุด	เดือนที่คึกคักเป็นอันดับรอง	เดือนที่คึกคักต่ำสุด	เดือนที่คึกคักรองต่ำสุด
เหนือ	ธันวาคม	เมษายน	กันยายน	มิถุนายน
อีสาน	พฤศจิกายน	ธันวาคม	กันยายน	กรกฎาคม
กลาง	กุมภาพันธ์	มกราคม	กันยายน	พฤษภาคม
ตะวันตก	เมษายน	มีนาคม	กันยายน	สิงหาคม
ใต้	ธันวาคม	กุมภาพันธ์	กันยายน	สิงหาคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการสำรวจ การประกอบการโรงแรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เดือนที่มีผู้มาพักสูงสุด	อันดับรอง	น้อยที่สุด	รองน้อยที่สุด
เมษายน	กุมภาพันธ์	มิถุนายน	สิงหาคม
		กรกฎาคม	
		กันยายน	

แสดงดัชนีฤดูกาลของโรงแรมจังหวัดระยอง ปี 2526

จังหวัดระยอง

เดือน	อัตราเข้าพัก	ดัชนี
มกราคม	48.05	98.38
มีนาคม	47.42	97.09
พฤษภาคม	46.90	96.03
มิถุนายน	48.22	98.73
กรกฎาคม	47.83	97.93
สิงหาคม	45.52	93.20
กันยายน	46.00	94.19

ที่มา : รายงานผลการวิจัย

โครงการสำรวจอัตราการเข้าพักที่พักรวม 2527

อัตราการเข้าพักเฉลี่ย = 47.53

3.3.8 โครงสร้างนักท่องเที่ยว

แหล่งที่มาของนักท่องเที่ยว

จากการศึกษาและสถิตินักท่องเที่ยวที่เข้าสู่ระยอง พบว่านักท่องเที่ยวที่เข้ามาส่วน

ใหญ่เป็นชาวไทย โดยการสำรวจปี 2528 พบว่า

เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 668,464 คน

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 52,474 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยพบว่าตลาดยุโรปเป็นตลาดที่สำคัญ มีนักท่องเที่ยวชาติสำคัญ คือ เยอรมัน ตะวันตก อังกฤษ และฝรั่งเศส

แหล่งที่มาของนักท่องเที่ยวชาวไทย ปี 2528 จังหวัดระยอง

ภาค	ส่วนแบ่ง
กรุงเทพมหานคร	21.7 %
ภาคกลาง	21.7 %
ภาคเหนือ	12.9 %
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5.6 %
ภาคใต้	2.4 %
รวม	100 %

แหล่งที่มาของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ปี 2528

ภูมิภาค	ส่วนแบ่ง
ยุโรป	75.0 %
อเมริกาเหนือ	18.5 %
เอเชียและแปซิฟิก	2.7 %
ตะวันออกกลาง	1.9 %
ประเทศเพื่อนบ้าน	1.9 %
รวม	100 %

รูปแบบการท่องเที่ยวและพาหนะในการเดินทาง

ลักษณะการท่องเที่ยวของชาวไทยนั้น แตกต่างจากชาวต่างประเทศคือ คนไทยนั้นนิยมการไปเที่ยวกันเป็นกลุ่มใหญ่ โดยเฉพาะกลุ่มเพื่อน รองลงไปเป็นแพคเกจทัวร์ ในขณะที่ชาวต่างประเทศนั้นนิยมไปแบบเอกเทศ หรือเป็นคู่ หรือครอบครัวมากกว่า

ถ้าพิจารณาจากแนวโน้ม แล้วพบว่าการเดินทางเป็นกลุ่มนั้นมีแนวโน้มที่สูงขึ้น ซึ่งลักษณะเช่นนี้จะแสดงถึงความจำเป็นของการบริการและกิจการที่สามารถใช้ร่วมกันเป็นกลุ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการสำรองตอบการมาเป็นกลุ่มนำเที่ยว ซึ่งจะ เป็นธุรกิจที่ชักจูงนักท่องเที่ยวให้เข้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มามากขึ้น และให้ผลคุ้มค่ากับการลงทุน

พาหนะในการเดินทาง

รถยนต์ส่วนบุคคล	รถโดยสารนำเที่ยว	รถโดยสารเช่าเหมา	รวม
60.0 %	7.5 %	32.5 %	100 %

3.3.9 ระยะเวลาในการพักผ่อนของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมพักไม่นานคือ ประมาณ 2 วัน ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมพักนานกว่า คือ ประมาณ 4-5 วัน นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาระยอง นิยมพักแรมร้อยละ 71.5 และบ้านพักเฉลี่ย 4 วัน ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาระยองจะพักแรมทุกคน โดยพักบริเวณชายหาดตั้งแต่น้ำพุแหลมแม่พิมพ์ โดยมีวันพักเฉลี่ย 4-5 วัน

อัตราเข้าพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว 2 วัน

3.3.10 จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าพักแรม

นักท่องเที่ยว/ปี	2526	2529	2534	2539
ต่างประเทศ	52,474	57,674	75,736	99,454
ไทย	477,952	534,535	644,114	761,317
รวม	530,426	592,209	719,850	860,771

ที่มา กองสถิติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ความนิยมในการท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ

สำหรับสถิติของนักท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดระยอง ทั้งปัจจุบันและอนาคต โดยการประเมิน (ฝ่ายวิชาการ กองวางแผน ททท.) ปรากฏว่าที่ที่นักท่องเที่ยวนิยมไปมากที่สุด คือชายหาดบ้านเพ-แหลมแม่พิมพ์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวนนักท่องเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ 2526-2544 เฉลี่ยสูงสุดต่อวัน หน่วย : คน/วัน

สถานที่ท่องเที่ยว	ระยะเวลา	2526	2529	2534	2539	2544
หาดแม่รำพึง	ฤดูท่องเที่ยว	1,125	4,441	7,607	13,030	22,319
	เฉลี่ยต่อปี	560	777	1,331	2,280	3,906
ตลาดบ้านเพ	ฤดูท่องเที่ยว	8,775	9,923	12,133	14,835	19,633
	เฉลี่ยต่อปี	4,566	5,154	6,308	7,720	9,450
หาดสวนสน	ฤดูท่องเที่ยว	5,196	5,970	7,527	9,489	11,962
	เฉลี่ยต่อปี	4,139	4,666	5,697	6,957	8,496
หาดแม่พิมพ์	ฤดูท่องเที่ยว	5,196	5,970	7,527	6,957	11,962
	เฉลี่ยต่อปี	2,974	3,687	4,545	5,924	7,721

ที่มา : แผนพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดระยอง จันทบุรี ตราด สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.3.11 รูปแบบของกรท่องเที่ยว

เป้าหมายของการท่องเที่ยว ซึ่งได้แก่การมาพักผ่อน ธุรกิจ เยี่ยมคนรู้จัก และอื่นๆ สำหรับนักท่องเที่ยวประเภทพักผ่อน มีรูปแบบการท่องเที่ยวแตกต่างกัน คือ นักท่องเที่ยวชาวไทย นิยมท่องเที่ยวแบบ ทัศนจาร (ACTIVE SIGHT SEEING) กล่าวคือ นิยมท่องเที่ยวไปในแหล่งท่องเที่ยวไกลเคียง และสถานที่สำคัญสายแห่ง ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมใช้ชีวิตอยู่ตามชายหาดเฉย ๆ มากกว่า หรือเล่นกิจกรรมชายทะเลเป็นส่วนใหญ่

ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว

จากการสำรวจระยะเวลาในการพักพบว่า ชาวต่างประเทศมีจำนวนพักมากกว่าชาวไทย ทำให้รายจ่ายนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศสูงกว่าชาวไทย จากตาราง ร้อยละของจำนวนค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ที่มีระยะพักต่างกันจำแนกตามประเภทของค่าใช้จ่าย

	ประเภทของค่าใช้จ่าย				รวม
	ที่พัก	อาหาร เครื่องดื่ม	ชื่อของ	อื่น ๆ	
1-3 วัน	23.52	16.20	39.48	20.80	100
4-7 วัน	28.71	19.73	31.45	20.11	100
8 วันขึ้นไป	30.87	24.47	22.16	22.50	100
รวมเฉลี่ย	30.87	20.54	30.48	21.18	

ที่มา - โครงการสำรวจค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

อื่น ๆ หมายถึง - ค่าใช้จ่ายค่านายหน้าภายในประเทศ

- ค่านการบันเทิง และอื่น ๆ

3.3.12 ลักษณะที่พักและค่านานห้องพัก

จากสถิติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ให้รายละเอียดของการพักแรมของนักท่องเที่ยวที่มาประเทศไทย

1. ลักษณะที่พัก

ลักษณะที่พัก	นักท่องเที่ยวชาวไทย	นักท่องเที่ยวต่างประเทศ
โรงแรม	27.78	82.65
เรือนรับรอง	7.28	3.78
บังกาโล	13.20	5.67
บ้านเพื่อน	38.23	5.98
วัด	5.77	-
อื่น ๆ	11.14	-
รวม	100.00	100.00

2. เป้าหมายการเดินทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป้าหมาย	นักท่องเที่ยวชาวไทย	นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
พักผ่อน	48.56	77.71
ธุรกิจ	21.22	8.85
พักผ่อน-ธุรกิจ	16.47	6.10
เยี่ยมเพื่อนและคนรู้จัก	10.72	4.47
อื่น ๆ	2.31	2.87
รวม	100.00	100.00

ที่มา 1, 2 ฝ่ายวิชาการ กองวางแผน

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

3. ที่พักในตัวเมือง จังหวัดระยอง และแหล่งท่องเที่ยว

ตารางที่ 22

จังหวัดระยอง

อำเภอ	ลำดับที่	ชื่อ	สถานที่ตั้ง	จำนวนห้อง
รวมทั้งหมด	99			2,368
เมือง	17			544
	1	บังกालเ็คว่า	ต.เซิงเนิน	6
	2	คิประคิบัติค บิซเฮ๊าส์	หาดแสงจันทร์	13
	3	ตะวันออก	052/3 ถ.สุขุมวิท	34
	4	บิซเฮ๊าส์	ต.มาบตาพุด	13
	5	ระยองโอคานี่	069 ถ.สุขุมวิท ต.ท่าประคู้	116
	6	ระยอง	065/3 ถ.สุขุมวิท ต.ท่าประคู้	53
	7	ระยองวิลล่า	ต.เซิงเนิน	12
	8	วันเวย์	048/1-7 ถ.ราษฎร์บารุง	30
	9	วี ซี	ต.เซิงเนิน	12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อำเภอ	ลำดับที่	ชื่อ	สถานที่ตั้ง	จำนวนห้อง
	10	ศิริโรจน์	ถ.ยมจินดา ต.ท่าประดู่	45
	11	ศรีหลักเมือง	ต.ท่าประดู่	18
	12	สหมนต์	154 ถ.สุขุมวิท ต.เชิงเนิน	34
	13	สีฟ้า	102 ถ.สุขุมวิท ต.ท่าประดู่	56
	14	สุขเส้น	ต.เชิงเนิน	5
	15	หาดทรายทอง	19/10 ถ.สุขุมวิท	25
	16	เอเซียโฮเต็ล	084 ถ.สุขุมวิท ต.ท่าประดู่	60
	17	อัสวิน	ต.เชิงเนิน	12
บ้านฉาง	4			67
	18	จตุ	60/1 ถ.สุขุมวิท ต.บ้านฉาง	15
	19	บ้านฉาง	ต.บ้านฉาง	17
	20	เพ ทองรุ่งโรจน์	ต.บ้านฉาง	24
	21	ใหม่	ต.บ้านฉาง	11
หาดแม่รำพึง	12			126
	22	กนอ่าว		2
	23	จันทร์เพ็ญวิลล่า	หาดแม่รำพึง - บ้านกนอ่าว กทม.	7
	24	บ้านสนั่นกานต์	หินขาว หาดแม่รำพึง	14
	25	ชัยพฤกษ์	144/3 หมู่ 1 หมู่บ้านหินขาว กทม. บริษัทวิเชียรพาณิชย์ ช.ป่านทิพย์ 2 ถ.วงศ์สว่าง บางซื่อ	19
	26	หาดแม่รำพึง		14
	27	ไนโร	หาดแม่รำพึง	6
	28	เนียร์ซีไซด์	144/6 หมู่ 1 ต.เพ	10
	29	เปรมวดี ซีวิว	หาดแม่รำพึง - บ้านกนอ่าว	18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อำเภอ	ลำดับที่	ชื่อ	สถานที่ตั้ง	จำนวนห้อง
	30	พร้อมพงษ์	หาดแม่รำพึง	9
	31	หินขาว	หาดแม่รำพึง - กันอ่าว	8
	32	แหลมญารีสอร์ท	หาดแม่รำพึง - กันอ่าว	14
	33	เฮ็ส เอ็ม	หาดแม่รำพึง - กันอ่าว	5
บ้านเพ หาดแม่พิมพ์	38			1,102
	34	บังกาโลเกาะแก้ว	บ้านเพ ต.เพ	40
	35	ไกลวัล	บ้านเพ	7
	36	ควีนส์ โฮเต็ล	ต.เพ	16
	37	แคมป์สัน	บ้านเพ	7
	38	จิราวรรณ รีสอร์ท	บ้านเพ	10
	39	บ้านพักชาวเล	บ้านเพ	17
	40	ชมทะเล (ติคอมรินทร์วิลลา)	ต.ซากพง อ.แกลง	14
	41	ซันส์ซ	บ้านเพ	20
	42	ชมคลื่น	บ้านเพ	8
	43	หับเสมีค	บ้านเพ	16
	44	หิวสัน	บ้านเพ	4
	45	ทะเลงาม	บ้านเพ	10
	46	นวลนภา	ศูนย์การค้าบ้านเพ	47
	47	บ้านเพ รีสอร์ท	109 หมู่ 3 ต.ซากพง อ.แกลง	68
	48	บ้านทรายแก้ว	210 ต.เพแกลงกรำ อ.แกลง แยกเข้าทางระของ-สายใหม่	37
	49	บ้านพักริมทะเล	208/1 หาดแม่พิมพ์ ต.กรำ	4
	50	ปะการัง รีสอร์ท	บ้านเพ หาดแม่พิมพ์	60
	51	เพ วิลล	บ้านเพ ต.ซากพง	30
	52	พิมพ์นิภา วิลลา	บ้านเพ	11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานี้ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อำเภอ	ลำดับที่	ชื่อ	สถานที่ตั้ง	จำนวนห้อง
	53	พัฒนลอคจ	บ้านเพ	18
	54	พี เอ็ม วาฮ วิลลา	บ้านเพ	13
	55	แม่พิมพ์ทะเล	บ้านเพ	4
	56	มารศรี วิลเลจ	บ้านเพ	10
	57	ชุมทอง	บ้านเพ	33
	58	รุ่งนภาลอคจ	บ้านเพ	98
	59	เริงทะเล	38 หมู่ 1 บ้านเพ ต.แกลง	34
	60	ระยองรีสอร์ท	แหลมศาล บ้านเพ	44
	61	วชิรา	บ้านเพ	42
	62	วีระเจริญ	บ้านเพ	22
	63	หมู่บ้านสินสมุทร	บ้านเพ	14
	64	สวนวังแก้ว	บ้านเพ	143
	65	สุขารมย์	บ้านเพ	30
	66	สวนทิพย์วาริ	152 ถ.ท่าเรือ-แกลง ต.ชากพง	26
	67	สวนสนวิลลา	บ้านเพ	23
	68	หินสายนน้ำใส	บ้านเพ ต.ชากพง อ.แกลง	12
	69	บังกาไลหาดแม่พิมพ์	บ้านเพ	29
	70	อมรินทร์วิลลา	147 หมู่ 3 ต.ชากพง บ้านเพ	50
	71	เอ็น เอส แลนด์	บ้านเพ	31
เกาะเสม็ด				474
	72	วงเคื่อน วิลลา	เกาะเสม็ด อ่าววงเคื่อน	30
	73	วงเคื่อนรีสอร์ท	เกาะเสม็ด อ่าววงเคื่อน	30
	74	เสม็ดวิลล์	เกาะเสม็ด อ่าววงเคื่อน	33
	75	หาดกะ	เกาะเสม็ด	12
	76	ซาลีวิลลา	เกาะเสม็ด	13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ 77 ทรัพย์สินเพื่อการศึกษาเท่านั้น และอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการทำ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อำเภอ	ลำดับที่	ชื่อ	สถานที่ตั้ง	จำนวนห้อง
	78	โทม	เกาะเสม็ด	16
	79	คาถุ	เกาะเสม็ด	14
	80	ค้อย	เกาะเสม็ด	7
	81	คุงนอม	เกาะเสม็ด	5
	82	ทานตะวัน	เกาะเสม็ด	10
	83	ทับทิม	เกาะเสม็ด	40
	84	ทับทอง	เกาะเสม็ด	11
	85	ทรายแก้ววิลล่า	เกาะเสม็ด	15
	86	ศุกรูป	เกาะเสม็ด	20
	87	นวลยี่ห	เกาะเสม็ด	6
	88	บังเอิญ	เกาะเสม็ด	10
	89	พาราไดซ์	เกาะเสม็ด	24
	90	ลุงหวัง	เกาะเสม็ด	36
	91	คุณวัฒนา	เกาะเสม็ด	10
	92	วงเดือน	เกาะเสม็ด	30
	93	ไวท์แซนด์	เกาะเสม็ด	25
	94	เสม็ดขาว	เกาะเสม็ด	21
	95	หญ่	เกาะเสม็ด	8
	96	อ่าวไผ่ยี่ห	เกาะเสม็ด	15
	97	อ่าวพุทรา	เกาะเสม็ด	14
		เกาะสเก็ต		25
	98	เกาะสเก็ตเพชร	ตรงข้ามหาดทรายทอง	25
		เกาะมันนอก		30
	99	เกาะนอกรีสอร์ท	กม.5 เลย์แหลมหินพิ	30

ที่มา : กองสถิติ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.13 การประมาณความต้องการห้องพักในโครงการ

เนื่องจากแนวโน้มจำนวนนักท่องเที่ยวได้เพิ่มมากขึ้นทุกปี ย่อมก่อให้เกิดอุปสรรคต่อสิ่งอำนวยความสะดวกด้านที่พักสูงขึ้น ซึ่งถ้าหากไม่มีการชดเชยปริมาณให้เพียงพอกับความต้องการก็จะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา และส่งเสริมการท่องเที่ยวในอนาคต ในการจัดทำโครงการโรงแรมเพื่อสนองความต้องการดังกล่าวนี้ จำเป็นต้องมีการศึกษาและประมาณจำนวนห้องพักของโรงแรม เพื่อให้เหมาะสมกับการเพิ่มขึ้นของอุปสงค์เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ลงทุนในโครงการโรงแรมโดยตรง และเป็นประโยชน์ทางอ้อมต่อเศรษฐกิจส่วนรวมของประเทศ

ในการประมาณการความต้องการของห้องพักในโครงการนี้ได้อาศัยการประมาณการตามข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นหลักเกณฑ์ โดยการศึกษาจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าพักโรงแรม ประกอบกับค่าตัวแปรที่สำคัญอื่น ๆ ได้แก่ วันพักเฉลี่ย อัตราเข้าพักต่อห้อง อัตราการเข้าพัก (OCCUPANCY RATE) ซึ่งสามารถเข้าสู่สูตรความสัมพันธ์ได้ ดังนี้

$$\text{ห้องพักทั้งหมด} = \frac{\text{นักท่องเที่ยว} \times \text{วันพักเฉลี่ย}}{\text{อัตราผู้เข้าพักเฉลี่ยต่อห้อง} \times \text{จำนวนวันใน 1 ปี} \times \text{อัตราการเข้าพัก}}$$

การบริการที่สอดคล้องเหมาะสมกับการขยายตัวของนักท่องเที่ยวที่พักแรมทั้งนี้จึงได้พิจารณาดังความต้องการด้านที่พักในอนาคต ทั้งนี้โดยตั้งสมมติฐานให้สัดส่วนของผู้พักแรมในสถานบริการต่อนักท่องเที่ยวทั้งหมด เวลาพักเฉลี่ย จำนวนนักท่องเที่ยวพักเฉลี่ยต่อห้อง และอัตราการเข้าพักคงที่ ซึ่งการพยากรณ์จะต้องทราบถึงความต้องการห้องพักในอนาคตโดยประมาณสิ่งที่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขเป็นระยะ ๆ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับการส่งเสริมและขยายตัวของนักท่องเที่ยว โดยพยากรณ์จาก

1. เวลาพักเฉลี่ย จากตารางเป้าหมายของการท่องเที่ยวในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 เรื่องระยะเวลาพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวในปี 2529
ในปี 2529 เวลาพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว = 3.5 วัน
2. อัตราผู้เข้าพักเฉลี่ยต่อห้อง จากสูตร

$$\text{อัตราผู้เข้าพักเฉลี่ยต่อห้อง} = \frac{\text{จำนวนนักท่องเที่ยวพักแรม} \times \text{เวลาพักเฉลี่ย}}{\text{จำนวนห้องพัก} \times \text{อัตราการเข้าพัก} \times 365}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในปี 2529 อัตราการเข้าพัก 47.53 ของจำนวนห้องพักทั้งหมด 2,368 ห้อง
 จำนวนวันพักเฉลี่ย จากข้อ 1 2 วัน
 จำนวนนักท่องเที่ยวที่พัก = 592,209 คน

$$\begin{aligned} \text{จำนวนนักท่องเที่ยวที่พักเฉลี่ยต่อห้อง} &= \frac{592,209 \times 2}{2368 \times 0.4753 \times 365} \\ &= \frac{1184418}{410811.296} \\ &= 2.8 \text{ คนต่อห้อง} \end{aligned}$$

3. อัตราการเข้าพักเฉลี่ยในโรงแรม = 47.53

4. การประมาณความต้องการห้องพักในปี 2534 จากสูตร

$$\text{จำนวนห้องพัก} = \frac{\text{จำนวนนักท่องเที่ยว} \times \text{วันพักเฉลี่ย}}{\text{อัตราผู้เข้าพักเฉลี่ยต่อห้อง} \times 365 \times \text{อัตราการเข้าพักเฉลี่ย}}$$

การคาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวในปี 2534 = 719,850 คน

วันพักเฉลี่ย = 2 วัน

อัตราผู้เข้าพักเฉลี่ยต่อห้อง = 2.8

อัตราการเข้าพักเฉลี่ย = 47.53

$$\begin{aligned} \text{จำนวนห้องพัก} &= \frac{719,850 \times 2}{2.8 \times 0.4753 \times 365} \\ &= 1,439,700 \\ &= 485,7566 \\ &= 2,963 \text{ ห้อง} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{จำนวนห้องพักที่ขาดแคลน} &= \text{จำนวนห้องพักที่ต้องการ} - \text{จำนวนห้องพักที่มีอยู่} \\ &= 2,963 - 2,368 \end{aligned}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 = 595 ห้อง
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.14 การกำหนดลักษณะและขนาดของโครงการ

3.3.14.1 การกำหนดลักษณะของโครงการ

การศึกษาประเภทของโรงแรม สามารถแบ่งออกได้ตามหลักวิชา

การดังนี้คือ

1. การแบ่งชนิดตามลักษณะที่ตั้ง
  2. การแบ่งชนิดตามมาตรฐานโรงแรม
  3. การแบ่งชนิดตามขนาดของโรงแรม
  4. การแบ่งชนิดตามลักษณะการดำเนินการของโรงแรม
  5. การแบ่งชนิดตามระยะเวลาการเข้าพัก
  6. การแบ่งชนิดตามลักษณะการเข้าพัก
- ซึ่งแต่ละประเภทมีรายละเอียดดังนี้

1. การแบ่งชนิดตามลักษณะที่ตั้ง สามารถแบ่งได้ 4 ชนิด ดังนี้
  - ก. โรงแรมในเมือง (CITYHOTEL) คือโรงแรมตามเมืองใหญ่ ที่มีความสำคัญทางการค้า ธุรกิจ การท่องเที่ยวหรืออื่น ๆ
  - ข. โรงแรมในเมืองเล็ก (SMALLER CITY HOTEL) คือโรงแรมที่อยู่ในเมืองขนาดเล็ก ห่างไกลจากชุมชนของเมืองใหญ่
  - ค. โรงแรมตากอากาศ (RESORT HOTEL) คือโรงแรมที่อยู่ตามสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ชายหาด ริมทะเล ภูเขา หรือในป่าที่มีธรรมชาติสวยงาม เป็นต้น
  - ง. โรงแรมท่าอากาศยาน (AIR PORT HOTEL) คือ

โรงแรมซึ่งอยู่ใกล้กับท่าอากาศยาน

2. การแบ่งชนิดตามมาตรฐานของโรงแรม สามารถแบ่งได้ 5

ชนิด ดังนี้คือ

- ก. โรงแรมชั้นพิเศษ (LUXURY HOTEL) ประกอบด้วยส่วนบริการและการบริการที่สมบูรณ์แบบและพิเศษสุด
- ข. โรงแรมชั้นหนึ่ง (FIRST CLASS HOTEL) มีส่วนให้

เอกสารนี้ให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วนแก่การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค. โรงแรมชั้นสอง (SECOND CLASS HOTEL) ลักษณะการบริการและองค์ประกอบต่าง ๆ ค้อยกว่าโรงแรมชั้นหนึ่ง

ง. โรงแรมชั้นสาม (THIRD CLASS HOTEL) ลักษณะการบริการและส่วนประกอบที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีน้อย หรือหาส่วนไม่มี

จ. โรงแรมชั้นสี่หรือโรงแรมราคาประหยัด (ECONOMY HOTEL) ให้บริการด้านที่พักค้างคืนหรือห้องนอนเท่านั้น

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้กำหนดมาตรฐานของโรงแรมออกเป็น 5 ระดับด้วยกัน เพื่อสำหรับเป็นแนวทางให้หน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณา คือแบ่งเป็น

1. กลุ่มที่ 1 มีราคาห้องพักเที่ยวตั้งแต่ 1,000 บาทขึ้นไป
  2. กลุ่มที่ 2 มีราคาห้องพักเที่ยวตั้งแต่ 701 ถึง 1,000 บาท
  3. กลุ่มที่ 3 มีราคาห้องพักเที่ยวตั้งแต่ 401 ถึง 700 บาท
  4. กลุ่มที่ 4 มีราคาห้องพักเที่ยวตั้งแต่ 201 ถึง 400 บาท (รวมบังกาโลด้วย)
  5. กลุ่มที่ 5 มีราคาห้องพักเที่ยวตั้งแต่ 200 บาทลงมา (รวมบังกาโล, โมเต็ล และเกสต์เฮาส์)
3. การแบ่งชนิดตามขนาดของโรงแรม สามารถแบ่งได้ดังนี้

ก. โรงแรมที่ดำเนินการภายในครอบครัว มีจำนวนห้องพักไม่เกิน 25 ห้อง

ข. โรงแรมขนาดเล็ก มีจำนวนห้องพักประมาณ 50-100ห้อง

ค. โรงแรมขนาดกลาง มีจำนวนห้องพักประมาณ 100-300

ห้อง

ง. โรงแรมขนาดใหญ่ มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 300 ห้องขึ้นไป

4. การแบ่งชนิดตามลักษณะดำเนินการของโรงแรม

ก. ลักษณะอเมริกัน (AMERICAN PLAN HOTEL) คือ

ห้องพักพร้อมกับอาหารเช้า ซึ่งอาจจะเป็น 2-3 มื้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. ลักษณะยุโรป (EUROPE PLAN HOTEL) คือคิดเพียงอัตราค่าห้องพักเท่านั้นไม่รวมค่าอาหาร

ค. ลักษณะผสม (DUAL PLAN HOTEL) คือมีทั้ง 2 แบบให้แขกเลือกในการรับบริการ ได้ตามความต้องการ

5. การแบ่งชนิดตามระยะเวลาเข้าพัก สามารถแบ่งออกได้ดังนี้คือ

ก. โรงแรมแบบพักค้างคืน (TRANSIENT HOTEL) มีระยะเวลาการเข้าพักสั้นเพียงวันเดียว หรือมากกว่านั้น ไม่มีการจองห้องพักล่วงหน้าไว้บริการผู้เดินทาง

ข. โรงแรมชั่วคราวหรือกิจการ (COMMERCIAL OR SEMI-RESIDENT HOTEL) เป็นโรงแรมที่มีระยะเวลาการพักปานกลางเพียง 2-3 วันเท่านั้น แต่อาจมีการเสนอเช่าเป็นรายสัปดาห์หรือรายเดือน

ค. โรงแรมพักถาวร (RESIDENT HOTEL) ลักษณะเป็นการทำสัญญาเข้าพักเป็นเดือน หรือคล้ายอาหารตมেন্ট

6. การแบ่งชนิดตามลักษณะการเข้าพัก

ก. โรงแรมสำหรับนักธุรกิจ (BUSINESS OR CONVENTION HOTEL) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในโรงแรมประเภทนี้คือ ส่วนจัดงานเลี้ยง หรือประชุม นอกจากนั้นยังมีบริการพิเศษ เพื่ออำนวยความสะดวก เช่น ข่าวสารการติดต่อสื่อสาร

ข. โรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยว (LEISURE HOTEL) เป็นโรงแรมสำหรับพักผ่อนและท่องเที่ยว จะมีส่วนบริการต่าง ๆ ที่ส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว

ค. โรงแรมสำหรับนักกีฬา (SPORT HOTEL) เป็นโรงแรมสำหรับนักกีฬาโดยอาจจะมีส่วนกีฬาประกอบด้วย

3.3.14.2 การกำหนดขนาดของโครงการ

จากแผนพัฒนาการท่องเที่ยวฉบับที่ 6 ในปี 2534 จังหวัดระยองมีความต้องการห้องพักเพิ่ม จำนวน 3,296 ห้อง และจากการคำนวณยังขาดแคลนห้องพักอีก 928 ห้อง

1. จำนวนห้องพักไม่ควรต่ำกว่า 80 ห้อง เนื่องจากการลงทุนกิจการโรงแรมในต่างจังหวัด ที่จะได้รับ การส่งเสริมจากสำนักงานส่งเสริมการลงทุน (BOI) ต้องเป็นโรงแรมขนาด 80 ห้องขึ้นไป
2. คำนึงถึงความเป็นไปได้ในการลงทุน ของขนาดการลงทุนที่ต่างกัน โดยให้ขนาดของโครงการที่เหมาะสมและเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด และสามารถคืนทุนได้เร็วที่สุด คือ ขนาด 180-250 ห้อง
3. ลักษณะการลงทุน ควรกระจายไปตามแหล่งท่องเที่ยวมากกว่าที่จะจัดเป็นโครงการขนาดใหญ่เพียงที่เดียว การกระจายจำนวนโรงแรมออกไปตามสถานที่ท่องเที่ยวจะเป็นการพัฒนาความเจริญสู่ท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวภายในจังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว
4. ลักษณะของโรงแรมตามอากาศที่การลงทุนเก็บผล และคืนทุนได้เร็วที่ปรากฏ เป็นโรงแรมขนาด 150-250 ห้อง
5. ท่าเลที่ตั้ง เป็นลักษณะโรงแรมตามอากาศ จึงเหมาะสมกับจำนวน 150-250 ห้อง
6. เป็นขนาดของโรงแรมที่เหมาะสมจะทำการศึกษา เพราะประกอบด้วย FACILITY ต่าง ๆ ครบถ้วน

3.4 ข้อมูลด้านกายภาพ

3.4.1 การศึกษาที่ตั้งโครงการในระดับภูมิภาค

การพิจารณาที่ตั้งโครงการในระดับภาคนี้ เนื่องจากว่าโครงการนี้เป็นโครงการโรงแรมตามอากาศและสโมสร ประกอบกัน ดังวัตถุประสงค์ของโครงการที่ได้กล่าวมาแล้ว ฉะนั้น การพิจารณาจะทำการพิจารณาเฉพาะในส่วนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมสูงในปัจจุบัน 4 แหล่งใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ

- ก. แนวชายฝั่งทะเลภาคใต้ แถบจังหวัดสงขลา สุราษฎร์ธานี
- ข. แนวชายฝั่งทะเลจังหวัดภูเก็ต
- ค. แนวชายฝั่งทะเล ชะอำ และหัวหินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- ง. แนวชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก เช่น พัทยา, สัตหีบ, ระยอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักในการพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการในระดับภาค ใช้ข้อพิจารณาดังต่อไปนี้คือ

1. ระยะเวลาในการเดินทาง จากกรุงเทพมหานคร เนื่องมาจากวัตถุประสงค์ของโครงการที่ต้องการให้เป็นสถานที่กระทำกิจกรรม และพักผ่อนร่วมกันของสมาชิก และส่วนหนึ่งเป็นโรงแรมตากอากาศที่สามารถใช้เวลาในการพักผ่อนในวันหยุดสุดสัปดาห์ได้ ฉะนั้นระยะทางจากกรุงเทพฯ จึงนำมาคิด เพื่อความสะดวกในการเดินทางมายังโครงการ

2. การให้บริการในที่พักแรม เพื่อคูกิ่งแนวโน้ม ที่จะก่อให้เกิดการขยายตัว

3. สภาพภูมิศาสตร์ ที่สวยงามเหมาะสมแก่การพักผ่อนในวันหยุดสุดสัปดาห์

4. ศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว

5. การส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมหนักที่มีผลต่อโครงการ

6. ความนิยมของนักท่องเที่ยว

7. เศรษฐกิจของจังหวัดและอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่มีผลต่อการลงทุน

8. ความต้องการท่องเที่ยวสูง เนื่องจากมีไม่เพียงพอต่อการบริการนักท่องเที่ยว

ในปี 2534

9. ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่อคนต่อวัน โดยเฉลี่ยที่เหมาะสมแก่การพักผ่อน

3.4.2 สาเหตุที่เลือกจังหวัดระยองเป็นที่ตั้งโครงการ

จังหวัดระยองเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ทางบริเวณชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของอ่าวไทย โดยภูมิประเทศประกอบด้วยชายหาด หะเล ธรรมชาติที่มีลักษณะงดงามซึ่งจะสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังมีคุณลักษณะงดงามอันสำคัญอื่น ๆ อีกคือ

1. จังหวัดระยองเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพของการท่องเที่ยวสูง มีผู้คนจำนวนมากเดินทางไปพักผ่อน ตากอากาศ มีชายหาดที่มีชื่อเป็นที่รู้จักกันดี เช่น สวนสน วังแก้ว หาดแม่พิมพ์ ทั้งยังมีสิ่งสำคัญทางประวัติศาสตร์และวรรณคดี เช่นอนุสาวรีย์สุนทรภู่ เกาะแก้วพิศดาร หรือเกาะเสม็ด ซึ่งปัจจุบันเป็นที่สนใจและมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเป็นจำนวนมาก

2. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยร่วมกับคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจัดส่งเสริมให้มีการสร้างโรงแรมขึ้นหนึ่งในระยอง เนื่องจากขณะนี้ได้มีการขยายการท่องเที่ยวออกไปในภูมิภาคแถบนี้มากยิ่งขึ้น ประกอบกับkamiแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจฉบับที่ 5 ได้กำหนดให้ระยอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ การนำข้อมูลไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตถือว่าผิดกฎหมาย
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวและเป็นเมืองอุตสาหกรรมหนักชายฝั่งทะเลตะวันออก ดังนั้นการขยายจังหวัดระยองให้เป็นศูนย์กลางท่องเที่ยวจึงต้องมีการส่งเสริมกิจการทำนุบำรุงตามไปด้วย อันตรงกับจุดประสงค์ของโครงการ

3. การคมนาคม แบ่งเป็น

3.1 การคมนาคมทางบก จากกรุงเทพฯ ไประยอง ประกอบด้วยทางหลวงแผ่นดิน หลายสายดังนี้

- ก. ทางหลวงหมายเลข 3 (สุขุมวิท) เป็นสายเลียชชายฝั่งทะเลอ่าวไทย ผ่านจังหวัดสมุทรปราการ ชลบุรี อำเภอสัตหีบ พัทยา สัตหีบ แล้วเข้าสู่จังหวัดระยอง
- ข. ทางหลวงหมายเลข 34 (บางนา-บางปะกง) จากสี่แยกบางนา ผ่านอำเภอบางพลี อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ถึงอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา แล้วบรรจบกับถนนสุขุมวิทที่อำเภอเมือง ชลบุรี รวมระยะทางถึงระยอง 172 กิโลเมตร
- ค. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 36 (บางละมุง-ระยอง) เริ่มจากอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นทางแยกจากถนนสุขุมวิท ผ่านอำเภอบ้านค่าย ถึงตัวจังหวัดชลบุรี และระยอง ระยะทางประมาณ 52 กิโลเมตร และจากพัทลุงซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในปัจจุบัน นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางจากพัทลุงถึงระยองด้วยเส้นทางสายสำคัญนี้ในปัจจุบัน นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางจากพัทลุงถึงระยองด้วยเส้นทางสายนี้ใช้เวลาไม่ถึง 1 ชั่วโมง สภาพถนนเป็นถนนลาดยางแอสฟัลต์กว้างประมาณ 8-10 เมตร ในช่วงที่ขึ้นเขาจะเพิ่มเป็น 3 เลน เพื่อให้บริการทุกที่มีน้ำหนักวิ่งชดช้าย เป็นการสะดวกและปลอดภัยต่อการใช้เส้นทางมาก ปัจจุบันทางสายนี้เป็นทางที่สะดวกที่สุดที่ใช้เดินทางไปจังหวัดระยอง และมีผู้นิยมใช้เป็นจำนวนมาก
- ง. การคมนาคมภายในจังหวัด ทางหลวงจังหวัดที่สำคัญผ่านสถานที่ท่องเที่ยวเป็นถนนลาดยางแอสฟัลต์ อันได้แก่

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3140 (สุขุมวิท-บ้านเพ) ยาว 3 กม.

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3145 (บ้านเพ-แกลง-แหลมแม่พิมพ์)

ยาว 15 กม.

การที่ถนนสายสำคัญผ่านสถานที่ท่องเที่ยวประเภทชายหาดนั้น ทำให้การพัฒนาทำได้ง่าย เนื่องจากการเข้าถึงสะดวก อันจะเป็นผลให้การสร้างโรงแรมมีความเป็น

เอกสารนี้ไปได้อีกมายขึ้นไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 การคมนาคมทางอากาศ

สนามบินพาณิชย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือคือ อู่ตะเภา มีเส้นทางการบินจาก กรุงเทพฯ ถึงอู่ตะเภา ซึ่งจะช่วยลทระยะทางมายังภาคตะวันออกเฉียงเหนือและสามารถเดินทางโดยรถยนต์ ไปถึงจังหวัดระยองได้ ปัจจุบันเที่ยวบินมีในวันเสาร์-อาทิตย์ เที่ยวบินจากกรุงเทพฯ -อู่ตะเภา เวลา 8.00 น. ถึงอู่ตะเภา 8.40 น. และเที่ยวกลับออกเวลา 14.00 น. ถึงกรุงเทพฯ 14.40 น. ใช้เวลาเดินทางเพียง 40 นาที ในอนาคตจะมีการปรับปรุงให้อู่ตะเภาเป็นสนามบินพาณิชย์ที่ใหญ่และมีเที่ยวบิน และเครื่องบินมาลงจอดเพิ่มขึ้น ซึ่งนับว่าเป็นผลดีต่อการท่องเที่ยวและความเจริญในส่วนภูมิภาคแถบนี้

3.3 การคมนาคมทางรถไฟ

ขณะนี้การรถไฟแห่งประเทศไทย กำลังจัดทำโครงการเส้นทางรถไฟ สายฉะเชิงเทรา-สัตหีบ ซึ่งยาว 153 กิโลเมตร เพื่อสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปัจจุบันการก่อสร้างดำเนินงานอย่างรีบเร่ง ในอนาคตการรถไฟแห่งประเทศไทยจะขยายเส้นทางเดินรถ จากสัตหีบไปถึงระยอง จันทบุรี และตราด ซึ่งเมื่อแล้วเสร็จจะเป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก

3.4 การคมนาคมทางน้ำ

เนื่องจากจังหวัดระยองมีอาณาเขตติดชายฝั่งทะเล ปัจจุบันมีท่าเทียบเรือ 3 แห่ง คือ

- ปากน้ำอำเภอมือง
- ตำบลบ้านเพ
- ปากน้ำประแสร์

4. การก่าบังคลื่นลมและสภาพชายหาด

จังหวัดระยองมีที่ราบริมฝั่งทะเลยาวเกือบ 200 กม. ถึงแม้จะมีคลื่นลมแรงในฤดูมรสุม แต่ชายหาดก็มีลักษณะเว้าแหว่งสามารถก่าบัง คลื่นลมได้ ประกอบกับมีเกาะนอกฝั่งมากมายช่วยบังลมมรสุม เช่น เกาะเสม็ด เกาะจันทร์ เกาะทะลุ เกาะมันนอก เป็นต้น ห้างลักษณะชายหาดก็มีตามลาคชันพอสมควร มีความสวยงามและมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักดี เหมาะสมกับการเล่นเรือใบ และเป็นสถานที่ตากอากาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. โครงการผังเมืองของสำนักผังเมือง

โดยมีวัตถุประสงค์คือ

- เพื่อจัดทำผังเมืองรวมตามขั้นตอนของกฎหมายสำหรับชุมชนระดับจังหวัดใน

ภาคตะวันออก

- วางผังเมืองรวมสำหรับชุมชนระดับอำเภอ หรือตำบล เช่น พัทยา แหลม

ฉบัง และสัตหีบ

- วางผังเมืองเฉพาะตามที่ท้องถิ่นต่าง ๆ ขอมา
- วางผังปรับปรุงบริเวณเพลิงไหม้

ผลการดำเนินงานขณะนี้ ผังเมืองระยอง ผังชุมชนระดับอำเภอ ตำบล เช่น พัทยา สัตหีบ แหลมฉบัง ขณะจัดทำผังสำเร็จแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ระยองคาดว่าจะประกาศใช้ในเร็ว ๆ นี้ และผลจากการนี้ จะทำให้จังหวัดระยองเป็นจังหวัดแรกของประเทศไทย ที่มีกฎหมายผังเมืองใช้ ซึ่งจะทำให้เมืองมีการใช้ที่ดินที่ถูกต้อง และคาดว่าจะมีความเจริญขึ้นอย่างมากในอนาคต ลดปัญหาความแออัด การจราจร และช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวในภูมิภาคแถบนั้นมากยิ่งขึ้น

6. โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมหลักและท่าเรือน้ำลึกบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ซึ่งได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อ 3.1.4

จำนวนคนในโครงการทำเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด

ปี 2529-2530 จำนวนคนในโครงการ 28,778 คน

ปี 2600 " " 66,051 คน

ระดับรายได้ในปี 2529 - 2530

มากกว่า 9,000 บาท มี 7 % เท่ากับ 2,014 คน

4,500-9,000 บาท มี 2.1 % " 6,100 คน

น้อยกว่า 4,500 บาท มี 71.9 % " 20,664 คน

จากข้อมูลจำนวนคนจะเห็นได้ว่า ผู้มีรายได้สูงและปานกลางจะมีเป็นจำนวนมาก และคนทั้ง 2 ระดับสามารถที่จะเดินทางมาใช้บริการของโรงแรมได้อย่างสะดวกสบาย เนื่องจากระยะทางไม่ไกลกันนัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.3 การศึกษาสภาพภูมิประเทศของจังหวัดระยอง

สภาพทางภูมิศาสตร์

ที่ตั้ง จังหวัดระยองเป็น 1 ใน 7 จังหวัดภาคตะวันออก ตั้งอยู่ทางด้านตะวันออกของอ่าวไทย ประมาณเส้นรุ้งที่ 12 และ 13 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100.1 และ 102 องศาตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ มาทางตะวันออกเฉียงใต้ ตามเส้นทางสายสุขุมวิท(หมายเลข 3) ระยะทาง 219 กิโลเมตร และตามเส้นทางสายใหม่ (หมายเลข 36) แยกจากทางหลวงหมายเลข 3 ที่ กม. 137 ที่อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ระยะทาง 186 กิโลเมตร

อาณาเขตติดต่อ จังหวัดระยองแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 5 อำเภอ กิ่งอำเภอ มีเนื้อที่ 3,307.42 ตร.กม. มีเนื้อที่มากเป็นอันดับที่ 5 ของภาค มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดข้างเคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ อ.หนองใหญ่ กิ่งอ.บ่อทอง อ.พนมเป็นม และ อ.ศรีราชา จังหวัดชลบุรี
ทิศใต้	จรดอ่าวไทย (มีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 100 กม.)
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ อ.ท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ อ.สัตหีบ อ.บางละมุง จังหวัดชลบุรี

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่เป็นที่ลุ่มทุก โดยจะเป็นภูเขาสูงสลับที่ตอนทางตอนเหนือ ต่อเนื่องจากชลบุรี และจันทบุรี ทอดแนวลงมาจากตะวันตก ตอนกลางและตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดระยอง ทำให้มีที่ราบแยกจากกันเป็น 2 บริเวณคือ บริเวณลุ่มแม่น้ำระยอง ครอบคลุม อ.ปลวกแดง อ.บ้านค่าย อ.เมือง และบริเวณลุ่มแม่น้ำประแสร์ ครอบคลุมบริเวณอำเภอแกลงและกิ่งอำเภอวังจันทร์ ลักษณะ เป็นที่สูงลาดลงสู่ชายทะเลทางตอนใต้ของจังหวัด มีชายทะเลยาว 100 กม. เป็นจังหวัดที่มีลักษณะทางธรรมชาติที่สวยงาม มีอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-เกาะเสม็ด หาดแม่รำพึง แหลมแม่พิมพ์ สวนสน วังแก้ว บ้านเพ เป็นต้น

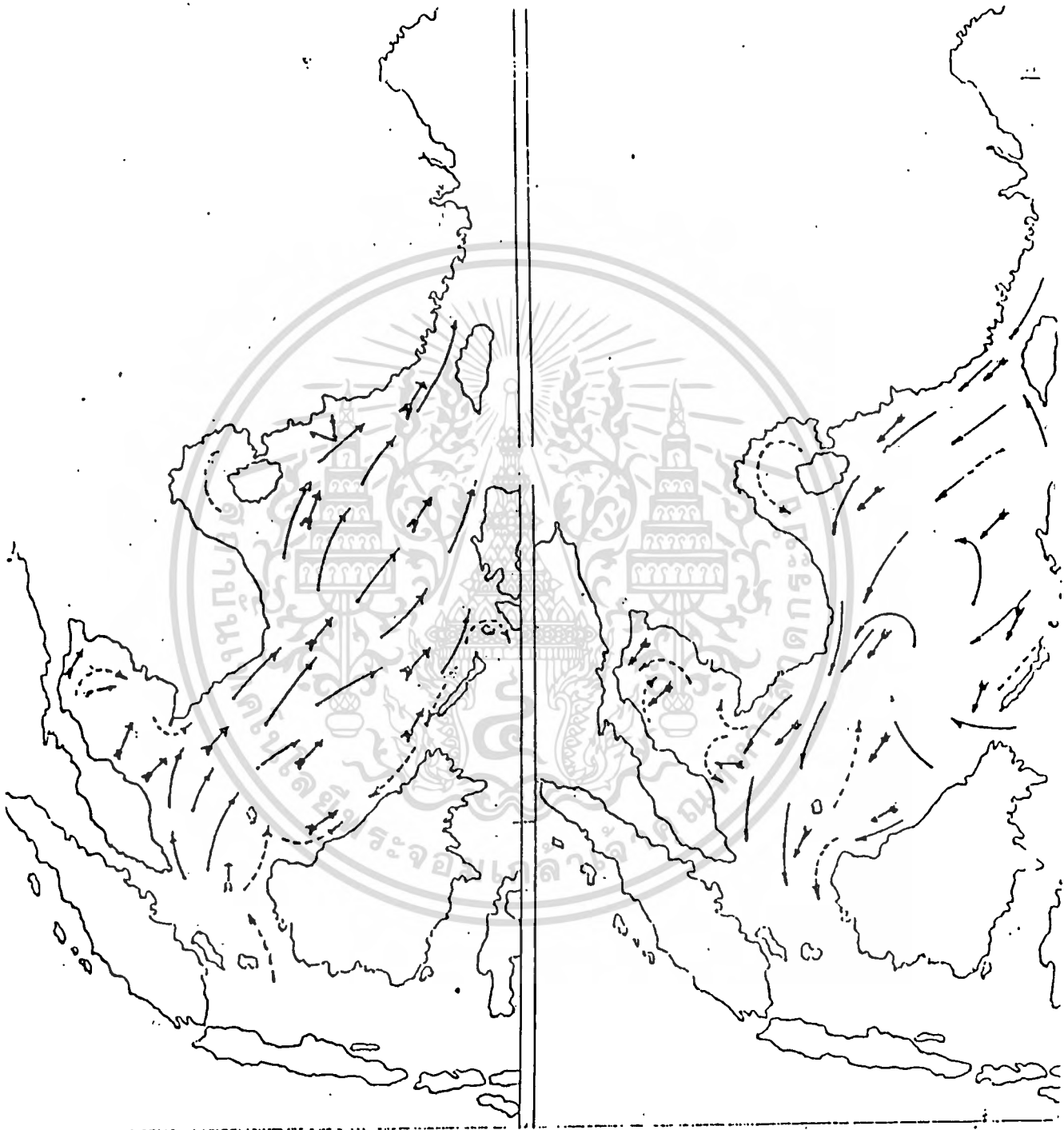
3.4.4 การศึกษาสภาพภูมิอากาศของที่ตั้งโครงการ

สภาพภูมิอากาศที่มีผลต่อโครงการจะแบ่งได้ดังนี้ คือ

1. ลม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือ ลมผิวพื้น และลมชั้นบน แต่ในที่นี้จะกล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ในชื่อโครงการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นประโยชน์จะเอามาใช้ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 21 แสดงทิศทางของกระแสลมมรสุม และกระแสน้ำในอ่าวไทย

ลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้
ช่วงเดือน มิ.ย. - ก.ย.

ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ
ช่วงเดือน ต.ค. - ก.พ.

ทิศทางของลมมรสุม และกระแสน้ำในอ่าวไทย:

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปะสิ่งนี้ออก และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถึงเฉพาะลมผิวพื้น ซึ่งมีผลโดยตรงกับการเล่นกีฬาทางทะเล

ลมผิวพื้น ลมผิวพื้นในบริเวณนี้แบ่งออกเป็น

- ลมเนื่องจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเข้าปกคลุมประเทศไทย ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึงประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ เป็นลมทิศตะวันออกเฉียงเหนือและทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

- เดือนกุมภาพันธ์ถึง เมษายน คนละเปลี่ยนเป็นทิศ หรือตะวันออกเฉียงใต้

- ลมเนื่องจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ปกคลุมประเทศไทย ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกันยายน ทิศทางของลมเป็นทิศตะวันตกเฉียงใต้ หรือทิศตะวันออกเฉียงใต้

- ในเดือนตะวันออกเฉียงตุลาคม เป็นฤดูที่เปลี่ยนมรสุม ลมจะมีทิศทางไม่แน่นอนและมีกำลังอ่อน แต่ในช่วงปลายเดือน จะเป็นลมจากทิศทางหรือตะวันออกเฉียงหรือทางทิศเหนือ

ตารางที่ 3.4.1 ทิศทางกำลังลมเฉลี่ยรายเดือน

ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
5.5	7.8	7.6	7.4	7.9	10.0	5.5	9.	7.7	5.8	6.8	7.0

เหมาะสมกับการเล่นเรือใบเพราะต้องการลม 3-15 น็อต

2. ฝน ฝนซึ่งตกในภูมิภาคนี้ เป็นฝนอันเนื่องมาจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ปะทะกับเทือกเขาพนมดงรัก และเนื่องจากพายุไต้ฝุ่นซึ่งเคลื่อนตัวจากทะเลจีนใต้ผ่านทางตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งทำให้ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้มีกำลังแรงขึ้น

ปริมาณฝนเฉลี่ย ประจำปีมีค่าแตกต่างกันมาก ระหว่างจังหวัดชายทะเลตั้งแต่ระยองขึ้นไปทางเหนือ กับส่วนจังหวัดชายทะเลตั้งแต่จันทบุรีขึ้นไปตอนใต้คือ

- จังหวัดชายฝั่งทะเลตั้งแต่ระยองถึงชลบุรี มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยประมาณ 1300 1500 มิลลิเมตร

- จังหวัดชายฝั่งทะเลตั้งแต่จันทบุรีถึงอำเภอคลองใหญ่ มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยประมาณ 3000-4000 มิลลิเมตร เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศมีเทือกเขาสูงเป็นแนวขวางปะทะลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้อย่างเต็มที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายเดือน

ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	พ.ย.	พ.ย.	ธ.ค.	ทั้งปี
29	25.5	64.7	79.7	194.1	75.3	101.9	86.6	214.9	282.3	396.5	19.5	1314

จำนวนวันฝนตกเฉลี่ยรายเดือน

ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	พ.ย.	พ.ย.	ธ.ค.	ทั้งปี
2.7	5.2	4.7	7.7	14.0	11.0	14.3	13.9	16.2	17.9	8.5	1.9	118

3 อุณหภูมิ

อุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน

ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	พ.ย.	พ.ย.	ธ.ค.	ทั้งปี
28.1	28.9	30.0	30.9	30.0	29.7	29.2	29.2	28.7	28.1	27.7	27.4	29.0

อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดรายเดือน

ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	พ.ย.	พ.ย.	ธ.ค.	ทั้งปี
33.7	34.1	34.5	33.6	33.0	32.6	32.6	32.6	32.3	32.2	32.7	33.0	33.3

อุณหภูมิต่ำสุดรายเดือน

ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	พ.ย.	พ.ย.	ธ.ค.	ทั้งปี
22.5	24.4	25.9	26.7	26.4	26.5	25.8	25.7	25.1	24.0	22.8	21.8	24.8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.5 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

ที่ดินส่วนใหญ่เป็นที่ราบชายทะเลสลักกับโขดเขาเตี้ย ๆ พื้นที่ตอนบนเกิดจากสันทรายแปรสภาพ จึงไม่เหมาะแก่การทำเกษตรกรรม จึงนิยมทำไร่อ้อยและมันสำปะหลังกันมากถึง 54 % นอกจากนี้ยังทำสวนผลไม้ สวนยางอีกรประมาณ 30 %

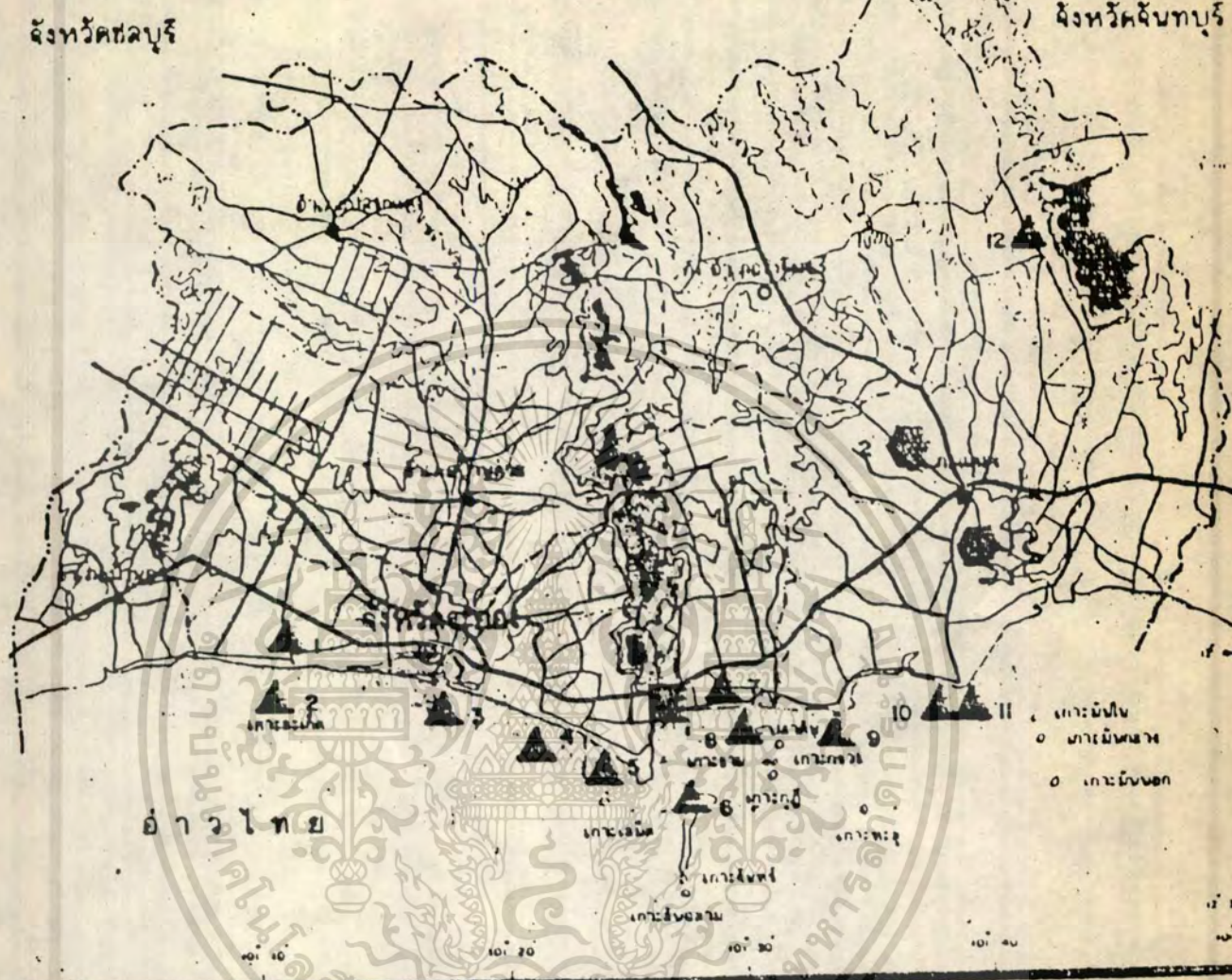
ปัจจุบันนี้มีการใช้ที่ดินปะปนกันหลายประเภท และพื้นที่ป่าสงวนปัจจุบันส่วนใหญ่จะกลายเป็นพื้นที่เพาะปลูกพืชไร่ ไม้ยืนต้น และบางแห่งมีชุมชนเกิดขึ้น สภาพป่าจะเหลือเฉพาะบนภูเขาสูง จากการสำรวจโดยภาพถ่ายดาวเทียม ปี 2525 จะเห็นได้ว่า จังหวัดระยองมีพื้นที่เกษตรกรรม 79.65 ของพื้นที่จังหวัด และพื้นที่ป่าจะเหลือเพียงร้อยละ 17.66 นอกนั้นเป็นพื้นที่เมือง และอื่น ๆ โดยมีสัดส่วนการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ ดังนี้

	ตร.กม.	%
ป่าไม้	538.98	17.66
พืชไร่	1,331.35	40.25
พืชสวน	588.50	17.79
พืชไร่-พืชสวน	430.95	14.54
นาข้าว	233.24	7.05
พื้นที่ พืชน้ำ	15.61	0.47
พื้นที่เมือง	53.91	1.63
เขตทหารเรือ	19.86	0.60
รวม	3,307.4	100.00

การใช้ที่ดินที่ผ่านมายังไม่มียประสิทธิภาพเท่าที่ควร เพราะได้มีการใช้ที่ดินไม่เหมาะสมกับคุณภาพดิน ทำให้ได้ผลผลิตต่ำ และคุณภาพดินเสื่อมโทรม ทั้งนี้เพราะการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนซึ่งไม่เหมาะจะนำมาใช้ในการเพาะปลูก เพื่อกำหนดการปลูกพืชไร่ นับเป็นการทำลายสภาพป่าต้นน้ำลำธาร นอกจากนี้พื้นที่ป่าที่มีสภาพดินเหมาะแก่การเกษตรจึงได้นำมาปลูกพืชไร่ เพราะความไม่แน่ใจในกรรมสิทธิ์ที่ดิน และแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรยังไม่ทั่วถึงทำให้ปลูกพืชที่ให้ผลผลิตต่อปี คือ พืชไร่ โดยไม่คำนึงถึงความเสื่อมโทรมของดิน พืชที่ปลูกส่วนใหญ่อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก

3.4.6 สภาพทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว

แสดงเป็นความสูง

	0 - 50 เมตร
	50 - 100 เมตร
	100 - 300 เมตร
	300 - 400 เมตร ขึ้นไป

- 1. หาดทรายทอง
- 2. เกาะชะเก็ด
- 3. แหลมเจริญ
- 4. หาดแม่รำพึง
- 5. หาดกันอ่าว
- 6. เกาะเสม็ด

- 7. หาดฉลาม
- 8. หาดฉลาม - รังแกว
- 9. รังแกว
- 10. หาดแม่พิมพ์
- 11. อ่าวไข่
- 12. อุทยานแห่งชาติเขาชะเมา

แหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมและกิจกรรม

- 1. หมู่บ้านประมงเพ

- แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์
- 1. อุบลารีย์สุนทรภู่
  - 2. วัดลำนางครุฑ

เมืองชายฝั่ง • เมืองท่า • เมืองโบราณ • เมืองใหม่ • เมืองอุตสาหกรรม • เมืองท่องเที่ยว • เมืองชายแดน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับราชการสงวนเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเท่านั้น ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์โดยพลการ
 ไม้ว่าควรศึกษาทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งซึ่งมีดังนี้

1. หาดทรายทอง ตั้งอยู่ ณ ตำบลมาบตาพุด อำเภอเมือง พื้นที่หาดมีความกว้างประมาณ 15-20 เมตร ยาวประมาณ 500 เมตร บริเวณหัวหาดด้านทิศตะวันตกมีบังกะโลพักผ่อนและร้านอาหาร และมีชุมชนประมงเล็ก ๆ อยู่ถัดมาไม่มากนัก บรรยากาศทั่วไปค่อนข้างสงบเงียบ

2. เกาะสะเก็ด ตั้งอยู่ ณ ตำบลมาบตาพุด อำเภอเมือง เป็นเกาะขนาดเล็กที่อยู่ไม่ไกลจากฝั่งมากนัก โดยอยู่ห่างจากหาดทรายทองประมาณ 2 กิโลเมตร หนองเกาะมีสภาพแวดล้อมค่อนข้างแห้งแล้ง ชายฝั่งรอบเกาะมีลักษณะเป็นหาดหินมีเส้นทรายเล็ก ๆ อยู่ทางตอนเหนือของเกาะสามารถมองเห็นได้เมื่อน้ำลง บริเวณโดยรอบเกาะมีหินปะการังและปลาสวยงามดีพอใช้บนเกาะมีบังกะโลพักผ่อนของเอกชนปลูกไว้ 3 หลัง พักได้ประมาณ 15 ถึง 20 คน

3. หาดแหลมเจริญ ตั้งอยู่ ณ ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง ตัวหาดเกิดจากสันทรายปากแม่น้ำระยอง เป็นแนวยาวหลายกิโลเมตร บริเวณใกล้ปากแม่น้ำที่ออกสู่ทะเลมีหมู่บ้านชาวประมงตั้งอยู่อย่างหนาแน่นและมีอุตสาหกรรมทำน้ำปลาในบริเวณนี้กันมากจึงทำให้ชายหาดบริเวณนี้ค่อนข้างสกปรกมากกว่าในคอนอื่น ๆ ส่วนหาดบริเวณอื่น ๆ ทรายค่อนข้างหยาบเป็นสีแดงมีเพียงร้านอาหารและสวนอาหารเกิดขึ้นประปราย

4. หาดเข้รำหึ่ง ตั้งอยู่ ณ ตำบลเพ อำเภอเมือง เป็นหาดทรายยาวถึง 8 กิโลเมตร ตั้งแต่ทางแยกไปตะพงจนถึงบริเวณต้นอ่าวตึกเขาแหลมหญ้า ลักษณะหาดเป็นทรายละเอียดสีขาว หาดมีความลาดชันลดหลั่นกันตั้งแต่ทิศตะวันตกมีความลาดชันสูง และจะลดน้อยลงจนถึงบริเวณต้นอ่าวตึกเขาแหลมหญ้าจะมีความลาดชันน้อยมาก บริเวณที่เหมาะสมสำหรับเล่นน้ำทะเลได้คือได้แก่บริเวณต้นอ่าวด้านทิศตะวันออก จนถึงบริเวณเขาส่าบ มีความยาวประมาณ 1 กิโลเมตร เนื่องจากมีถนนเลาะริมหาดตลอดแนวจึงทำให้พื้นที่หน้าหาดถูกจำกัดลงอย่างมาก พื้นที่บริเวณหน้าหาดอยู่ในความดูแลของอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า ส่วนด้านหลังหาดเป็นที่ดินของเอกชนทั้งหมด

5. เขาแหลมหญ้า ตั้งอยู่ ณ ตำบลเพ อำเภอเมือง เป็นภูเขาเล็ก ๆ ที่มียอดสูงสุดเพียง 126 เมตร มีลักษณะเป็นแหลมยื่นออกไปในทะเล ที่เชิงเขาด้านทิศตะวันตกเป็นที่ตั้งที่ทำการอุทยานแห่งชาติ มีการทำถนนทางเดินเท้าและบ้านพักแรมอยู่บนหน้าผาด้านทิศตะวันออก ซึ่งเป็นจุดชมวิวทัศนียภาพของท้องทะเลและ เกาะเสม็ด ชายฝั่งรอบเขาแหลมหญ้านี้มีชายหาดที่เล่นน้ำได้อยู่เพียงแห่งเดียวคือที่บริเวณต้นอ่าว ด้านทิศใต้เป็นหน้าผาชันไม่สามารถจะลงน้ำได้ นอกจาก

เอกสารนี้เป็นบริเวณแหลมศาลซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกจะมีที่ราบและมีหาดทรายเล็ก ๆ พอเล่นน้ำได้บนนอกจากนี้ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริเวณชายฝั่งค้ำนี้ยังมีแนวหินปะการังอยู่ไม่ไกลจากฝั่งมากนัก ทำให้สามารถดำน้ำเล่นได้

6. เกาะเสม็ด ตั้งอยู่ ณ ตำบลเพ อำเภอเมือง อยู่ห่างจากตลาดบ้านเพประมาณ 6.5 กิโลเมตร จุดที่ใกล้ฝั่งที่สุดอยู่ห่างจากตัวเขาแหลมหญ้าเพียง 3 กิโลเมตร ตัวเกาะมีรูปร่างยาวคล้ายปลอกมีก พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาที่มีทรายอยู่เพียงเล็กน้อยตามแนวชายฝั่งค้ำทิศเหนือ และทิศตะวันออก ชายฝั่งค้ำทิศตะวันตกส่วนใหญ่เป็นโขดหินและหน้าผาชัน ไม่สามารถเล่นน้ำได้ มีเพียงหาดเดียวที่พลองเล่นน้ำได้คือหาดอ่าวพร้าว ทางค้ำทิศตะวันออกมีหาดที่สวยงามหลายหาด ที่มีชื่อเสียงที่สุดได้แก่ หาดทรายแก้ว เป็นหาดที่มีความยาวที่สุดประมาณ 800 เมตร และมีพื้นที่หน้าหาดกว้างรวมทั้งมีทรายที่ขาวสะอาดมาก

7. สวนรุกขชาติเพ (สวนสน) อยู่ที่ตำบลเพ อำเภอเมือง เป็นส่วนป่าสนปฏิพัทธ์ที่ตั้งอยู่ริมหาดทรายอ่าวเพ มีถนนตัดผ่านป่าสนและริมหาดตลอดจนสุดหาดเป็นระยะทางประมาณ 4 กิโลเมตร หาดมีเนื้อทรายละเอียดสีขาวและตัวหาดมีความลาดชันต่ำ เหมาะแก่การเล่นน้ำและกิจกรรมชายหาดเป็นอย่างมาก แต่เนื่องจากอยู่ใกล้ชุมชนจึงทำให้มีสิ่งปฏิกูลลงน้ำพัดมาติดอยู่ตามหน้าหาดเป็นจำนวนมาก หาดความสกปรกให้กับหาดอยู่เป็นประจำ ในบริเวณสวนสนมีที่นั่งพักผ่อนรวมทั้งร้านอาหาร เครื่องดื่มอยู่เป็นจำนวนมากซึ่งเจ้าหน้าที่ดูแลส่วนได้จัดระเบียบให้ชายอยู่ในพื้นที่ค้ำหลังถนนเท่านั้น

8. หาดปากคลองแกลง ตั้งอยู่ ณ ตำบลชากพง อำเภอแกลงเป็นหาดทรายที่เป็นแนวยาวตั้งแต่ปากคลองแกลงจนถึงแหลมทองหลวง เป็นที่ตั้งวังแก้ว ลักษณะเป็นหาดทรายสีแดงเนื้อทรายค่อนข้างหยาบ และชายหาดมีความลาดชันสูงจึงทำให้พื้นที่หน้าหาดมีไม่มากนัก เนื่องจากหาดนี้มีทางหลวงจังหวัดหมายเลข 3145 ตัดผ่านห่างจากหน้าหาดประมาณ 200 ถึง 300 เมตร ดังนั้นพื้นที่หน้าหาดนี้ส่วนใหญ่เป็นที่ดินของเอกชนซึ่งปัจจุบันมีการสร้างบังกะโลพักแรมกันมาก นอกจากนี้ยังมีการจัดสรรที่ดินชายเป็นแปลงเล็ก ๆ ด้วย

9. หาดแม่พิมพ์ ตั้งอยู่ตำบลกร่ำ อำเภอแกลง เป็นหาดทรายโค้งตามแนวอ่าวตั้งแต่แหลมแม่พิมพ์ จนถึงบ้านอ่าวเจริญเป็นระยะทางประมาณ 7 กิโลเมตร ลักษณะหาดเป็นหาดทรายละเอียดสีขาวมีพื้นที่หน้าหาดกว้าง ชายฝั่งมีความลาดชันสูงมาก และมักจะมีคลื่นลมแรงเสมอจึงไม่เหมาะแก่การเล่นน้ำ ตอนบนของหาดมีถนนตัดเลียบริมหาดตั้งแต่แหลมแม่พิมพ์ ยาวประมาณ 4 กิโลเมตร หลังจากนั้นถนนจะวกขึ้นไปหลังหาดห่างประมาณ 400 เมตร ส่วนค้ำหลังถนนส่วนใหญ่เป็นที่รกร้างไม่มีสิ่งปลูกสร้าง นอกจากบริเวณใกล้แหลมแม่พิมพ์มีเพียงร้านอาหารและน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รวมทั้งของที่ระลึกอยู่เป็นกลุ่ม แต่เป็นร้านชั่วคราวคือ ชายเฉพาะช่วงที่มีนักท่องเที่ยวมากเท่านั้น

10. หาดอ่าวไข่ ตั้งอยู่ ณ ตำบลกร่ำ อ่าวเภอแกลงเป็นหาดเล็ก ๆ ที่มีความยาวเพียง 500 เมตร เนื้อทรายค่อนข้างหยาบเป็นสีเทา มีพื้นที่หน้าหาดไม่กว้างนัก ชายฝั่งมีความลาดชันค่อนข้างมาก แต่เนื่องจากเป็นอ่าวเล็กและมีเนินเขาช่วยบังลมและคลื่น จึงทำให้สามารถเล่นน้ำได้ พื้นที่ด้านหลังหาดเป็นส่วนมะพร้าว ซึ่งเป็นที่เอกชน มีร้านอาหาร 1 ร้าน และมีกังกะไลพิคแรม 6 หลัง ส่วนอีกซีกหนึ่งของหาดเป็นบ้านพักส่วนตัว จึงทำให้หาดนี้ค่อนข้างจะสงบเงียบ

11. น้ำตกเขาชะเมา ตั้งอยู่ ณ ตำบลทุ่งควายกิน อ่าวเภอแกลง เป็นน้ำตกที่อยู่ในพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง ลักษณะเป็นน้ำตกที่ไหลลดหลั่นกันลงมาตามลำธารเป็นชั้น ถึง 20 ชั้น นอกจากนี้ยังมีวังน้ำที่หน้าสนใจอยู่อีก 2 แห่งคือ วังมีฉลามที่มีปลาหลวงอาศัยอยู่มากก็วังมรกตที่เป็นแอ่งลึกจนน้ำเป็นสีเขียวมรกต นอกจากนี้ในบริเวณใกล้เคียงยังมีน้ำตกอีกหลายแห่ง เช่น น้ำตกน้ำเป็น น้ำตกคลองปลาถิ่น น้ำตกคลองหินเพลิง และน้ำตกคลองพระเจ้า เป็นต้น ซึ่งน้ำตกต่าง ๆ เหล่านี้น่าสนใจสำหรับกิจกรรมเดินป่าไปตั้งแคมป์เที่ยวเล่น

12. สำนักสงฆ์เขาเทพการทรงนิมิต ตั้งอยู่ในท้องที่อ่าวบ้านค่าย ลักษณะเป็นวัดที่อยู่บนเนินสูงโดยทางวัดไต่ทำบันไดทางขึ้นชมทิวทัศน์ของบริเวณโดยรอบ ซึ่งสามารถเห็นภูมิประเทศของที่ราบลุ่มน้ำระยองจนจรดทะเล รวมทั้งอ่างเก็บน้ำคลองกรวยควาย จึงจัดถือว่าเป็นจุดแวะชมทัศนียภาพที่ค่อนข้างหนึ่ง

13. อนุสาวรีย์สุนทรภู่ ตั้งอยู่ ณ ตำบลกร่ำ อ่าวเภอแกลง ลักษณะเป็นส่วนวรรณคดีที่จัดสร้างอยู่ในพื้นที่ประมาณ 50 ไร่ โดยจัดสร้างรูปปั้นสุนทรภู่ไว้กลางบริเวณและรอบ ๆ เป็นรูปปั้นตัวละครในตำนานเรื่องพระอภัยมณี ส่วนบริเวณที่เหลือจัดเป็นส่วนสาธารณะแต่ร่มไม้ใหญ่มีน้อยมาก

3.4.7 หลักการพิจารณาที่ตั้งโครงการ

การพิจารณาเลือกตำแหน่งที่ตั้งโครงการจำเป็นต้องหาที่ตั้งที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งมีผลต่อการลงทุนการให้บริการนักท่องเที่ยว บรรยากาศและลักษณะของโครงการรวมทั้งผลทางด้านอื่น ๆ ดังนั้นจึงเป็นปัญหาสำคัญที่สถาปนิกและผู้ลงทุนต้องคำนึงถึง ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุผลดังกล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ การขโมยหรือการนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.7.1 ลักษณะภูมิประเทศ (TOPOGRAPHY) ประกอบด้วย

- ขนาดและรูปร่างของที่ตั้ง (SIZE AND SHAPE OF LOCATION)
- ทิศทางแตกและลม (SITE ORIENTATION)
- ลักษณะความเอียงลาดของที่ดิน (PHYSICAL CONTOUR OF SITE)
- คุณสมบัติของดินในบริเวณโครงการที่มีผลต่อการก่อสร้างอาคาร (GROUND CHARACTERISTIC WITH NAVE DIRECT DEARING ON COST OF BUILDING FOUNDATION AND BUILDING MAINTENT)

3.4.7.2 สภาพแวดล้อม (ENVIRONMENT)

- ลักษณะเฉพาะของท้องถิ่น (CHARACTER OF NEIGHBOURHOOD)
- สิ่งที่มีผลต่อการออกแบบทางสถาปัตยกรรม เช่น อาคารไทยรอบต้นไม้
- การรบกวนของสภาวะแวดล้อมเป็นพิษ (POLLUTION)

3.4.7.3 ราคาที่ดินและเจ้าของที่ดิน (LAND COST AND OWNER SHIP)

3.4.7.4 เส้นทางคมนาคมและสภาพการจราจร (TRAFFIC ROUTE)

- ลักษณะและสภาพการจราจรในบริเวณโครงการ (TRAFFIC VOLDME) เช่น ถนนวิ้งทางเดี่ยว การจอดรถ ที่จอดรถ
- เส้นทาง การเข้าสู่ที่ตั้งโครงการ (ACESSIDIBILITY) สามารถเข้าถึงโดย
  - ก. ทางรถยนต์ เช่น ควรจะติดถนนใหญ่หรือสามารถเข้าถึงสะดวก
  - ข. ทางน้ำ เช่น อาจจะมีริมแม่น้ำ เรือสามารถเข้าถึง
  - ค. ระบบขนส่งมวลชน เช่น รถไฟ รถประจำทาง
  - ง. ทางเดินที่เข้าถึงที่ตั้งได้สะดวก

3.4.7.5 ลักษณะผ่านที่ตั้งและกฎหมาย (ZONING AND ORDIFANCE)

- ลักษณะการใช้ที่ดินบริเวณโครงการและบริเวณรอบ ๆ โครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เช่น ส่วนที่พักอาศัย ส่วนธุรกิจการค้า หรือส่วนสาธารณะ เป็นต้น

- สภาพเศรษฐกิจในย่านนั้น (ECONOMIC ACTIVITY) **จำเป็น**ลักษณะ
เป็นเนิ่นหนัก หรือมีแนวโน้มไปทางด้านใด

3.4.7.6 การเชื่อมต่อกับส่วนอื่น ๆ (LINKAGE)

- ทางด้านการคมนาคม สามารถติดต่อหรือใกล้เคียงสถานีปลายทาง
เช่น สนามบิน สถานีรถไฟ สถานีขนส่ง หรือท่าเรือ
- ทางด้านแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากชาวต่างประเทศที่เข้ามาประ
มาณร้อยละ 30 เป็นนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการจะพักผ่อน กับสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น
ค่านิยมชาติ ศิลปวัฒนธรรม

- ทางด้านแหล่งบันเทิง ควรอยู่บริเวณที่สามารถติดต่อหรือใกล้เคียง
แหล่งบันเทิง แหล่งพักผ่อน รวมถึงแหล่งการค้าบริการอื่น ๆ

- ทางด้านธุรกิจ เช่น พิจารณาในความสัมพันธ์กับกลุ่มอาคาร
โรงแรมด้วยกันว่ามีผลเพียงใด

3.4.7.7 ข้อพิจารณาอื่น ๆ

- มุมมอง และทัศนียภาพ (SKYLINE AND VIEW) **ควรตั้งอยู่ใน**
มุมมองที่สง่างามภูมิฐานและสามารถมองทัศนียภาพได้โดยรอบ
- ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ (INFRA STRUCTURE AND
FACILITIES)
- ความปลอดภัย (SAFETY)

3.4.8 กฎหมายและเทศบัญญัติ

เทศบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร

เทศบัญญัติเกี่ยวกับอาคารสาธารณะ

"อาคารสาธารณะ" หมายความว่า โรงมหรสพ หอประชุม หรือสถานที่ซึ่งกำหนดให้
เป็นที่ประชุมได้ทั่วไป เช่น โรงแรม โรงเรียน กิจการคาร หรือโรงพยาบาล เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ว่างของอาคาร

อาคารประเภทต่าง ๆ ต้องมีที่ว่างอันปราศจากหลังคา หรือสิ่งใดปกคลุมไม่น้อยกว่า ส่วนที่กำหนดให้คือ

1. อาคารสาธารณะ ซึ่งไม่ได้ใช้เป็นที่พักอาศัยด้วยใหม่ที่มีที่ว่างอยู่ 10 ใน 100 ส่วนของพื้นที่ เว้นแต่ในกรณีพิเศษที่การระบายลมและแสงสว่างเหมาะสมเพียงพอและก็จะได้รับอนุมัติให้ก่อสร้างโดยมีที่ว่างน้อยกว่าที่กำหนดก็ได้ แต่ถ้าเป็นที่พักอาศัยด้วยใหม่ที่มีที่ว่างอยู่ 30 ใน 100 ส่วนของพื้นที่

เฉพาะอาคารสาธารณะที่ได้กั้นที่ดินไว้เป็นทางเดินอันหลังอาคารอนุญาตให้คิดรวมเนื้อที่หลังคาอาคารนี้เป็นที่ว่างได้อีกครึ่งทางเดินหลังอาคารนั้น

2. ในกรณีที่มีช่องหน้าต่างหรือประตูเปิดออกสู่อากาศภายนอกไม่น้อยกว่า 20 ใน 100 ส่วนของพื้นที่อาคารทุกชั้น จะไม่มีที่ว่างเลยก็ได้

ทางเดินหลัง

1. อาคารสาธารณะต้องมีที่ว่างทางเดินหลังอาคาร เพื่อใช้เป็นทางคมนาคมได้ถึงกันไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร ทั้งนี้ใช้กันเขตบริเวณทางเดินหลังดังกล่าวให้ปรากฏ แต่ถ้าแนวอาคารด้านหลังติดต่อกับทางเดินสาธารณะซึ่งกว้างไม่น้อยกว่า 4.08 เมตร จะไม่มีทางเดินหลังอาคารเลยก็ได้ แต่ถ้าอาคารสาธารณะนั้นกว้างไม่ถึง 4.00 เมตร ให้เว้นทางเดินหลังอาคารกว้าง 2.00 เมตรจากกลางถนน

2. ในกรณีที่อาคารหลังเดียวกันตั้งอยู่บนถนน 2 สายติดกัน และมีทางออกสู่ถนนด้านหน้าทั้ง 2 สายในระยะไม่เกิน 15 เมตร จากมุมถนนทั้ง 2 สายจะไม่มีทางเดินหลังอาคารก็ได้

ระยะอาคารห่างจากเขตที่ดิน

1. อาคารปลูกสร้างชิดที่ดินเอกชน อนุญาตให้ตึกที่มีหน้าต่างประตูและช่องระบายลมอยู่ห่างเขตที่ดินที่สร้างที่ดินเอกชนน้อยกว่าที่กำหนดไว้ห้ามเปิดหน้าต่างหรือช่องระบายลม

2. ถ้าสร้างอาคารริมถนน ตรอก ซอยที่มีความกว้างไม่ถึง 4.00 เมตร จะต้อง

เอกสารนี้ เริ่มแนวอาคารบ้านชิดถนน ตรอก ซอยให้ห่างจากจุดกึ่งกลางถนน ตรอกซอยนั้น 2.00 เมตร

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ในกรณีที่ชายคาอยู่ชิดเขตที่ดินข้างเคียง ต้องมีการป้องกันน้ำจากหลังคาไม่ให้ไหลตกไปในที่นั้นด้วย เช่น การใส่รางน้ำ

ความสูงของตัวอาคาร

1. อาคารที่สร้างด้วยวัสดุไม่ทนไฟ หรืออิฐไม่เสริมเหล็กปลูกสร้างได้ไม่เกิน 2 ชั้น
2. ห้ามปลูกสร้างอาคารสูงเกินกว่าระดับดินเกินกว่า 2 เท่าของระยะจากผนังด้านหน้าของอาคารจนจรดแนวของฟากตรงกันข้าม
3. อาคารที่ปลูกสร้างริมถนนกว้างไม่เกิน 8.00 เมตร แต่ไม่น้อยกว่า 4.00 เมตร สร้างได้สูงไม่เกิน 8.00 เมตร
4. อาคารที่ปลูกสร้างเกินกว่าสองชั้น ให้หาค่าด้วยวัสดุทนไฟเป็นส่วนใหญ่ สำหรับอาคารที่ปลูกสร้างเกิน 3 ชั้น นอกจากมีบันไดตามปกติ ต้องมีทางหนีไฟอย่างน้อย ๑ ทาง หรือ คณะเทศมนตรีจะได้อำนาจให้ตามลักษณะแบบอาคาร

ช่องทางเดิน

ช่องทางเดินภายในอาคารสำหรับบุคคลใช้สอยหรืออาศัย ให้กว้างไม่น้อยกว่า 1.00 เมตร กบี่ให้มีเสากันในส่วนใดแคบกว่ากำหนดนั้น ฝ้าให้มีแสงสว่างเห็นชัดในเวลากลางวันด้วย

บันไดและโถงบันไดสาธารณะ

1. วัสดุประสังค์
เพื่อให้ได้บันไดที่ออกแบบและจัดสร้างให้ขึ้นลงได้โดยปลอดภัย มีที่ว่างเหนือศีรษะเพียงพอและสามารถขนย้ายเครื่องเรือนได้โดยสะดวก
2. ข้อบัญญัติสำหรับบันได
อาคารสูงกว่าชั้นขึ้นไป ตัวอาคารและบันได จะต้องสร้างด้วยวัสดุทนไฟ. จะต้องมีการติดต่อกับบันไดลงสู่ถนน ส่วน หรือบริเวณที่เปิดโล่งภายนอกอาคารอื่น ๆ
3. แสงสว่างจากไฟฟ้า

ห้องโถงบันไดและชานทุก ๆ ชั้น จะต้องจัดให้มีแสงสว่างจากไฟฟ้าเพียง
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พอ แสงสว่างดังกล่าวจะต้องมีกำลังงานเฉลี่ยอย่างน้อยตลอดบริเวณของพื้นที่ห้องโถงและบันได

4. แสงสว่างจากธรรมชาติ

ถ้าเป็นไปได้ควรจัดให้มีแสงสว่างและการระเหยอากาศ โดยวิธีธรรมชาติ ซึ่งเนื้อที่ช่องเปิดกระจกหรือวัตถุที่แสงผ่านได้

5. การระบายอากาศ

จะต้องจัดให้มีช่องระบายอากาศ ซึ่งจะเป็นบานเกล็ดช่องเปิดหน้าต่าง ช่องระบายอากาศเหนือหน้าต่าง หรืออื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกันก็ได้ แต่ต้องให้เนื้อที่อย่างน้อยที่สุด 0.5 ตารางเมตรต่อชั้น

6. ห้องโถง

โถงบันไดจะต้องเท่ากับความกว้างของบันไดนั้น ความกว้างนี้จะต้องเพิ่มขึ้นครั้งละ 15 ซม. ต่อความยาวของโถงบันไดที่เพิ่มขึ้นทุกระยะ 5 ม. จนได้ขนาดความกว้าง 150 ซม.

7. ความกว้างของบันได

บันไดจะต้องกว้างอย่างน้อยที่สุด 90 ซม. โดยวัดจากริมในราวบันไดที่หนึ่งถึงริมในราวบันไดของอีกที่หนึ่ง ความกว้างของบันไดนี้จะต้องเพิ่มขึ้นครั้งละ 20 ซม. ต่อจำนวนประชาชนที่อยู่เหนือขึ้นไปทุก ๆ 25 คน จนได้ขนาดความกว้าง 1.5 เมตร

8. ขนาดและระยะอื่น ๆ

ที่ว่างเหนือศีรษะของช่องบันได (โดยวัดดูตั้งฉากจากปลายลูกนอนถึงเพดาน) ขนาดลูกตั้งขนาดลูกนอนให้ใช้เช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน ข.

9. ฐานพัก

บันไดของอาคารสาธารณะจะต้องมีฐานพักทุกระยะที่สูงเกินกว่า 270 ซม. ขนาดความกว้างของฐานพักอย่างน้อยที่สุดต้องกว้างเท่าขนาดบันไดและที่ฐานพักขึ้นลงแต่ละชั้น ความกว้างของฐาน จะต้องเพิ่มอย่างน้อยที่สุด 120 ซม.

10. ราวบันได

บันไดจะต้องมีราวอย่างน้อยหนึ่งด้าน ติดตั้งที่ระยะสูงจากบันไดพอที่จะใช้สอยได้สะดวกในกรณีที่มีบันไดกว้างกว่า 120 ซม. จะต้องมีราวบันไดทั้งสองด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ บันไดเวียน ช่างานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้ามมิให้ใช้บันไดเวียนเป็นบันไดหลัก ในอาคารที่สูงเกินกว่า 3 ชั้น

ความสูงของห้อง

ระยะคิงระหว่างพื้นถึงเพดานยอทฝ้าหรือผนังอาคาร อาคารสาธารณะต้องเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.50 เมตร ส่วนห้องพักไม้ต่ำกว่า 2.80 เมตร

ช่องประตูหน้าต่าง

1. ประตูสำหรับอาคารสาธารณะ จะต้องมึรณั้ระบุเรืกมเส่มอพื้นหรือไม่มีเลข
2. ยอกของหน้าต่าง ประตู ต้องทำให้สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร และสามารถเปิดได้โดยไม่ต้องใช้เครื่องมือ
3. วิธีระบายลมต้องเหมาะสมกับสภาพอาคารนั้น ๆ

ส่วนยื่น

เหนือทางหรือที่คินสาธารณะ ห้ามมิให้บุคคลใดปลูกสร้างอาคารหรือส่วนยื่นออกมานอกทางหรือที่คินสาธารณะ เว้นแต่

- ก. กันสาคของพื้นชั้นแรกเหนือระดับถนน
  1. ต้องยื่น 1 ใน 10 ของความกว้างของถนน เช่น ถ้าแนวถนนกว้าง 20 เมตร โยยื่น 2.00 เมตร
  2. ระยะกันสาคต้องสูงกว่าพื้นที่ทางเท้า 3.25 เมตร โดยวัดจากระดับคินคินถึงใต้ท้องกันสาค
  3. ลักษณะของกันสาคถ้ามีหูช้าง โดยกันสาคต้องไม่สูงกว่า 50 ซม. จากท้องกันสาคคานขอบกันสาค หรือคานรับหูช้างต้องลึกหรือหนา 25 ซม. ใต้ท้องกันสาคต้องเรียบและเสริมด้วยเหล็ก

ข. ส่วนยื่นทางสถาปัตยกรรม

1. "พินัน" หางนอนและหางตั้งยื่นไต่ไม้เกิน 1 ใน 20 ของความกว้างถนนและไม้เกิน 1.20 เมตรจากผนัง
2. ระเบียงคานหน้าอาคารให้ยื่นไต่ตั้งแต่ชั้น 3 ของอาคารเป็นคันไปและยื่นไต่ไม้เกินส่วนประณีตทางสถาปัตยกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลังคา

1. หลังคาอาคารสาธารณะกำหนดให้เป็นหลังคาคดก้าเป็นหลังคาจั่ว ต้องมีชายคาลาดไม้นอนออกมานอนผนังตึก และต้องทำบังลวดท้วย
2. วัสดุผนังหลังคาให้ทำด้วยวัสดุทนไฟ แต่ทั้งนี้อาจพิจารณาผ่อนผันให้ใช้วัสดุผนังอื่นได้เมื่อมีเหตุอันสมควร สำหรับอาคารซึ่งตั้งอยู่ห่างอาคารข้าง ๆ และเขตที่กินสาธารณะ 40 เมตร

การระบายน้ำ

1. อาคารที่จะปลูกสร้างต้อง มีทางระบายน้ำที่ใช้แล้วออกจากอาคารไปไค้สะดวก
2. การทำทางระบายน้ำจากอาคารไปสู่ทางน้ำสาธารณะ จะต้องมีส่วนลาดไม้น้อยกว่า ใน 200 เมตร ตามแนวตรงที่สุดที่จะจัดทำได้ ถ้าจะให้หักกลมเป็นทางระบายน้ำต้องมีบ่อตรงทุกระยะ 30 เมตร และหูกมูมเลียงท้วย
3. การทำการระบายน้ำ และติดตั้งท่อระบายน้ำ ท่อประปาน้ำในอาคารและอุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับการเดินท่อและการสูทากิบาล จะต้องมัลักษณะถูกต้องเพื่อประโยชน์ในทางอนามัยตามเดบนิยมในทางวิชาการ

ส้วม

1. ห้องส้วมต้องมีขนาดเนื้อที่ไมค้ต่ำกว่า 1.50 ตารางเมตร ลักษณะต้องสะอาด และต้องทำพื้นด้วยวัสดุไมค้ดูดซึมน้ำ กับช่อง ระบายลมทอสสมควร ถ้าเป็นส้วมซึ่งชำระปฏิกุล ด้วยน้ำลงบ่อเกรอะ บ่อซึม ให้ทำในตัวอาคารไค้ ถ้าเป็นส้วมวิธีอื่นต้องทำเป็นส่วนค้างหากออกไปนอกตัวอาคารนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 ข้อมูลเชิงสถาปัตยกรรม

3.5.1 การศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ สามารถแบ่งผู้ใช้อาคารออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการ ทั้งมีรายละเอียดดังนี้

3.5.1.1 ผู้ให้บริการ คือผู้เข้ามาใช้บริการต่าง ๆ ของทางโรงแรมแบ่งเป็น 3 ประเภทคือ

ก. ลูกค้าและผู้บริการของบริษัท เอ.ไอ.เอ. คือลูกค้าที่ใช้บริการประกันชีวิตและประกันสุขภาพ ของทางบริษัท ส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุ (นักธุรกิจ ข้าราชการ) ที่มีฐานะดี มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของโรงแรมคือส่วนห้องพัก, ส่วนห้องอาหาร, ส่วนพักผ่อน, ส่วนร้านค้า และส่วนห้องประชุมจัดเลี้ยง พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของสโมสรในทุก ๆ ส่วนของสโมสร

ข. ผู้ที่มาพักโรงแรม คือผู้ที่มาเข้าพักของทางโรงแรมส่วนใหญ่จะเป็นนักธุรกิจและนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของโรงแรมคือ ส่วนห้องพัก, ส่วนห้องอาหาร, ส่วนพักผ่อน ส่วนร้านค้า ส่วนห้องประชุมจัดเลี้ยง และยังสามารถใช้ส่วนของสโมสรได้อีกด้วย

ค. ผู้ที่ไม่ได้มาพักโรงแรม คือผู้ที่ไม่ได้เข้าพักของโรงแรมแต่มาใช้บริการคานอื่น ๆ มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของโรงแรมคือส่วนห้องอาหาร, ส่วนพักผ่อน, ส่วนร้านค้า และส่วนห้องประชุมจัดเลี้ยงและยังสามารถมาใช้บริการของทางสโมสรได้ด้วย โดยเสียค่าบริการ

3.5.1.2 ผู้ให้บริการ คือผู้ที่ทำงานให้บริการแก่แขกของทางโรงแรม ซึ่งก็คือพนักงานและเจ้าหน้าที่ของโรงแรมทั้งหมดแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือบุคคลระดับบริหารและบุคคลระดับบริหารและบุคคลระดับบริการ จะได้กล่าวถึงรายละเอียดต่อไปในเรื่องการดำเนินงานของโรงแรม

3.5.2 การศึกษาระบบการดำเนินงานและหน้าที่รับผิดชอบของบุคคล

3.5.2.1 บุคคลระดับบริหาร แยกได้ดังนี้

1. เจ้าของโรงแรมหรือบริษัทเจ้าของโรงแรม (HOTEL OWNER OR OWNING COMPANY) อาจเป็นบุคคลธรรมดาหรืออาจจะรวมทุนกับหลาย ๆ คนในรูปของบริษัท ซึ่งตั้งขึ้นโดยการแบ่งทุนออกเป็นหุ้นละเท่า ๆ กัน ผู้ถือหุ้นเหล่านั้นต่างรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ยังส่งใช้ไม่ครบมูลค่าของหุ้นที่ตนถือ แต่ถ้าหากผู้ถือหุ้นบางคนจะแสดงความจำนง ขอรับผิดชอบโดยไม่จำกัดก็ได้ โดยที่ผู้ถือหุ้นนั้นจะต้องเป็นกรรมการของบริษัท

2. ผู้จัดการโรงแรม (GENERAL MANAGER) มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบการดำเนินงานทั้งหมดของโรงแรม โดยได้รับมอบหมายหน้าที่จากคณะกรรมการของโรงแรมมีหน้าที่หลักดังนี้

ก. ความควบคุมดูแลและแนะนำการปฏิบัติงานของทุกหน่วยงาน ยกเว้นแผนกการเงิน

เบียบ

ข. ดูแลควบคุม เจ้าพนักงานและพนักงานใหม่ปฏิบัติตามกฎระ-

งานต่าง ๆ

ก. กำหนดแนวทางและวางแผนการดำเนินงานของหน่วย

กับคณะกรรมการ

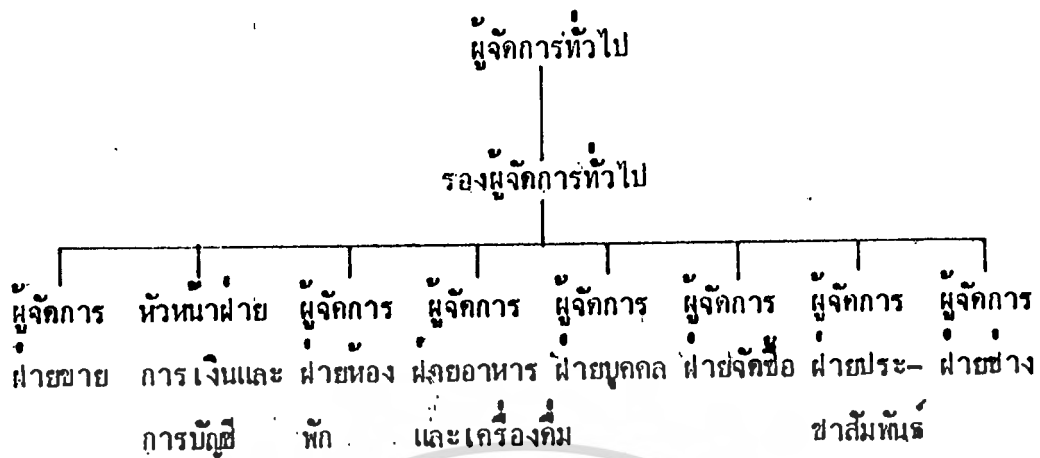
ง. เฝ้าผ่านงานเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของโรงแรม

ไป

โดยทั่วไปสำหรับในโรงแรมขนาดใหญ่ก็มีผู้ช่วยผู้จัดการ เช่น ผู้ช่วยผู้จัดการทั่วไป ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายบริการ

งานดังนี้

ซึ่งก็เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานมากขึ้นโดยทำแผนภูมิแสดงการบริหาร

บุคลากรระดับให้บริการ แบ่งตามลักษณะการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ได้ 9

แผนก คือ

- ก. ฝ่ายขาย (SALES DEPARTMENT)
- ข. ฝ่ายควบคุมบัญชีและการเงิน (CONTROLLER AND ACCOUNTING DEPARTMENT)
- ค. ฝ่ายห้องพัก (ROOMS DIVISION)
- ง. ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม (FOOD AND BEVERAGE DEPARTMENT)
- จ. ฝ่ายบุคคล (PERSONAL DEPARTMENT)
- ฉ. ฝ่ายจัดซื้อ (PURCHASING DEPARTMENT)
- ช. ฝ่ายประชาสัมพันธ์ (PUBLIC RELATION DEPARTMENT)
- ซ. ฝ่ายวิศวกรรม (ENGINEERING DEPARTMENT)
- ณ. แผนกงานส่วนย่อย (MINORS DEPARTMENT)

โดยมีรายละเอียดดังนี้

ก. ฝ่ายขาย มีผู้จัดการฝ่ายขาย (SALE MANAGER) เป็นผู้รับผิดชอบงานด้านการขายของโรงแรมทั้งหมด รับคำสั่งโดยตรงจากผู้จัดการทั่วไป (G.M.) มีหน้าที่ดังนี้

1. ดำเนินงานการขายทั้งหมดของโรงแรม เช่น การขายห้องพัก, อาหารและเครื่องดื่ม, การจัดเลี้ยง, การจัดประชุมสัมมนา, การจัดการแสดงและอื่น ๆ
2. ประสานงานกับฝ่ายอื่น ๆ โดยเฉพาะฝ่ายห้องพักและฝ่ายอาหาร-เครื่องดื่ม

เอกสารนี้ ^{คือ}เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ควบคุมการทำงานของพนักงานขาย

4. เสนอแนะฝ่ายบริการและเป็นที่ปรึกษาในการเพิ่มยอดขายของโรงแรม

เจ้าหน้าที่ในส่วนนี้ ได้แก่

- ผู้จัดการฝ่ายการตลาด (SALES MANAGER)
- ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายการตลาด (ASSISTANT SALES MANAGER)
- เลขานุการ (SECRETARY)
- พนักงานฝ่าย (SALES REPRESENTATIVE)

ข. ฝ่ายควบคุมบัญชีและการเงิน (CONTROLLER AND ACCOUNTING DEPARTMENT)

มีหัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชี (CONTROLLER) เป็นผู้รับผิดชอบมีหน้าที่ดังนี้

1. ควบคุมการบันทึกรายงานบัญชีทุกประเภทรวมทั้งทรัพย์สินต่าง ๆ ของทาง
โรงแรม

2. บริหารงานทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการเงินและบัญชีของฝ่ายต่าง ๆ

3. ควบคุมดูแลเงินสดและทรัพย์สินอื่น ๆ ของโรงแรม

4. ทำงานสัมพันธ์กับทุกฝ่ายทุกแผนกในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดและรักษาระบบ

การควบคุมภายใน การตรวจสอบรายละเอียด เกี่ยวกับการตรวจสอบรายรับ - รายจ่ายและ
ทรัพย์สินของทางโรงแรม การปฏิบัติในค่านกฎหมาย เช่น การเสียภาษี การโอนเงินต่างประ-
เทศ เป็นต้น

สามารถแบ่งตามหน้าที่ใหญ่ ๆ ได้ 4 แผนกคือ

4.1 แผนกบัญชี มีหน้าที่

- ตรวจสอบ ควบคุมรายได้และรายจ่ายทั้งหมด
- ควบคุมค่านสวัสดิการของพนักงาน
- ควบคุมชั่วโมงการทำงานการจ่ายค่าแรง การจ่ายค่าทำงานล่วงหน้า

4.2 แผนกพิมพ์ มีหน้าที่รวบรวมบิลล์จากทุกแผนก ทำหลักฐานเป็น

และ บันทึกรายละเอียดของแขกที่มาพัก ซึ่งได้จาก ของฝ่ายต้อนรับและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และยังต้องทำเป็น VISITOR LEDER (บัญชีแยกประเภทนักท่องเที่ยว) และมีส่วนตรวจสอบบัญชีอยู่ในมือ

4.3 แผนกการเงิน มีหน้าที่รวบรวมเงินทั้งหมดของโรงแรมทั้งเงินที่รับจากแขกภัตตาคาร ห้องอาหารต่าง ๆ โดยรับเงินสดและเงินสดมาทั้งแคชเชียร์ส่วนกลางจนกระทั่งรายได้ที่มาจากค่าเช่าร้านค้า ควรจะแยกพนักงาน แผนกการเงินออกจากแผนกอื่น ๆ โดยเด็ดขาด

4.4 แผนกสถิติบัญชี มีหน้าที่ปฏิบัติงานและรับผิดชอบตามลำดับดังนี้

4.4.1 หัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชี (CONTROLLER) ควบคุมดูแลเกี่ยวกับการเงินบัญชีและทรัพย์สินต่าง ๆ ของโรงแรม

4.4.2 ผู้ช่วยฝ่ายการเงินและการบัญชี (ASSITANNT CONTROLLER) ทำหน้าที่แทนหัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชี ในด้านการเงินและบัญชีทั้งหมดรับผิดชอบงานบัญชีโดยควบคุมดูแลให้พนักงานในฝ่ายปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

4.4.3 สมุหบัญชี (CHIEF ACCONTANT) รับผิดชอบตอรายงานทางการเงิน ตลอดจนการวิเคราะห์ด้านการเงิน งานหลักคือ การจัดเตรียมรายงานประจำเดือนในเรื่องบัญชีกำไร - ขาดทุน งบดุลย์ การจัดทำรายละเอียดในบัญชีรวมและบัญชีแยกประเภทและการจัดเตรียมวิเคราะห์บัญชีประจำเดือน มีพนักงานใต้บังคับบัญชาดังนี้

- ผู้ช่วยจ่ายเงินเดือน (PAYMASTER)
- แคชเชียร์ใหญ่ (GENERAL CASHIER)
- ผู้ควบคุมบัญชีลูกหนี้ (ACCOUNT RECEIVABLE SUPERVISOR)
- ผู้ควบคุมบัญชีเจ้าหนี้ (ACOUNT PAYABLE SUPERVISOR)
- ผู้รักษากลังพัสดุ (STORE REEPER)

โดยที่พนักงานเหล่านี้ต้องทำงานให้สัมพันธ์และประสานงานกับผู้ควบคุมต้นทุนอาหารและเครื่องดื่ม และผู้จัดการฝ่ายสินเชื่อกว

4.4.4 ผู้ควบคุมต้นทุนอาหารและเครื่องดื่ม (FOOD AND BEVERAGE CONTROLLER) มีหน้าที่ควบคุมการชอาหารและเครื่องดื่ม งานหลักคือการรวบรวมข้อมูลเกี่ยว

เอกสารนี้เกี่ยวกับต้นทุนของอาหารและเครื่องดื่มของโรงแรมการตรวจและทดสอบการเก็บของประจำวัน การไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ควบคุมและดูแลรักษาของอาหารและเครื่องใช้ในปริมาณและคุณภาพ และการเปรียบเทียบกับคู่แข่งชั้นของโรงแรมในเรื่องการตลาด

4.4.5 ผู้จัดการฝ่ายสินเชื่อ (CREPIT MANAGER) ทำการควบคุมดูแลและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสินเชื่อและการเก็บเงิน งานหลักคือ การตรวจสอบประเมินเงินเชื่อเกี่ยวกับการชำระหนี้ของลูกค้าการพิจารณาขายสินเชื่อ เป็นต้น

4.4.6 เจ้าหน้าที่ตรวจสอบบัญชีรายโต้ (INCOME AUDITOR) รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบรายโต้ประจำวันของโรงแรม การตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการรับเงินและตรวจสอบรูปบัญชีรายวันมีผู้จ่ายคือ หัวหน้างานตรวจสอบ (HEAD CHECKER) ซึ่งเป็นผู้ควบคุม การปฏิบัติงานของเคชเชียร์ห้องอาหาร (F & B CASHIERS) และเคชเชียร์ส่วนหน้า

ค. ฝ่ายห้องพัก (ROOM DIVISION) มีผู้จัดการฝ่ายห้องพัก (ROOM DIVISION MANAGER) เป็นผู้ควบคุมและรับผิดชอบของทุกแผนกที่เกี่ยวข้องและทำงานสัมพันธ์กับฝ่ายห้องพัก มีขอบข่ายงานกว้างขวางจึงต้องมีผู้ช่วยและผู้ใต้บังคับบัญชาจำนวนมากดังนี้

- มีหน้าที่
1. ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายห้องพัก (ASISTANT ROOMS DIVISION MANAGER)
    - ดูแลการปฏิบัติงานของแผนกต่าง ๆ ในฝ่ายห้องพัก
    - ประสานงานกับแผนกบริการส่วนหน้าและฝ่ายขาย
    - จัดทำนโยบายเกี่ยวกับอัตราค่าห้องพัก
    - ควบคุมปริมาณและคุณภาพของห้องพัก
  2. ผู้จัดการแผนกส่วนหน้ามีหน้าที่
    - ดูแลการปฏิบัติงานของแผนกส่วนหน้าทั้งหมด
    - ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะการทำงานของแผนกนี้แบ่งออกเป็น

2.1 แผนกต้อนรับ (RECEPTION DEPARTMENT) มีหน้าที่ในการต้อนรับแขกที่มาลงทะเบียน เป็นคนควรจะอยู่ในตำแหน่งที่เห็นได้ชัดเจน และสามารถมองเห็นจากที่ผ่านเข้ามา บริเวณโถงลิฟท์และบันได อาจจะแยกจากส่วนประชาสัมพันธ์และส่วนตรวจสอบแขกที่เข้าและออก แผนกนี้จะทำงานร่วมกับแผนกเก็บกระเป๋าเดินทาง (PACKAGE DEPARTMENT) จะต้องมีโทรศัพท์ติดต่อกับส่วนจอร์นห้องเก็บของและเคชเชียร์ ควบคุมกุญแจห้องแห่งสัญญาณเตือนไฟ กระจกบริการและสามารถควบคุมการเข้าออกของแขกได้

2.2 แผนกสิ่งจูงห้องพัก มีหน้าที่ในการต้อนรับแขกทำทะเบียนผู้เข้าพัก จัดทำ REGISTRATION FORM และ ARRIVAL NOTIFICATION ที่จะส่งไปยังแผนกต่าง ๆ เช่น แผนกโทรศัพท์ แผนกประชาสัมพันธ์ แผนกแม่บ้าน ฝ่ายนี้จะทำ PACKAGE CLERK เพื่อให้ทราบถึงการย้ายที่แล้ว นอกจากนี้ยังไม่หน้าที่สำรวจห้องล่วงหน้าลงชื่อผู้เข้าพัก และมีหน้าที่ทำสถิติในการจำหน่ายห้องเพื่อให้ทราบว่ามียอดเฉลี่ยห้องละเท่าไร โดยเฉลี่ยเป็นรายวันและเป็นรายเดือน

2.3 แผนกกระเป๋าเดินทาง (PACKAGE DEPARTMENT) โดยมากจะมี PORTER'S STATION คุมทางเข้าลิฟท์ และทางเข้าออกของแขกที่จะ CHECK-IN-OUT ในแผนกนี้ประกอบด้วย

- หัวหน้าพนักงานรับใช้ (BELL BOY OR PORTER) มีหน้าที่ยกหีบห่อและสัมภาระของแขก นับตั้งแต่วาระแรกที่แขกเข้ามาถึงโรงแรมถึงห้องพักและจากห้องพักถึงรถในกรณีที่แขกกลับ

- พนักงานแจ้งข่าว (PAGE BOY) สำหรับโรงแรมที่ไม่มีบริการแจ้งข่าวทางเสียงให้แขกทราบว่า มีใครติดต่อมากก็จะใช้พนักงานแจ้งข่าวนี้เดินไปตามจุดต่าง ๆ ที่คาดว่าเขาจะนั่งพักอ่านอยู่

2.4 แผนกของหาย (LOST AND FOUND) มีหน้าที่รับแจ้งและตรวจค้นหาของที่หายไป สิ่งของที่ค้นพบหรือแขกที่มาพักลืมไว้ในห้องใดก็ตาม ต้องลงบันทึกไว้เป็นหลักฐาน โดยบันทึกวันที่พบ, หมายเลขห้อง, ชนิดของของและใครเป็นผู้พบถ้ามีผู้มาขอคืนก็จะให้เช่นครั้งไว้เป็นหลักฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 แผนกโทรศัพท์ (DEPERATOR DEPARTMENT) มีหน้าที่ในการต่อสายโทรศัพท์ทั้งภายในและภายนอกโรงแรม ซึ่งอาจจะมีส่วนทำงานแยกจากแผนกต้อนรับ

2.6 แผนกไปรษณีย์และพัสดุภัณฑ์ (MAIL AND POSTAGE DEPARTMENT) มีหน้าที่จัดการเกี่ยวกับไปรษณีย์ภัณฑ์ที่เข้ามาได้แก่โทรเลขและจดหมายต่าง ๆ และต้องตรวจสอบว่าสิ่งต่าง ๆ ที่ว่านั้นได้ส่งไปถึงแขกผู้พักแล้ว

2.7 แผนกเก็บบิลล์ (BILLING DEPARTMENT) มีหน้าที่รวบรวมบิลล์ทั้งหมดที่แขกใช้จ่ายจากส่วนบริการต่าง ๆ ของโรงแรม

2.8 แผนกเก็บเงินล่วงหน้า (FRONT OFFICE CASHIER DEPARTMENT) มีหน้าที่รับเงินจากลูกค้า

2.9 แผนกแลกเปลี่ยนเงินตรา (MONEY CHANGER)

3. หัวหน้าแผนกแม่บ้าน (EXECUTIVE HOUSEKEEPER) มีหน้าที่ดูแลจัดการเกี่ยวกับความสะอาดเรียบร้อยทั้งหมดของโรงแรมรวมทั้งอำนวยความสะดวกในด้านเครื่องใช้ไม้สอยและสิ่งต่าง ๆ ที่แขกต้องการประกอบด้วยแผนกต่าง ๆ ดังนี้

3.1 LINE DEPARTMENT เป็นคลังเก็บรักษาผ้าทุกชนิดที่ใช้ภายในโรงแรมทั้งเครื่องแบบพนักงานด้วย เป็นแผนกเก็บและเบิกจ่ายผ้าต่าง ๆ

3.2 LAUNDRY DEPARTMENT เป็นส่วนซักรีดผ้า และเครื่องแบบพนักงานของโรงแรม รวมทั้งเสื้อผ้าของแขกที่ต้องการให้ซัก แล้วจัดส่งเสื้อผ้าของแขกไปยังห้องพัก

3.3 HOUSE PHYSICIAN DEPARTMENT เป็นแผนกให้บริการตรวจรักษาแก่พนักงานและแขกผู้มาพักด้วย

3.4 SEAMSERCESSES DEPARTMENT เป็นแผนกซ่อมเสื้อผ้าต่าง ๆ ที่ชำรุด

3.5 REPAIRING DEPARTMENT เป็นแผนกซ่อมแซมอุปกรณ์ เครื่องใช้ไม้

เอกสารนี้แบ่งเอกสารที่ส่งไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ส้อยเล็ก ๆ เล็ก ๆ
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6 GARDENING เป็นแผนกจัดสวนดูแลไม้ประดับและจัดดอกไม้ต้นไม้ประดับ
 ส่วนต่าง ๆ ของอาคาร

แผนกแม่บ้านประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ดังนี้

- แม่บ้าน (EXECUTIVE HOUSEKEEPER) ดูแลรับผิดชอบความสะอาดเรียบร้อย
 ของโรงแรมให้อยู่ในสภาพพร้อมที่แขกจะเข้าพักได้และควบคุมการทำงานพนักงานในแผนก
- ผู้ช่วยแม่บ้าน (ASSISTANT HOUSEKEEPER) ทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย
 จากแม่บ้าน
- หัวหน้าประจำแต่ละชั้น (FLOOR SUPERVISION) ตรวจสอบความเรียบร้อยของ
 ห้องพักทุกวัน
- พนักงานประจำห้อง (ROOM MAID/CHAMBER MAID) มีหน้าที่ดูแลความเรียบร้อย
 ของห้องพักทั้งก่อนที่แขกเข้าพักและในขณะที่พักอยู่
- พนักงานประจำห้องช่วงกลางคืน (NIGHT MAID) ทำงานตั้งแต่ 23.00 -
 7.00 น.
- หัวหน้าพนักงานห้องเสื่อผ้า (LINEN ROOM SUPERVISOR) โรงแรมส่วนใหญ่
 จะใช้ LINEN ROOM เป็นศูนย์กลางของแผนกแม่บ้านเป็นจุดรับและจ่ายงานปลีกย่อยของแม่บ้าน
- พนักงานทำความสะอาด (HOME MAID) ทำความสะอาดทั่วไปยกเว้นห้องพัก
 แยก เช่น ทำความสะอาดกระจก, ฝาผนัง, ชักเงาเฟลอร์นเจอร์ ฯลฯ
- พนักงานเย็บปักถักร้อย (SEAMTRESS/SAVING GIRL) ดูแลความเรียบร้อย
 ของเสื่อผ้าและเครื่องใช้ที่เป็นผ้า

4. หัวหน้ารักษาความปลอดภัย มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการรักษาความปลอดภัย
 แก่แขกผู้มาพักและพนักงาน รวมทั้งทรัพย์สินของทางโรงแรมเจ้าหน้าที่ในแผนกนี้ประกอบด้วย
- ผู้ช่วยหัวหน้ารักษาความปลอดภัย (ASSISTANT CHIEF SECURITY OFFICER)
  - ผู้ควบคุมยาม (SECURITY GUARD SUPERVISOR)
  - ยามรักษาเวลา (SECURITY GUARD 'TIME KEEPER')
  - ยามที่จอดรถ (SECURITY GUARD 'PARKING LOT')
  - ยามตรวจ (SECURITY GUARD 'PATROL')

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ง. ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม (FOOD AND BEVERAGE DEPARTMENT)

ผู้จัดการฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม (FOOD AND BEVERAGE)

เป็นผู้รับผิดชอบหน่วยงานของฝ่ายนี้แบ่งออกเป็น

1. ส่วนบริการอาหาร (FOOD SERVICE) แบ่งตามลักษณะการบริการได้

เป็น

- RESTAURANT บริการอาหารแก่แขกและผู้ใช้บริการจากภายนอกใน

ลักษณะอาหาร เป็นเมื่อ

- COFFEE SHOP บริการอาหารแก่แขกและผู้ใช้บริการจากภายนอก

โดย บริการอาหารแบบที่เตรียมใต้ง่ายและรวดเร็ว มักเปิดบริการตลอด 24 ชั่วโมง

- BANQUET เป็นส่วนบริการสถานที่ อาหารและเครื่องดื่มที่ใช้สำหรับ

งานจัดเลี้ยง พนักงานในส่วนบริการอาหารประกอบด้วย

- หัวหน้าพนักงานบริการ (HEAD WAITER)

- กัปตัน (CAPTAIN)

- พนักงานต้อนรับ (HOSTESSES)

- พนักงานบริการ (WAITER/WAITRESS)

2. ส่วนบริการเครื่องดื่ม (BAR AND COCKTAIL LOUNGE) บริการ

เครื่องดื่มต่าง ๆ อาจมีดนตรี, การแสดงด้วย พนักงานในส่วนนี้ประกอบด้วย

- หัวหน้าบาร์เทนเดอร์

- BARTENDERS

- BAR BOYS

- COCKTAIL WAITERS

3. ROOM SERVICE DEPARTMENT เป็นส่วนที่ตอบรับคำสั่งจากห้องพักเพื่อ

นำอาหารและเครื่องดื่มไปบริการ

4. KITCHEN DEPARTMENT อาหารและของว่างจะถูกผลิตขึ้นที่นี่โดยทั่วไป

ครัวของโรงแรมจะอยู่รวมกัน ยกเว้น COFFEE SHOP ซึ่งอาจมีครัวสำรอง (AUXILIARY

KITCHEN) แยกต่างหากแผนกครัวจะแยกเป็นฝ่ายเตรียมอาหาร ฝ่ายผลิตอาหาร, ฝ่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำขนมปัง, ผ่าซ่อมบำรุง, แขนกเก็บของและอาหาร. พนักงานในส่วนนี้ประกอบด้วย

- HEAD CHEF (หัวหน้าพ่อครัว) รับผิดชอบในการจัดเตรียมและผลิตอาหาร

ทุกชนิด คำนวณต้นทุนและแรงงานที่จะใช้ในการผลิตอาหาร

- SOUS CHEF (ผู้ช่วยหัวหน้าพ่อครัว)

- COOKS (พ่อครัว) เป็นหัวหน้าทีมงานผลิตอาหาร โดยรับคำสั่งจาก

SOUS CHEF รับผิดชอบการผลิตอาหารหวานต่าง ๆ

- NIGHT CHEF รับผิดชอบการจัดเตรียมและผลิตอาหารสำหรับงานจัดเลี้ยง

- PASTRY CHEF รับผิดชอบการจัดเตรียมและผลิตอาหารประเภทแป้ง เช่นขนม

ปัง จุกก โดยขึ้นตรงต่อ HEAD CHEF

- SWING COOK จะทำงานแทนเมื่อมีพนักงานหยุดลงงานจะต้องทำหน้าที่ได้

ทุกอย่าง และไม่มีตารางเวลาทำงานที่แน่นอน

- FRY COOK รับผิดชอบการจัดเตรียมอาหารที่ใช้เตาหุงต้ม (PANGE) และ

ทอด

- BROILER COOK รับผิดชอบการจัดเตรียมอาหารที่ใช้ความร้อนสูงเช่นสเต็ก

- SOUP COOK ทำหน้าที่เตรียมซุ้ต่าง ๆ หุงร้อน - เย็น

- COLD MEAT MAN ทำหน้าที่เตรียมอาหารที่ไม่ต้องใช้ความร้อนสูงเช่น

แซนวิช สลัด อาหารทะเล

- BREAKFAST COOK ทำหน้าที่เตรียมอาหารเช้า เช่น ไข่ดาว เบคอน

อาจทำหน้าที่เป็น FRY COOK หลังจากอาหารเช้าแล้ว

- BUTCHER ทำหน้าที่ตัด, แล่เนื้อชนิดต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ปรุงอาหาร

- BAKER ทำหน้าที่ตามคำสั่งของ PASTRY CHEF

- NIGHT SECOND COOK ช่วยบริการอาหารกลางวัน จัดเตรียมเครื่อง

ปรุงเพื่อใช้ในวันต่อไป และจัดเตรียมสถานที่สำหรับอาหารค่ำด้วย

- VEGETABLE ทำหน้าที่ทำความสะอาดผักสดทุกชนิดที่ใช้เตรียมอาหาร

จ. ฝ่ายบุคคล (PERSONAL DEPARTMENT) มีหน้าที่ปกครองดูแลพนักงาน

จัดหาพนักงานบรรจุใหม่ ควณดูรายชื่อให้เหมาะสมกับกิจการของซีฟ กำหนดสถานที่ความเป็นอยู่

สวัสดิการรวมไปถึงการศึกษาอบรมพนักงานให้มีความรู้ด้านเหตุการณ์ โดยมีหน้าที่ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ทำทะเบียนและประวัติของพนักงาน
- จัดครัวและห้องอาหารพนักงาน
- จัดยานพาหนะให้พนักงาน
- จัดที่พัก, ที่เก็บของให้พนักงาน

ฉ. ฝ่ายจัดซื้อ (PURCHASING DEPARTMENT) มีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ (PURCHASING MANAGER) เป็นผู้รับผิดชอบ มีหน้าที่ดังนี้

- จัดซื้อของตามที่ฝ่ายต่าง ๆ ท้องการ
- ปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดกับฝ่ายบริหารและพนักงานตรวจบัญชี โดยเฉพาะเรื่องการควบคุมการจัดซื้อ
- บริหารงานร่วมกับคลังพัสดุในเรื่องงบประมาณต้นทุน งานคำนวณผลการประกันภัย การพิจารณาแหล่งซื้อ กฎหมายเกี่ยวกับการจัดซื้อ คุณภาพและปริมาณของสิ่งที่จัดซื้อ ราคาและฤดูกาลของสิ่งที่จัดซื้อ ตลอดจนการเก็บรักษาและการจ่ายสิ่งที่จัดซื้อแก่ฝ่ายหรือแผนกต่าง ๆ

ช. ฝ่ายประชาสัมพันธ์ (PUBLIC RELATION DEPARTMENT) มีผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์ (PUBLIC RELATION MANAGER) เป็นผู้รับผิดชอบงานในฝ่ายมีหน้าที่

- เชื่อมโยงข่าวสารระหว่างโรงแรมกับสื่อมวลชน และพนักงานของโรงแรม รวมทั้งผู้ที่มาติดต่อกับโรงแรมด้วย เช่น พวกที่มาขอข้อมูลไปทำวิทยานิพนธ์ เป็นต้น
- ทำให้โรงแรมของตนเป็นที่รู้จักแพร่หลายในแง่ดีแก่คนทั่วไป

เจ้าหน้าที่ในส่วนนี้ประกอบด้วย

- พนักงานประชาสัมพันธ์ (PUBLIC RELATION OFFICERS)
- ช่างภาพ
- ช่างสำรวจ

ซ. ฝ่ายวิศวกรรม (ENGINEERING DEPARTMENT) ทำหน้าที่ควบคุมบำรุงรักษาและซ่อมแซมรับผิดชอบงานช่างทั้งหมดแบ่งเป็นแผนกใหญ่ ๆ ดังนี้

1. แผนกควบคุมและปฏิบัติการ ประกอบด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับหัวหน้าวิศวกร (CHIEF ENGINEER) ญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ผู้ช่วยหัวหน้าวิศวกร (ASSISTANT CHIEF ENGINEER)
- พนักงานดูแลสำนักงานและห้องเก็บของ (OFFICE & STORE ROOM EMPLOYEES)
- พนักงานควบคุมเครื่องปรับอากาศ
- พนักงานควบคุมโสตทัศนอุปกรณ์ (INCINERATOR MEN)
- พนักงานดับเพลิง (FIREMENT)
- พนักงานควบคุมเครื่องทำน้ำร้อน (BOILER OPERATOR)
- พนักงานควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้า
- พนักงานควบคุมระบบน้ำใช้
- พนักงานควบคุมระบบกำจัดน้ำเสีย

2. แผนกซ่อมแซมและบำรุงรักษา (REPAIR AND MAINTAINANLE)

- ช่างไม้และช่างซ่อมเฟอร์นิเจอร์ (CARPENTER & FURNITURE)
- ช่างซ่อมเบาะ (UPHOLSTERERS)
- พนักงานบำรุงรักษาพรม (CARPET LAYER & SEQUERS)
- พนักงานซ่อมแซมม่าน (CURTAIN REPAIKED)
- ช่างสีและกระดาษปิดฝาผนัง (PAINTER & PAPER HANGERS)
- ช่างเครื่องทั่วไป (GENERAL MACHINES)
- ช่างประปาและช่างซ่อมแซมระบบไอน้ำ (PUMBER & STEAM FETTERS)
- ช่างไฟฟ้า
- พนักงานตกแต่งสวนและสนาม
- ช่างเครื่องปรับอากาศและระบบระบายอากาศ

๓. แผนกงานส่วนย่อย (MINOR DEPARTMENT)

1. แผนกธุรกิจการค้า (BUSINESS DEPARTMENT) ดำเนินนโยบายการ

ค้าตามนโยบาย การบริการโรงแรม ซึ่งอาจดำเนินการเอง หรือเปิดให้ผู้อื่นเช่าแล้วเก็บค่าเช่าก็ได้ เช่น

- แผนกขายบุหรี, หนังสือพิมพ์

ร้านขายของที่ระลึก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ร้านขายของที่ระลึก
- ร้านแต่งผมชาย - หญิง

2. แผนกบริการค่าน้ำเช็กรีด (VALET SHOP) ทำหน้าที่เกี่ยวกับการทำความสะอาดและซ่อมแซมเสื้อผ้า, รองเท้าของแขกที่มาพัก ประกอบด้วย

- ผู้ควบคุมและผู้ช่วย (SUPER INTENDENT & ASSISTANTS)
- พนักงานรับใบสั่ง (ORDER CLERKS)
- พนักงานลคจำนวนและทำเครื่องหมาย (MARKERS)
- พนักงานคัดเลือกแยกผ้าตามใบสั่ง (STORES)
- พนักงานจัดส่งของ

3. แผนกสระว่ายน้ำ (SWIMMING POOL) ประกอบด้วย

- ผู้จัดการ
- พนักงานช่วยชีวิต
- พนักงานสอนว่ายน้ำ

4. แผนกอาคารและลานจอดรถ (GARAGE AND PARKING LOT) ประกอบด้วย

- พนักงานดูแลโรงรถ (GARAGE KEEPER)
- พนักงานดูแลรถ (GUARDS)
- พนักงานซ่อมเครื่องยนต์
- พนักงานขับรถ

3.5.3 การหาอัตราค่าสิ่งของโครงการ

การประมาณจำนวนบุคคลากรในโรงแรม ยังไม่มีการกำหนดอัตราที่แน่นอน และมีการ เสนอเกณฑ์ที่มาหลายลักษณะ สำหรับโครงการนี้อาศัยแนวทางการคิดจำนวนบุคคลากรสองลักษณะคือ

1. สถิติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย รายงานประจำปี 2528 เสนอไว้ว่าจำนวนพนักงานเฉลี่ยต่อห้องพัก (ทั่วประเทศไทย) คือ 1.093 คน และโรงแรมต่างจังหวัดเฉลี่ยตั้งแต่ 0.509 - 1.315 ค่าห้องพัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. จากหนังสือ THE HOTEL AND RESTAURANT BUSSINESS, REVISE EDITING (BOSTON MASS:CAHNERS PUBLISHING COMPANY) โดย DONALD ELUNDBURG หน้า 32 - 33 ได้เสนอในเรื่องต้นทุนของการทำธุรกิจโรงแรมว่า ในส่วนของการลงทุนเรื่อง บุคคลากรนั้น การคำนวณการของโรงแรมใช้คนน้อยกว่า 1 คนต่อ 1 คน เช่น 0.8 คนต่อ 1 ห้อง นอกเสียจากว่าค่าแรงในเขตนั้นต่ำ

และเนื่องจากโครงการนี้เป็นโรงแรมตากอากาศจึงเลือกใช้เกณฑ์บุคลากร 1 คนต่อห้องพัก

ฉะนั้นโครงการนี้เป็นโรงแรมขนาด 200 ห้อง จึงต้องการบุคลากรทั้งสิ้น 200 คน

การแบ่งประเภทของแรงงาน แบ่งตามลักษณะงานได้ดังนี้คือ

1. พนักงานที่ไม่ต้องใช้เทคนิค เช่น DORTERS, WAITERS, ROOM CLEANERS, KITCHEN HELPERS, FRONT DESK CLERKS, TELEPHONE OPERATORS, ETC. โดยมีประมาณ 75% ของพนักงานทั้งหมด
2. พนักงานที่ใช้เทคนิคระดับกลาง เช่น BARTENDERS, HEAD WAITERS, KITCHEN SUPERVISORS, CASHIER, HOUSE KEEPER, SECRETARIES, ACCOUNTING ETC. โดยมีประมาณ 16%
3. พนักงานที่ทำงานเหนือกว่าระดับเทคนิค เช่น ROOM DIVISION MANAGER, FOOD AND BEVERAGE MANAGER, CHIEF ENGINEER, CHIEF ACCOUNTANT PERSONAL MANAGER ETC. มีประมาณ 6%
4. พนักงานระดับบริหาร เช่น GENERAL MANAGER, MARKETING DIRECTOR, ซึ่งมีประมาณ 3%

3.5.4 การศึกษารายละเอียดขององค์ประกอบและการกำหนดเนื้อที่ใช้สอย

ตามหลักสากลนั้นองค์ประกอบของโรงแรมแบ่งได้เป็น 2 ส่วนด้วยกันคือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.4.1 FRONT OF THE HOUSE เป็นส่วนของโรงแรมที่ผู้มาใช้บริการ กระทบเห็นและใช้บริการโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นแขกผู้มาพักหรือบุคคลภายนอกทั่วไป เป็นส่วนที่จะ สร้างความพึงพอใจและประทับใจแก่ผู้มาใช้บริการ ดังนั้นการออกแบบในส่วนนี้จึงต้องมีการตกแต่งอย่างพิถีพิถัน จัดบรรยากาศในส่วนต่าง ๆ ให้เกิดความรู้สึกเชิญชวนให้เข้ามาใช้บริการองค์ประกอบที่สำคัญในส่วนนี้ประกอบด้วย

1. LOBBY
2. FRONT DESK
  - GUEST REGISTRATION
  - ADVANCE RESERVATING
  - MAIL AND KEY
  - CASHIER
3. ADMINISTRATIVE AREA
4. RESTAURANT FACILITIES
5. ELEVATOR AND STAIR LOBBY
6. GUEST FLOOR CORRIDOR
7. GUEST ROOM AND UTILITIES
8. BANQUETING FACILITIES
9. SHOPPING UNITS
10. PUBLIC TOILETS

3.5.4.2 BACK OF THE HOUSE เป็นส่วนที่มีหน้าที่ทำการผลิตแล้วส่ง ไปป้อนให้บริการด้านหน้า (FRONT OF THE HOUSE) เปรียบได้กับหัวใจของโรงแรมที่สูบฉีด อาหารไปเลี้ยงส่วนต่าง ๆ ในส่วนนี้เข้าถึงได้เฉพาะเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องเท่านั้น การออกแบบส่วนนี้ต้องให้เปิดจากสายตาของผู้ใช้บริการ เพราะการทำงานที่สับสนวุ่นวาย องค์ประกอบของส่วนนี้ประกอบด้วย

1. SERVICE ENTRANCE
2. STAFF FACILITIES

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. HOUSEKEEPING OFFICE
5. LINEN ROOM
6. LAUNDRY
7. MAINTAINANCE AND WORK SHOP
8. STORAGE
9. ENGINEERING SERVICE
10. FOOD AND BEVERAGE SERVICE

รายละเอียดของประกอบของโครงการนี้จะแบ่งตามลักษณะพื้นที่ใช้สอยและการใช้งานเป็นหลัก ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น ส่วนใหญ่ ๆ ดังนี้

ก. ส่วนโรงแรม

1. HOTEL ENTRANCE
2. PUBLIC SPACE
3. CONCESSION & SUBRENTAL SPACE
4. FOOD & BEVERAGE SERVICE SPACE
5. GUEST ROOM SPACE
6. GENERAL SERVICE SPACE
7. PARKING SPACE

ข. ส่วนสโมสรกีฬาและสันทนาการ

SPECIAL ACCOMMODATION

1. HOTEL ENTRANCE

ทางเข้าของโรงแรมเป็นจุดแรกที่แขกผู้ใช้บริการได้พบเห็น หรือเป็นทางเข้าของที่ทำงานและส่วนบริการภายในโรงแรมสามารถแบ่งได้ดังนี้

1.1 MAIN ENTRANCE เป็นทางเข้าหลักของโรงแรมเป็นจุดแรกที่แขกผู้มาพักได้พบเห็นดังนั้นจึงต้องออกแบบให้มีความดึงดูดและน่าประทับใจ เพื่อให้แขกเกิดภาพพจน์ที่ดีต่อโรงแรมและต้องสามารถมองเห็นป้ายชัดเจนและบ่งบอกถึงหน้าที่ใช้สอยอย่างเด่นชัด ตำแหน่งที่อยู่ของนำมาไปสู่ส่วนต้อนรับโดยตรง การเข้าถึงจากภายนอกต้องสะดวกและรวดเร็วและต้องเข้าถึงได้ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งทางรถยนต์และทางเดินเท้า

ที่จอดรถรับส่งควรอยู่ที่ส่วนปกคลุม (CANOPY) ที่สามารถกันแดด, ฝนได้ ถนนช่วงนี้ต้องกว้างของสำหรับจอดรถได้ 1 คัน และวิ่งผ่านอีก 1 คัน คือกว้างไม่น้อยกว่า 5.50 ม. ต้องจัดให้จอดรถรับส่งชนิดคาน้ำชาวย เพื่อสามารถขึ้น - ลงได้โดยสะดวก และควรจัดให้เป็นระบบเดินรถทางเดียว CANOPY ควรสูงประมาณ 5.00 ม. จากผิวถนน ชานสำหรับขึ้นลงรถควรกว้างพอสมควรเพื่อใช้เป็นบริเวณยืนคอยและวางกระเป๋าสัมภาระในกรณีที่มีการเปลี่ยนระดั้ม ควรจัดให้มีทางลาด (RAMP) เพื่อสะดวกในการขึ้นกระเป๋า และรถเข็นสำหรับคนพิการ โดยมีความชันประมาณ 1:10 ถึง 1:12

1.2 ทางเข้าย่อย (SUB ENTRANCE) เป็นทางเข้าสำหรับบุคคลภายนอกที่มาใช้บริการของโรงแรมเช่น ห้องอาหาร, ร้านค้า, ห้องจัดเลี้ยง เป็นต้น เป็นการกระจายการสัญจรมิให้มารวมอยู่ใน LOBBY ที่เดียว (ซึ่งอาจรบกวนการทำงานของ FRONT DESK และแขกที่มาพักด้วย

1.3 ทางเข้าของส่วนบริการ (SERVICE ENTRANCE) เป็นทางเข้าของพนักงานและส่วนบริการภายในโรงแรม เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นจุดผ่านของพนักงานระดับบริการต่าง ๆ เพื่อไม่ให้ปะปนกับทางเข้าของผู้ใช้บริการของโรงแรม

2. PUBLIC SPALE เป็นส่วนที่สำคัญมากของโรงแรม เพราะเป็นส่วนที่บริการแขกผู้มาพักจะมาทำการติดต่อเป็นอันดับแรก แม้จะเป็นส่วนที่ไม่ได้ทำรายได้ให้โรงแรมโดยตรง (NON PROPUCTIVE AREA) แต่ก็จะต้องเสียมิได้ องค์ประกอบต่าง ๆ ในส่วนนี้คือ

2.1 LOBBY โถงต้อนรับนี้เป็นศูนย์กลางของอาคารที่จะแจกจ่ายไปยังส่วนต่าง ๆ และเป็นจุดแรกที่แขกเข้ามาถึงในอาคาร รวมทั้งเป็นที่พักผ่อน ดังนั้น LOBBY จึงควรอยู่ในที่ที่สามารถติดต่อได้สะดวกจากทางเข้าใหญ่เป็นจุดที่มีการเคลื่อนไหวพลุกพล่าน จึงควรมีเนื้อที่มาก และมีบรรยากาศที่ดี โถง ขนาดพื้นที่ใช้สอยเท่ากับ 0.92 ม²/ห้องพัก

2.2 LOUNGE เป็นบริเวณพักผ่อนสำหรับแขก ใช้นั่งเล่น พักคอย อ่านหนังสือ

เขียนจกหมาย ทบปะสนทนา ที่หน้าชานาแพ่ อางรวมกับ LOBBY เป็น LOBBY ภูโหระทัศน์ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก็ได้ ควบคุมอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นทั่วทิศทั้งดงมาได้ เช่น สระว่ายนํ้า ส่วน เป็นต้น

2.3 BAGGAGES HANDLING เป็นส่วนบริการด้านกระเป๋าเดินทางของแขกโดย เฉพาะแขกที่มาเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ส่วนทำงานของ PORTER หรือ BELLMAN ควบคุมอยู่กับ RECEPTION DESK และควบคุมในที่ที่สามารถมองเห็นจากประตูทางเข้า สำหรับส่วนทำงาน ของ HEAD PORTER ควบคุมจะสามารถติดต่อกับส่วน RECEPTION DESK, CASHIER, LUGGAGE DESK และ PARKING ขนาดพื้นที่ใช้สอยเท่ากับ 0.04/ห้องพัก

2.4 FRONT OFFICE/FRONT DESK เป็นส่วนที่อยู่ติดกับ LOBBY และใกล้กับ MAIN ENTRANCE สามารถมองเห็นได้ชัดเมื่อเข้าสู่ LOBBY ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงแรม เป็นจุดที่แขกผู้มาพักหรือผู้ที่ต้องการมาติดต่อกิจการกับทางโรงแรมจะต้องมาส่วนนี้ก่อน และยังเป็นส่วนที่ควบคุมการเข้าออกของแขกด้วย ประกอบด้วยส่วนกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

- ส่วนสอบถาม - ประชาสัมพันธ์ (INFORMATION OR INQUIRY)
- ส่วนต้อนรับและลงทะเบียนแขก (GUEST RECEPTION AND REGISTRATION)
- ส่วนเก็บกุญแจห้อง (KEYS BOARD)
- ส่วนเก็บเงิน (CASHIER)
- ส่วนสั่งจองห้องล่วงหน้า (ADVANCE RESERVATION OFFICE)
- ส่วนไปรษณีย์ ขาวสารและเอกสารแนะนำ (POST OFFICE, MESSAGE AND BROCHURES)
- ส่วนแลกเปลี่ยนเงินตรา (MONEY EXCHANGE)

ทั้งหมดนี้จัดเป็นเคาน์เตอร์ยาวเรียกว่า "FRONT DESK" ควบคุมอยู่กับส่วน ADMINISTRATION OFFICE เพื่อสะดวกในการติดต่อประสานงาน

พื้นที่ใช้สอยของ FRONT OFFICE เท่ากับ 0.09/ห้องพัก

ก. ส่วนการลงทะเบียน (REGISTRATION) ทำงานสัมพันธ์กับส่วน FRONT DESK มีรายละเอียดอุปกรณ์ที่ใช้ในส่วนนี้ดังนี้

- INFORMATION เป็นอุปกรณ์สำหรับแจ้งให้ทราบว่าห้องพักใ้คว่างหรือมีผู้

พักอยู่หรือถูกจองไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- INFORMATION RACK เป็นทะเบียนประวัติแสดงรายชื่อแขกผู้เข้าพัก เรียงตามลำดับตัวอักษร
- RESERVATION RACK CABINET เป็นส่วนบริการจองห้องพัก
- SALE TICKET BOXES ยังแสดงสถานภาพความพร้อมของห้องพักว่า ห้องใดพร้อมที่จะเข้าพักได้
- MAIL AND KEYS เป็นช่องใส่จดหมายและข่าวสารต่าง ๆ โดยจัดวางเป็นระเบียบตามหมายเลขห้องพักโดยจัดให้ระบบบริการรักษาความปลอดภัย
- คลังเก็บรักษากุญแจห้องพัก เป็นจุดแจ้งที่รับคืนจากแขกโดยจัดให้ระบบรักษาความปลอดภัย
- ภาชนะหรือกล่องรับกุญแจห้องพัก เป็นที่สำหรับรับกุญแจที่แขกฝาก - คืน กับทางโรงแรม
- BROCHURE RACK อยู่ระหว่างแผนกทะเบียนและแผนกติดต่อสอบถาม
- ข. CASHIER มีรายการอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ดังนี้
  - CASH REOSTERE สำหรับรวบรวมและบันทึกรายจ่ายซึ่งแขกจะต้องจ่ายให้กับทางโรงแรม
  - CASHIER'S CABINET เป็นบริเวณทำงานของ CASHIER
  - RACKS เป็นที่เก็บบัญชีรายชื่อสิ่งของ
  - บัญชีรายชื่อสิ่งของ บันทึกใบสิ่งต่าง ๆ ของแขกตามหมายเลขห้องเพื่อสะดวกในการ CHECK OUT
  - SAFE DEPOSIT BOXES สำหรับเก็บของมีค่าของแขก ควรแยกจากบริเวณทั่วไปโดยมีความเป็นส่วนตัวและมีการรักษาความปลอดภัย
  - TELEPHONE METERS เป็นเครื่องบันทึกเวลาการใช้บริการโทรศัพท์ของแขก
  - อุปกรณ์เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ เช่น เครื่องบันทึกเวลา เครื่องนับชื่อในบัตรเครดิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 ส่วนโทรศัพท์และกระจายเสียง (TELEPHONE OPERATION/SOUND & MESSAGE RELAYS)

ก. แผนกโทรศัพท์ (TELEPHONE OPERATION) ทำหน้าที่รับส่งข่าวสารระหว่างบุคคลภายนอกกับภายในโรงแรม ช่วยติดต่อระหว่างแขกกับแขกซึ่งอยู่คนละห้องหรือผู้มาพักกับแผนกต่าง ๆ มีขนาดพื้นที่ใช้สอย 0.074 ม²/1 ห้องพัก

ข. แผนกกระจายเสียง (SOUND AND MESSAGE RELAYS) ทำหน้าที่บริการเสียงเพลงและดนตรี เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศของโรงแรม และยังทำหน้าที่กระจายเสียงเพื่อเรียกแขกหรือประกาศต่าง ๆ ของทางโรงแรม ส่วนนี้มักจะอยู่ด้านหลังของ FRONT OFFICE มีขนาดพื้นที่ 0.074 ม²/1 ห้องพัก

2.6 FRONT OFFICE MANAGEMENT ทำหน้าที่ควบคุมการทำงานและประสานงานระหว่างส่วน FRONT OFFICE กับแผนกต่าง ๆ ของโรงแรม ประกอบด้วยส่วนทำงานสำหรับผู้จัดการแผนกธุรกิจส่วนหน้า (FRONT OFFICE MANAGER) หัวหน้าแคชเชียร์ และผู้จัดการแผนกต่าง ๆ ซึ่งควรจะสามารถเข้าถึงหรือติดต่อกับ LOBBY ได้โดยสะดวกส่วนสำนักงานอื่น ๆ ที่ต้องทำบัญชีและเก็บเอกสารบันทึกต่าง ๆ อาจจัดแยกไว้ส่วนอื่นได้ แต่ต้องสามารถติดต่อกันได้โดยสะดวก เนื้อที่ส่วนนี้ประมาณ 0.093 ม²/1 ห้องพัก

2.7 TOILETS FOR GUEST ควรอยู่บริเวณที่แขกและผู้มาใช้บริการห้องอาหาร ห้องประชุม บาร์หรือ LOBBY สามารถเข้าไปใช้ได้โดยสะดวก อาจอยู่กระจายเป็นจุด ๆ ห้องน้ำชายมีเนื้อที่ 0.14 ม²/1 ห้องพัก

ห้องน้ำหญิงมีเนื้อที่ 0.09 ม²/1 ห้องพัก

จำนวนโถส้วม, โถปัสสาวะ และอ่างล้างหน้ากำหนดจากเทศบัญญัติดังนี้

ชนิดของสุขภัณฑ์	ชาย	หญิง
โถส้วม	1 ที่/100 คน	1 ที่/50 คน
โถปัสสาวะชาย	1 ที่/25 คน	
	1 ที่/1 - 15 คน	
	2 ที่/16 - 35 คน	
	3 ที่/36 - 65 คน	
	4 ที่/66 - 200 คน	
	5 ที่/200 คน	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขนาดพื้นที่ใช้สอยของสุขภัณฑ์ต่อ 1 ที่ ที่รวมพื้นที่สุขุครแล้วมีขนาดดังนี้

- โถส้วม   ขนาด   3.0 ม²
- โถปัสสาวะ   ขนาด   1.3 ม²
- อ่างล้างหน้า   ขนาด   1.5 ม²
- ผ้าเช็ดมือ (TOWEL HOLDER)   ขนาด   1.1 ม²

3. CONCESSION AND SUBRENTAL SPACE ทำหน้าที่บริการแขกโดยชายบริการต่าง ๆ ให้กับแขกที่มาพัก และบุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้บริการ กิจกรรมทางโรงแรมอาจดำเนินการเองหรือให้บุคคลภายนอกเข้ามาดำเนินการก็ได้ ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

3.1 BARBER SHOP บริการแก่แขกในการตัดผม, โกนหนวด ฯลฯ มีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 8 ม²/1 ที่นั่ง โดยทั่วไปจะมีประมาณ 4 ที่นั่งเป็นอย่างน้อย

3.2 BEAUTY PARLOUR เป็นส่วนที่จัดบริการในคานเสริมด้วย แกะแซกสุขภาพสตรีทุกแต่งทรงผม แต่งเล็บ รวมพื้นที่เก็บของ และห้องล้างผมของพนักงาน มีพื้นที่ประมาณ 18 ม²/1 ที่นั่ง จำนวนที่นั่งมักเป็นครึ่งหนึ่งของจำนวนที่นั่งใน

3.3 VALET SHOP เป็นส่วนบริการซักรีดเสื้อผ้าแขก ควรอยู่ในตำแหน่งใกล้กับห้องซักรีดหรือเข้าถึงโดยสะดวก (เป็นที่รับ - ส่งผ้า ไม่มีเครื่องซักรีด)

3.4 TOBACCO AND NEWS STAND เป็นส่วนที่บริการจำหน่ายบุหรี่และหนังสือพิมพ์กิตติมชัยจำหน่ายโดยพนักงานเคาน์เตอร์มักอยู่ในส่วน LOBBY หรือใกล้กับส่วน FRONT DESK

3.5 RENTAL SHOP เป็นส่วนบริการที่ทางโรงแรมเปิดให้บุคคลภายนอกเข้ามาดำเนินการโดยเก็บค่าเช่าเป็นรายเดือน ใดแก่ร้านค้าทั่วไป ตัวแทนสายการบิน สำนักงาน และอื่น ๆ จำนวนร้านค้าขึ้นกับความเหมาะสมของสถานที่ตั้ง เฉลี่ยพื้นที่ของร้านประมาณ 18 - 27 ม²/ร้าน ควรเตรียมที่เก็บของสินค้าไว้ประมาณ 1/3 - 1/5 ของเนื้อที่ของร้านค้า

4. FOOD AND BEVERAGE SERVICE SPACE เป็นส่วนบริการอาหารและเครื่องดื่มแก่แขกที่มาพักรวมทั้งผู้มาใช้บริการด้วย แบ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบออกเป็น 3 ส่วนคือ

- FOOD SERVICE
- BEVERAGE SERVICE
- FOOD PREPARATION SERVICE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการในวงวนที่องค์กรศึกษา ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1 FOOD SERVICE ทำหน้าที่ให้บริการเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มแก่แขกต่าง ๆ เช่น แพนจักษ์เลี้ยง RESTAURANT, COFFEE SHOP พนักงานผู้ให้บริการเรียกว่า WAITER และ WAITRESS

4.1.1 RESTAURANT เปิดบริการทั้ง 3 มื้อ หรืออาจจะเปิดเฉพาะอาหารที่เย็นและอาหารเย็นก็ได้ การจัด RESTAURANT ควรจะอยู่ในที่ที่สงบหรือธรรมชาติอันงดงาม นอกจากนั้นต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์กับห้องครัว และห้องเตรียมอาหาร เนื่องจากต้องบริการทั้งแขกที่มาพักในโรงแรมและแขกจากภายนอกจึงต้องมีทางเข้าออกที่สะดวก

ขนาดของห้องอาหารคิดประมาณ 30 - 40% ของจำนวนแขกทั้งหมดที่มาพักเต็มอัตราคือประมาณ 0.5 - 1.0 ที่นั่ง/1 ห้องพัก โดยพื้นที่ 1.3 - 1.5 ม²/1 ที่นั่ง

4.1.2 PRIVATE DINING ROOM เป็นส่วนที่แยกออกจากห้องอาหารใหญ่ให้บริการอาหารทั้ง 3 มื้อสำหรับแขกและบุคคลภายนอกที่ต้องการความเป็นส่วนตัว อยู่ใกล้กับส่วนตัว และส่วนเตรียมอาหาร สามารถเข้าถึงโต๊ะสะดวก ต้องเป็นเนื้อที่โล่ง ปราศจากเสื่อกี๊ขวางและเนื้อที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามต้องการและมีบรรยากาศที่ดี ปกติคิดจำนวน 1 ห้อง/80 ห้องพัก โดยพื้นที่รวมทุกห้องเท่ากับ 0.46 - 0.63 ม²/ 1 ห้องพัก และมีพื้นที่ทานอาหารเท่ากับ 1.10 - 1.30 ม²/คน

4.1.3 SPECIALLY RESTAURANT เป็นภัตตาคารอาหารเฉพาะประเภท เช่น ภัตตาคารอาหารยุโรป ญี่ปุ่น ไทย จีน เป็นต้น โดยอาจจะมีหลายห้องก็ได้แล้วแต่โรงแรมพื้นที่ประมาณ 1.3 - 1.5 ม²/ที่นั่ง

4.1.4 COFFEE SHOP เปิดบริการ 24 ชม. ในลักษณะเป็นกันเอง สดชื่น แจ่มใส ไม่มีพิธีรีตองมากนัก อาหารในรายการนี้ไม่มากมีวิธีการเตรียมที่ไม่ยากและสะดวกต่อการบริโภค ภายในควรมี

- เนื้อที่ประมาณ 0.65 ม²/1 ห้องพัก, 1.45 ม²/คน

- เนื้อที่ครัวประมาณ 20 - 25% ของพื้นที่ มีลักษณะการปรุงอาหารโดยปรุงอาหาร

ที่เตรียมมาจากครัวใหญ่ในรูปของ HALF-COOKED หรือ PRE-COOKED ด้วยการอุ่นแล้วนำไป

เสิร์ฟต่อไป (ในกรณีที่ เป็น AUXILIARY KITCHEN แยกมาจากครัวใหญ่) อาจใช้ครัวของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COFFEE SHOP นี้ บริการอาหารแก่พนักงานที่คอยเนื่องจากเปิดบริการ 24 ชม. และอาหารก็เป็นประเภทเดียวกัน

- 4.1.5 NIGHT CLUB OR DISCOTHEQUE เป็นที่พบปะสนทนาสังสรรค์ เต้นรำ ฟังเพลงในตอนกลางคืน บรรยากาศคึกคัก สว่างเป็นจุด ๆ
- เกาน์เตอร์ จะมีพนักงานประจำ 2-3 คน ประกอบด้วยเกาน์เตอร์และ STOOL สำหรับนั่งดื่ม เครื่องทำน้ำแข็งอัตโนมัติ ตู้แช่เครื่องดื่ม อุปกรณ์เครื่องดื่มต่าง ๆ ถาดหลังเป็นที่เก็บเหล้า
  - ส่วนแคชเชียร์ มีพนักงาน 1 คน มีเครื่องคิดเลขและตู้เก็บเงินพร้อมทั้งเอกสารต่าง ๆ
  - ส่วน PANTRY เป็นส่วนที่เตรียมอาหารแบบง่าย ๆ มีพนักงาน 2 - 3 คน เนื้อที่ส่วนนี้ประมาณ 0.65 - 0.97 ม²/ห้องพัก

4.1.6 BANQUET HALLS (BALLROOM OR FUNCTION ROOM) เป็นสถานที่ที่ทางโรงแรมเปิดให้แขกและบุคคลภายนอก เช่น งานประชุม, งานจัดเลี้ยง, นิทรรศการ เป็นต้น เป็นส่วนหนึ่งที่หารายได้ให้กับโรงแรม โดยมีลักษณะเป็นห้องโถงขนาดใหญ่ไม่มีเสาเกาะ สามารถแบ่งซอยห้องให้เล็กลงได้ด้วย PARTITION เพื่อให้เหมาะสมกับขนาดของงาน และมีเวทีขนาดใหญ่สำหรับวงดนตรี สามารถจัดการแสดงบนเวทีได้ โดยมีรายละเอียดอื่น ๆ ดังนี้

1. ควรแยกทางเข้าออกจากทางเข้าหลักของโรงแรม เพื่อผู้ใช้จะได้ไม่ต้องผ่าน LOBBY ของโรงแรม

2. ประกอบด้วยของต่อไปนี้

- BANQUET FOYER เป็นส่วนรองรับคนก่อนเข้าสู่ห้องจัดเลี้ยง อาจใช้เป็นที่รอคอยใช้เป็นบริการของ COCKTAIL กาแฟโดยมีขนาด 1/10 - 1/3 ของพื้นที่ BANQUET HALLS

- ห้องฝากเสื้อคลุม (CLOAK ROOM)

- ห้องน้ำชาย - หญิง

- ห้องควบคุมเสียง - แสง

- ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าของนักแสดงและทางเข้าออกของนักแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- BANGUET KITCHEN OR BANGUET PANTRY (เลือกใช้แบบใดแบบหนึ่งในกรณี BANGUET HALLS ใกล้จากครัวมาก ๆ ก็ต้องมี BANGUET KITCHEN ไว้เฉพาะซึ่งเป็นการสิ้นเปลืองเพิ่มขึ้น แต่ถ้า BANGUET HALLS อยู่ไม่ไกลจากครัวยัก ก็สามารถนำอาหารที่ปรุงเสร็จมาจากครัวยามาเตรียมเสิร์ฟที่ BANGUET PANTRY ได้โดย BANGUET PANTRY มีขนาด ประมาณ $1/5 - 1/4$ ของ BANGUET HALLS

- BANGUET STORAGE สำหรับเก็บโต๊ะ เก้าอี้และเครื่องใช้ต่าง ๆ มีขนาดประมาณ $1/10$ ของ

3. เนื่องจากห้องสามารถขอยุ้ให้เป็นหลายห้องได้ ฉะนั้นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการออกแบบคือ

- รูปร่างของห้องก่อนและหลังการกั้นห้องต้องมีรูปร่างที่เหมาะสมกับการใช้งาน เช่น ไม่ยาวจนเกินไป

- ต้องระวังเรื่องความสับสนบริเวณ BANGUET FOYER ในกรณีที่แบ่งกันห้องแล้ว เพราะแขกอาจสับสนในกรณีที่จัดบริการแขกหลาย ๆ กลุ่มพร้อมกัน

4. เพื่อความสะดวกในการบริการ ในกรณีที่มีการแบ่งห้องออกเป็นส่วนย่อย ๆ

- ต้องคำนึงถึงการกันเสียงระหว่างห้องย่อย ๆ ที่ถูกแบ่งนั้น โดยใช้ผนังห้องแบบลอยตัว (MOVABLE PARTITION) ที่กันเสียงได้ดี (ผนังห้องแบบลอยตัวนี้มีหลายแบบ เช่น แบบรางเลื่อน, แบบเป็นแผ่นมาประกอบ โดยการเคลื่อนตัวของผนังนี้อาจกระทำได้โดยใช้แรงคนหรืออุปกรณ์ไฟฟ้า แล้วแต่ชนิดของผนัง

5. ลักษณะเฟอร์นิเจอร์ที่เหมาะสมกับห้อง BANGUET HALLS ต้องมีน้ำหนักเบา เคลื่อนย้ายได้จัดซ้อนเก็บได้ และสามารถเรียงต่อเป็นแถวได้

6. พื้นที่ห้องประมาณ $1.12 - 1.27$ ม²/คน (สำหรับงานเลี้ยงแบบจัดโต๊ะ)

$0.93 - 1.12$ ม²/คน (สำหรับจัดประชุม)

$0.65 - 0.74$ ม²/คน (สำหรับฉายภาพยนตร์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.17 ROOM SERVICE เป็นแผนกบริการอาหารและเครื่องดื่มของโรงแรมเพื่อให้ความสะดวกสบายแก่แขกผู้มาพัก และต้องการจะรับประทานอาหารในห้องพัก ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วนคือ

ก. ส่วนที่ประจำอยู่ในแผนกครัวใหญ่ ซึ่งเรียกว่า ROOM SERVICE ลักษณะเป็นห้องขนาดกว้างประมาณ 3.00 4.00 ม. หรือ 12 ม² ส่วนประกอบสำคัญในส่วนนี้คือ แผงไฟแสดงหมายเลขห้องพักและชั้น โทรศัพท์ติดต่อกับห้องพักแขก ส่วนครัว ส่วนเก็บเงิน เครื่องมือสำหรับส่งบิลล์ โต๊ะทำงาน เคาน์เตอร์ เป็นต้น

ลักษณะการบริการ แขกจะโทรศัพท์มายังห้อง ROOM SERVICE นั้นพร้อมกันนี้แผงไฟประจำห้องพักแขกจะสว่างขึ้น พนักงานประจำก็จะส่งอาหารไปยังห้องครัว และส่งขึ้นไปยังห้องพัก เมื่ออาหารไปถึงห้องพัก พนักงานก็จะปิดสวิทช์ไฟใน ROOM SERVICE เพื่อเป็นการแน่ใจว่าแขกได้รับการบริการเรียบร้อยแล้ว เนื่องจากการบริการประเภทนี้ต้องเสียเวลาและค่อนข้างยุ่งยาก ดังนั้นผู้ให้บริการจึงต้องจ่ายค่าอาหารในราคาที่แพงกว่าปกติ

ข. ส่วนที่ประจำอยู่ในชั้นห้องพักแขก (SERVICE ROOM) เป็นส่วนที่ติดต่อกับแขกโดยตรงในแต่ละชั้น โดยมีพนักงานประจำซึ่งเรียกว่า BELL BOY ในการออกแบบต้องคำนึงถึงการติดต่อกับส่วนแม่บ้าน, ROOM SERVICE แผนกซ่อมแซมและสำคัญที่สุดคือ ต้องไม่รบกวนส่วนห้องพักแขก

4.2 BEVERAGE SERVICE

ส่วนนี้เป็นส่วนบริการคาน เครื่องดื่มแก่แขก ได้แก่ RESTAURANT NIGHT CLUB, BAR, BANQUET - BALLROOM

FOOD PREPARATION SERVICE

4.2.1 MAIN KITCHEN เป็นส่วนปรุงอาหารที่จะส่งไปบริการยังส่วนต่าง ๆ ของโรงแรมถ้าบริการเฉพาะ MAIN DINING ROOM ก็จะมีเนื้อที่ 40 - 50% ของ

พื้นที่ MAIN DINING ROOM แต่ถ้านักบริการทั้งโรงแรมคือ AMIN DINING ROOM COFFEE SHOP เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องจัดเลี้ยง ฯลฯ ก็จะมีเนื้อที่ 85% ของ AMIN DINING ROOM แบ่งเป็น

ก. ส่วนเตรียมอาหาร (PREPARATION AREA) เป็นส่วนทำความสะอาดล้างผัก และเนื่อก่อนทำการปรุงอาหาร

ข. ส่วนปรุงอาหาร (COOKING AREA) เป็นบริเวณปรุงอาหาร ทวจะอยู่ใกล้กับบริเวณที่อาหารจะต้องถูกนำไปบริการ เช่น PANTRY หรือ ROOM SERVICE แบ่งเป็น 3 ส่วนคือ

1. HOT KITCHEN คือแผนกผัด, ทอด, นึ่งและอบเป็นอาหารร้อนที่ทำทันทีและเสิร์ฟทันที อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบอาหารมีดังนี้
2. COLD KITCHEN คือแผนกที่ทำอาหารประเภทสลัด, ออเคฟ, ซอส สำหรับพวกสลัด หรือทำอาหารประเภทที่คงใช้ความเย็นอยู่เสมอ จำเป็นต้องใช้ห้องแกะสลัก พอกรีว จะต้องมีความชำนาญอยู่หลายอย่าง รวมทั้งการแกะสลักผลไม้และแกะสลักน้ำแข็งอีกด้วย
3. PASTRY KITCHEN คือแผนกทำของหวาน, ขนมปัง, ตลอคจนไอศกรีมต่าง ๆ นอกจากนี้ MAIN KITCHEN ยังประกอบด้วย
  - FOOD SERVICE ROOM เป็นบริเวณเตรียมอาหารก่อนจะนำไปบริการยังส่วนต่าง ๆ
  - WASHING AREA เป็นบริเวณล้างภาชนะ, ถ้วย, ชาม, ช้อน ส้อมต่าง ๆ ถ้วยเครื่องล้างภาชนะแยกกันไปแต่ละชนิด โดยมีคนควบคุมและตรวจสอบในส่วนนี้ยังรวมแผนกส้วมอยู่ด้วย คือแผนกรักษาความสะอาดภายในครัวต่าง ๆ ซึ่งแผนกนี้ขึ้นอยู่กับหัวหน้าคนครัวอีกต่อหนึ่ง

- DISPENSER BAY ส่วนตรวจเช็คอาหาร เป็นส่วนหน้าสุดของครัวสำหรับตรวจเช็คอาหารที่จะแยกไปเสิร์ฟ

- CHIEF OFFICE เป็นส่วนทำงานของหัวหน้าคนครัว ซึ่งส่วนมากจะเป็นชาวต่างชาติที่ชำนาญการเรื่องอาหาร เครื่องดื่มโดยเฉพาะทำหน้าที่ออกรายการอาหารประจำวันในห้องอาหารต่าง ๆ และจัดรายการอาหารสำหรับงานเลี้ยงต่าง ๆ ด้วย โดยมีหัวหน้าคนครัวคอยรับคำสั่งและดูแลสอดส่องกนงานในการทำงานและควบคุมกิจการภายในครัวทั้งหมด ขนาดของพื้นที่ส่วนนี้ประมาณ 2.16 ม²/คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- BAKE SHOP สำหรับโรงแรมขนาดเล็กมักนิยมนำมาจัดอยู่ในส่วนใดส่วนหนึ่งภายในครัว ส่วนโรงแรมที่มีขนาดใหญ่จะจัดแยกส่วนนี้ออกต่างหาก อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบด้วยเครื่องอบชั้นเก็บขนมปัง เครื่องบด เครื่องตีไข่ เครื่องผสม โต๊ะทำขนมปัง อ่างล้างมือพร้อมตู้ ห้องเย็นเก็บอาหารสำเร็จรูป เนื้อที่ส่วนนี้ประมาณ 0.18 ม²/1 ห้องพัก หรือ 30% ของเนื้อที่ครัวใหญ่

- STEWARD STORE ROOM เป็นส่วนเก็บอาหารแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

1. COLD STORE เป็นห้องเย็นสำหรับเก็บอาหารสดแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนเก็บปลา, เนื้อและผัก.

2. DRY STORE เป็นห้องเก็บอาหารแห้ง

ใช้พื้นที่ 0.36 ม²/1 ห้องพัก

- BEVERAGE STORAGE เป็นส่วนเก็บเครื่องดื่มต่าง ๆ อาจแบ่งเป็น 4 ส่วนคือ ส่วนเก็บไวน์, สุรา, เบียร์ และเครื่องดื่มเบา ๆ เนื่องจากมีความต้องการอุณหภูมิในการเก็บที่ไม่เท่ากัน

- AUXILIARY KITCHEN เป็นห้องครัวที่จัดไว้สำหรับ COFFEE SHOP ในกรณีที่อยู่ห่างไกลจากครัวใหญ่ จะทำแต่เพียงอาหารเบา ๆ 20 - 25% ของพื้นที่ COFFEE SHOP

รายละเอียดเนื้อที่ใช้สอยในส่วน MAIN KITCHEN แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

ก. ส่วนห้องครัว แบ่งออกเป็น

1. ส่วนเนื้อสัตว์และการเตรียม (MEAT PREPARATION)	4%	ของพื้นที่ครัว
2. ส่วนผักสดและการเตรียม (VEGETABLE PREPARATION)	7%	"
3. ส่วนปรุงอาหาร (COOKING)	12%	"
4. ส่วนอาหารที่แช่เย็น (COOL FOODS)	10%	"
5. ส่วนทำขนมปัง (BAKERY)	20%	"
6. ส่วนล้างภาชนะ (DISH WASHING)	10%	"
7. ส่วนเนื้อที่โล่ง (CIRCULATION SPACE)	37%	"

รวมพื้นที่ทั้งหมด 100% ของพื้นที่ครัว

ข. ส่วนบริการของห้องครัว (KITCHEN SERVICE) แบ่งเป็น

1. ส่วนเก็บของแห้ง (DRY STORAGE)	15%	ของพื้นที่ครัว
2. ส่วนเก็บของห้องเย็น (REFRIGERATOR STORAGE)	15%	"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ส่วนที่รับของ (RECEIVING)	10% ของพื้นที่ครัว
4. ส่วนที่ทิ้งขยะ (TRASH & GARBAGE)	10% "
5. ส่วนของผู้ช่วย (ASSISTANT)	20% "
6. ส่วนสำนักงานทั่วไป (GENERAL OFFICE)	5% "
รวมพื้นที่ทั้งหมด	75% ของพื้นที่ครัว

5. GUEST ROOM SPACE

เป็นบริการให้แขกเข้าพัก ซึ่งประกอบด้วยห้องนอน ห้องน้ำ ตู้เสื้อผ้า นอกจากนี้ยังรวมถึงพื้นที่ให้บริการในแต่ละชั้นด้วย เช่น ทางเดิน บันได ปล่องลิฟท์ และ SEVICING ROOM ด้วย

5.1 QUEST ROOM สำหรับอาคารประเภทธุรกิจคานโรงแรม ส่วนห้องพักแขก (QUEST ROOM) นับเป็นส่วนที่สำคัญ เพราะจุดประสงค์ของอาคารประเภทนี้คือการให้เข้าพักแขก ซึ่งเป็นส่วนที่หากำไรให้แก่โรงแรมเป็นส่วนใหญ่ การสร้างความประทับใจให้แก่แขกผู้มาเข้าพักก็เป็นสิ่งที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างแขกกับโรงแรมซึ่งเป็นสิ่งที่ชักจูงใจให้แขกกลับมาใช้บริการใหม่อีกในอนาคต

ชนิดของห้องพักแขก (TYPE OF QUEST ROOM)

ห้องพักแขกสามารถแบ่งประเภทใหญ่ ๆ ได้ 4 ประเภท ดังนี้

5.1.1 ห้องเดี่ยว (SINGLE ROOM) หมายถึงห้องพักสำหรับผู้พักคนเดียวมีเตียงนอนเตียงเดี่ยว มีห้องน้ำภายในอัตราค่าเช่าห้องไว้แขกหนึ่งคน เหมาะสำหรับแขกซึ่งเป็นชายโสดหรือหญิงโสดหรือนักธุรกิจ

5.1.2 ห้องคู่ (DOUBLE OR TWIN BED ROOM) หมายถึงห้องพักที่จัดให้บริการแก่แขกที่มาพัก 2 คน โดยมีเตียงเดี่ยวขนาดกว้างนอนได้ 2 คน (DOUBLE BED) หรือเตียงเดี่ยว 2 เตียง (TWIN BED) ปัจจุบันโรงแรมส่วนใหญ่มีแผนจัดห้องแบบ TWIN BED ROOM ซึ่งจัดเตียงเดี่ยวไว้ 2 เตียง สำหรับคนพัก 2 คน แต่ถ้าแขกมาพักคนเดียวก็คิดราคาเท่าห้องเดี่ยว

5.1.3 ห้องชุดมาตรฐาน (STANDARD SUITE) เหมาะกับแขกที่มาพักเป็นเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรอบครัวประกอบควยห้องนอน, บริเวณนั่งเล่น, บริเวณทานอาหาร, ส่วนเตรียมอาหารและห้อง
น้ำ อัตราก่าเช่าประเภทนี้จะสูงกว่าห้องเดี่ยวและห้องคู่

5.1.4 ห้องซุทพิเศษ (DELUXE SUITE) เป็นห้องซุทที่จัดขึ้นเป็นพิเศษในค่าน
การออกแบบตกแต่ง พร้อมเครื่องอุปโภคภัณฑ์อำนวยความสะดวกครบถ้วน ห้องซุทพิเศษนี้อาจ
ออกแบบเป็นแบบบังกาโลได้

การกำหนดจำนวนห้องพักต่อ 1 ชั้น

กำหนดได้โดยใช้ MAID MODULE คือ 1 MAID MODULE เท่ากับจำนวนห้องพัก
16 - 20 ห้องต่อพนักงานทำความสะอาด 1 คน โดยคิดว่าจำนวนห้องพักไม่ควรเกิน 1 MAID
MODULE จาก SERVICE CORE

แนวความคิดในการกำหนดพื้นที่ใช้สอย ในปัจจุบันโรงแรมทั่วไปไม่นิยมทำห้องนอน
แบบเตียงเดี่ยว เพราะในการออกแบบและกำหนดพื้นที่ห้องนอนเตียงจะมีขนาดเล็กที่สุดและมีปัญ
หาในการวางโครงสร้าง เพราะขนาดห้องไม่ลงตามช่องเสาปกติซึ่งแก้ไขโดยจัดทำเป็นห้องแบบ
เตียงคู่และเตียงใหญ่ทั้งหมด ถ้าแขกมาคนเดียวก็จะถึกราคาเองนอนเตียงเดี่ยว

การกำหนดสัดส่วนของห้องพัก

ในโครงการกำหนดสัดส่วนห้องพักชนิดต่าง ๆ มาจากการศึกษาอาคารตัว-
อย่างลักษณะเดียวกันในประเทศไทย โดยปกติแล้วในเครือขายของโรงแรมแต่ละแห่งจะมีนโยบาย
ของบริษัทเอง ซึ่งแล้วแต่ความต้องการของบริษัท

โครงการประเภทรีสอร์ท มีแนวโน้มที่จะใช้ห้อง SINGLE ROOM ต่ำมาก บาง
แห่งไม่มีแขก เพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาเป็นกลุ่มหรือเป็นคู่คั้งนั้นจึงไม่นิยมห้องที่มีเตียงเดี่ยว
แต่มักจะทำเป็นเตียงใหญ่เตียงเดี่ยว หรือเตียงเดี่ยว 2 เตียงใน 1 ห้องสัดส่วนห้องพัก
ควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบทุกอย่าง ซึ่งปัจจัยที่สำคัญคือต้องสามารถชมวิวทะเลได้เต็มที่

จากการศึกษาตามตัวอย่างคือโรงแรมคลับเมค และโรงแรมทัมทรี ห้องพักจะเป็น
แบบห้องคู่ (TWIN BED ROOM) และบังกาโลตามลำคัม ไม่มีห้องซุทพิเศษ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฉะนั้นเพื่อความเหมาะสมและความสะดวกสบายในด้านการเลือกใช้บริการห้องพัก
ของนักท่องเที่ยวจึงกำหนดให้ห้องพักมาตรฐานต่อห้องพักพิเศษเป็น 95:5

คั้งนั้นจึงสรุปได้คั้งนี้	SUITE	TYPICAL	TOTAL QUEST ROOM
	10	190	200

การกำหนดพื้นที่ใช้สอยสำหรับห้องพักแขก จากการศึกษาตามเกณฑ์กำหนดพื้นที่ใช้สอย
สำหรับห้องพักแขกของโรงแรมชั้น 1 ในต่างจังหวัด สามารถกำหนดขนาดพื้นที่ใช้สอย สำหรับห้อง
พักแขกในโครงการนี้ได้คั้งนี้คือ

กำหนดให้ห้องเดี่ยวมีขนาดพื้นที่เท่าห้องคู่ แต่ห้องเดี่ยวใช้เตียงขนาด KING SIZE
(2.00 X 2.00 ม.) 1 ตัว ส่วนห้องคู่ใช้เตียง DOUBLE BED(ม) 2 ตัว โดยมีรายละเอียด
ขนาดพื้นที่ห้องคั้งนี้

ชนิดของห้องพัก	ห้องพักแขก(ม ²)	ห้องน้ำส้วม(ม ²)	โถงทางเข้า(ม ²)	รวม(ม ²)
ห้องธรรมดา	26	6	5.4	37.4
ห้องคู่	52	8	7.2	67.2

ทอควย ELEVATOR LOBBY FOR QUEST

6. GENERAL SERVICE SPACE

6.1 SERVICE ENTRANCE เป็นทางเข้าโรงแรมด้านหลัง ทวรมีจุดเดียว
เพื่อสะดวกแก่การควบคุมแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

ก. ทางเข้าพนักงาน พนักงานทุกคน ต้องเข้า - ออกที่จุดนี้ โดยมี
ยามรักษาการณ์เป็นผู้ควบคุม เพื่อป้องกันคนแปลกปลอม พนักงานทุกคนต้องตอกบัตรลงเวลาเข้า
- ออก ที่เครื่อง TIME KEEPER

ข. ทางเข้าสิ่งของ ที่ทางโรงแรมจ้กขึ้นมาเช่น อาหารและอุปกรณ์
ต่าง ๆ โดยพื้นที่ในส่วนนี้ก็ต้องมีการ ควบคุมการเข้า - ออก เช่นเดียวกับมีองค์ประกอบคั้งนี้
- TRUCK POCK เป็นที่จอดรถขนของขนาดใหญ่ 4 - 6 ล้อ เช่น
รถขนอาหาร, เครื่องดื่ม, รถขนขยะ กำหนดให้จอดได้ครั้งละ 3 คันพร้อม ๆ กัน ใช้เนื้อที่ประ

มาณ 50 ม²/คัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้